

L a t w i s k a
G a d d a - G r a h m a t a.

Pirmais Gaddagahjums.

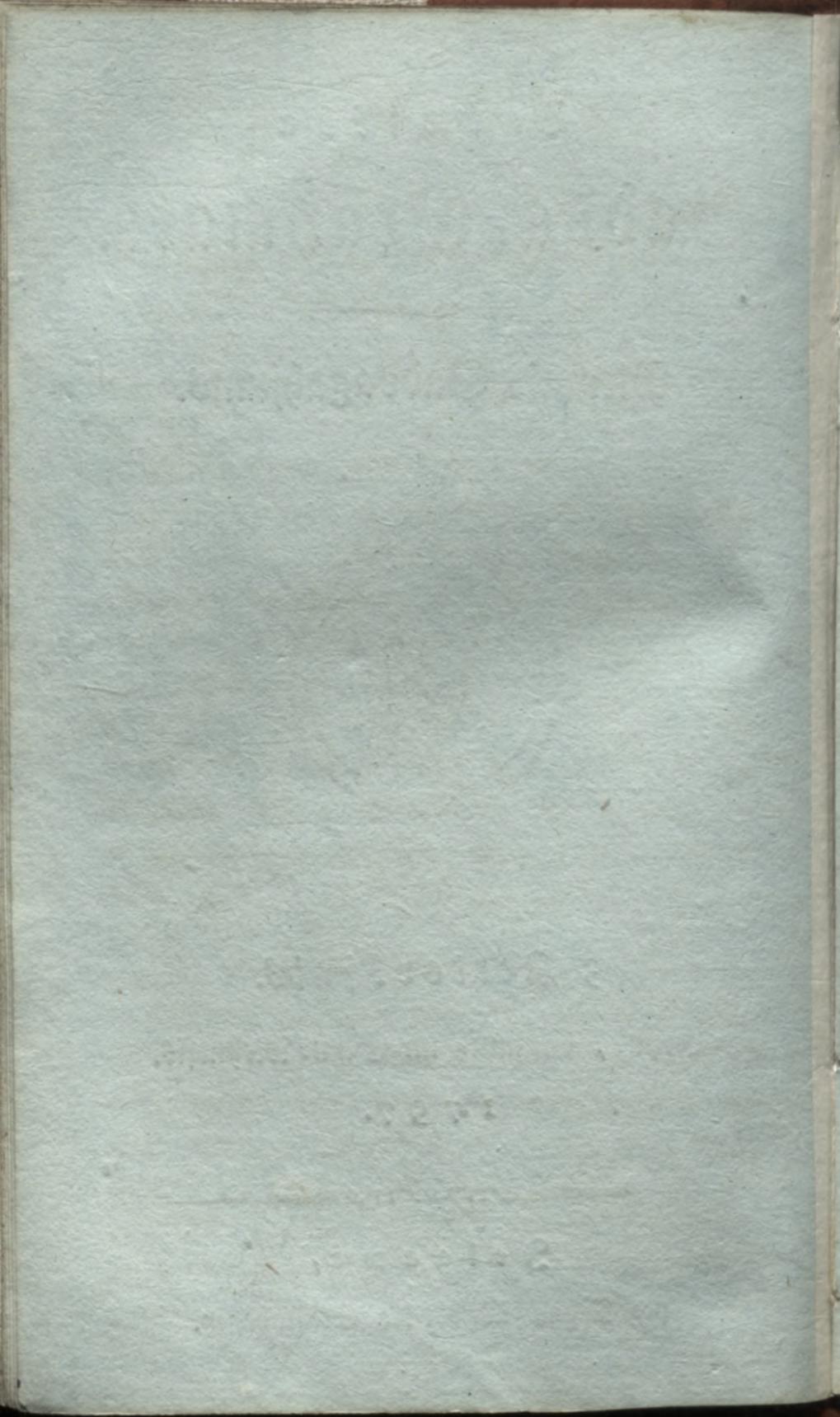

3 Zettorkniss.

Leepu-, Guau- un Gillu-Mehnesis.

1797.

Z e l g a w â,
pee Tahnā Wridbriska Steffenhagen.

Mihli Latweefchi!

Juhſu labprah̄tib⁹ ſcho grahmati-
nu zaur papreefſchmakkascha-
nu paſtubbinah⁹ un mannim
to darbu zaur to parveeglinah⁹, ta mih-
liga uſnaemſchana tah⁹ paſchaz, un ta
ſinna ko es no zeenigeem Kungeem un
Mahzitajeem dabbujis, ka Juhs to pa-
ſchu ar patiſchanu un preeku laſſait,
irr teefcham tah⁹ leetas ko es wehlejoh⁹,
ka es ſcho grahmatu rakſtōs eespeest ap-
nehmoh⁹, un par ko es taggad preeza-
damees Jums no wiffas firds pateizibu
dohmu. Ta ka tas Jums mihli Lat-
weefchi gohds irraid, ka Juhs labprah̄t
grahmatas laſſait, zaur kureahm Juhs
gudraki un labbaki tohpat; ta tas Juhs
augſteem Waldineekeem, Kungeem
un Mahzitajeem patiht, ka Juhs wiannu
laudis, behrni un draugi jo deenas jo
wairak eekſch labbahm atſihſchanahm,
ſinnaschanahm un tikkumeem peeauagat;
ta tas mannim leelu preeku darra, kad
es pee ta ko ſpehju palihdſeht, jeb zaur
labbahm mahzibahm Jums tohs dascha-
dus darbus pee behrnu audſinashanas,
lau-

lauku, lohpu, dahrſu un mahju kohp-
ſchanas zit ſpehdams paueeglinah. —
Gan es ſinnu, manni Mihti! ka Jums
daudſ wallas newaid, grahmataſ tikkai
deht iſlufteſchanas un laiku kawefchanas
laſſiht, bet ka Juhs wiffwairak pehz
labbahm derrigahm mahzibahm dſenna-
tees, un tas Jums gohds irr; tapehz es
arridſan zit ween ſinnadams darboschohs
Jums ſcho grahmatinu tit patihkamu
un derrigu darriht, ka Juhs gudribas,
ſinneſchanas un mahzibas tit daschadas
tanni paſchā atraddifeet, un Jums ka
es zerreju un wehleju, ne to laiku nedſ
to naudu ſchehl buhs. Jo es redſeschu ka
pirzeji un papreeſchmatsataji wehl fa-
raſſees, jo es dſirdeſchu, ka weenu zet-
torkſni iſlaffijuschi jau nahtoſchu ar lee-
lu gaidiſchanu gaideet; jo wairak tad es
ſteigſchohs Jums pa prahtam buht un
pehz Juhsu wehleſchanas darriht. Ar
ſchahdahm zerribahm un apfohlifcha-
nahm, es zit ween warredams dſih-
ſchohs Jums rahdiht, ka es weenumehr
buhschu Juhsu pateizigs draugs

Jelgarvā, 1. leepu mehn. 1797.

J. W. S.

Nachtrag der Namen von Pránumeranten und Pránumerantensammler.

		Exempl.
Herr Gustav von Bergmann	=	2
— Professor von Bohlschwing	=	1
— Johann Burkewitz	=	1
— Kreisrichier von Engelhardt, Erbherr auf Sahlen und Wirkn	=	1
— Johann Feldberg	=	1
— Major von Fock auf Hohenberg	=	1
— Franz, Urrendator auf Vogelisak	=	1
— Sekretär Gersimsky	=	1
— Kandidat J. C. Gräwing	=	1
— Kandidat Hartmann in Grosswirben	=	1
— von Heyking auf Galten	=	1
— Johann Gottfried Jacobsohn	=	1
— Kandidat Köhler	=	1
Fräulein Benigna Dorothea von Koschkuß		1
Herr J. F. Schöbl, Amtmann der sämmtlichen Pre- kulnschen Güter	=	1
— Herr von Stromberg auf Brehden	=	1
— von Trompowsky auf Essern	=	10
— D. Uckermann auf Ixtrumünde	=	2
— Karl Walter	=	1
— Major von Witten auf Pilkalln	=	4
— Pastor Zimmermann	=	1
Masas Meschohtnis Waggara Jannis	=	1

Pee Ruhjenes Basnizkunga Bergmann.

Marrat Saimneeka Dehls Sihmans	=	1
Gelsche Starasta Dehls Kahrls	=	1
Kalna Krohga Kalleis Indriks	=	1
Dhler-Ange Skrohdels Indriks	=	1

Bei Herrn Hartknoch in Riga.

Herr Pastor Albrecht	=	2
— Bersing	=	1

	Exempl.
Herr Blau	I
— Kapitain von Brömsen	I
— Peter Calning bei A. Bosseraup	I
— Pastor Cornelius	I
— Dachriz von Neuhof	I
— Revisor Eitner	5
— Pastor Eysingk von Urfule	4
Fräulein B. Annette von Fersen	I
— Landrath von Gersdorff	I
— von Groot	10
— von Grot	2
— Kammerherr von Hagemeister	I
Madame Heidvogel	I
Herr Magister Horeb	I
— Doktor Huhn	I
— Jaeger, Kaufmann	I
— A. Kluge	I
— Baron von Laudon	2
— Pastor Linig in Jürgensburg	I
Frau Generalin von Meyendorff sen.	I
Herr P. Müthel	I
— Kapitain von Nothhelfer	3
— Pastor Pegau	I
— Peterdenn	I
— Johann Petersohn	I
— Petersohn bei Herrn K. M. von Taube	I
— Pastor Polchau	12
— Rant	I
— Kreismarschall von Richter	I
— Rathsherr Schopp in Wolmar	I
— Karl Gustav Schröder	I
— P. F. Schröder	I
— Michael Schweg	I
— Pastor Silemann	I
— Staack, Inspektor in Idiven	I
— Kollegienrat und Ritter von Staden	2
Anne Stahlberg in Barnikau	I
Frau Altest. Stegmann	I

Exempl.

Herr Baron von Tork	I
Frau Präsidentin von Ulrich in Jürgensburg	I
Herr Landgerichtsassessor von Begeſack	2
Verwittwete Frau von Begeſack geb. Barber	I
Herr Kapitain von Wagner auf Alt Geistershof	I
— Kandidat Wendig	I
— Legationsrat von Wiedau	I
— Bürgermeister Wilpert	I
— Obristlieutenant von Brisberg in Wolmar	I
Der Uxkul Strosche Belgert Kreßtin	2
— — Schmidt Johann Bactin	I
— — Rechtsfinder Stuhre Dahme	I
— — Wirth Matzeek Jahns	I
— — — Kreewin Indrik	I

Im Laudohnischen Pastorat:

Herr Arrendator Ullmann	I
— Stud. theol. Maischen	I
Muischneek Peters no Laudoneeschœm	I
Weenteeschu Jahns	I
Kalwen Jokku Jahns	I
Lubbahnnes Meiders Jahn	I

Im Lubbahnschen Kirchspiel:

Johann Zelinsky	I
Otto Laiwing	I
Johann Blum	I
Georg Kuschky	I
Peter Gergens	I
Rhein, Kirchenkrügers Sohn	I
Ubbahun Mattihs	I
Asun Peter	I
Reidsen Ragar Mattihs	I
Der Schulmeister Alexander Henk	I

Herrn Pastor Salzmanns Pastorat.

Herr Pastor Salzmann	10
Nijssners Krohdsneeks Nhdams no Labbes	5
Wihkawas Tohms no Wihze Muischus	5

Pee

Pee Basnizkunga Hartmann.

Spahres muischbas Meiris	=	I
Strasdes Sm. Jannis, Igges draudses vseebatais	=	I

Pee Basnizkunga Kupffer.

Remmes Kristaps, fainneeks no Galten	=	I
Werpei Ahdam, fainneeks	=	I
Kalne Tiele Ans, fainneeks no Ruhmen	=	I
Kreile Jehkab, fainneeks no Ruhmen	=	I
Walgahles muischbas fainneeks Kaspar Kritte	=	I
Walgahles muischbas Kuize Jabne	=	I
Rinkules muischbas fainneeks Sudmalle Janne	=	I
Pedwahles muischbas Wrisers Janne	=	I
Zabilles Swannitais	=	I

Pee Preekules Junkura Schöls.

Preekuls Meier Jannis	=	I
Pr. Teesneeks un Julesmuisch Waggars Wiggal Jannis	=	I
Affhre un Elkasemme Teesneeks Spinge Ehrnest	=	I
Pr. Leela-muischbas waggars Jannis	=	I
Pr. Jaugeneek Waggars Ansis	=	I
Pr. Knippes un Katrihnes-muischbas waggars Andrejs	=	I
Pr. Elkasemme waggars Gihrt	=	I
Pr. Affhites waggars Jannis	=	I
Pr. Bischmeister Jannis	=	I
Pr. wezzais Snikker Jannis	=	I
Pr. jaunais Snikker Jannis	=	I
Pr. Bruhwer Bridrik	=	I
Pr. Wehwer Kristaps	=	I
Pr. wezzais Schlosser Andrejs	=	I
Pr. jaunais Schlosser Turs	=	I
Pr. Pawaru Krisch	=	I
Pr. Brahdineeks un muhrneeks Jehkab	=	I
Pr. Kutscheris Andrejs	=	I
Pr. Kutscheris Nek	=	I
Pr. Sullains Ehrnest	=	I
Pr. Dahrineeks Mittel	=	I

Saule.

Ho wissahm rabbitahm leetahm ko mehs
 pasihstam un kas pee muhsu pasaules
 ehkas peederr, irraid teeschani ta saule ta koh-
 schaka, ta leelaka, un kurras apdohmaschana
 mumis wisswairak eeksch schahm deenahm, kur-
 ras mehs wiinas pilnigu spohschumu un fil-
 tumu redsam un mannam, wiss jaukaku pree-
 ku un eelihgsmoschanu dohd. Tit drihs ka
 zilweks ar gudru prahdu apskattitees jeb azzis
 un dohmas pazillaht proht, schi ta pirmaja
 buhs, ko winsch eeraudsiks un pee kurras
 winsch ar prahteem un dohmahm apstahs un

labprahrt pakawesees. Kahds neissakkams
 preeks un jaukums, tad saule ar sawu fiftu-
 mu un spohschumu muhsu semmeslohdes püssi
 apskaidro un pasildi, un jebeschu muhsu azzis
 wissai wahjas irraid, winnas gaischu spohschu-
 mu skattiht, tad tomehr tas teesa un nelee-
 dsams irraid, so Salamans sawā mahzitajā
 grahmata (11 nod. 7.) fakka: ka tas gaischums
 salds irraid, un muhsu azzim patihkams to
 sauli usluhkoht. Wissas radditas leetas pree-
 zjahs pee saules atspihdeschanas, pukkites
 pehz winnas greeschahs, putnini ar skannahm
 dseesnahm nahldamu sauli sweizina, un zil-
 weki, kas Deewu ne atsikhst, kurreem ihstena
 Deewa atsikhchana newaid, sauli par Deewu
 turredami, sawus zellus preefch winnas loh-
 zi un winnu peefauz. Un teescham! ja wehl
 kahdu elkadeewibu warretu aissbildinah, ja
 wehl kahda buhtu, kas ziliveku prahtam un
 sirdi kaunu ne darra, tad schi ta weeniga
 buhtu. Kur irraid wissa pasaulee pee debbes
 jeb semmes wirsu, weena weeniga leeta, kas
 ar Deewa gohdibu, spehku un mihestibu wai-
 rat

rak lihdsinajama buhtu? kur irraid weena
 weeniga leeta, bes ween Deew^s pats, kas
 zilwekeem un lohpeem, sahlehm un augleem
 tik dauds labbumu un preeku darra, kà faule?
 Pats Deewa wahrds lihdsina fauli ar Deewu
 winnas radditaju: tà kà faule pee debbes spihd
 un ar faiveem starreem wissas pasaules mallu
 mallas pildi, tà irraid Deewa gohdiba wissur
 redsama, un pildi wissas weetas; tà kà faule
 ar spohschumu un filtumu wissas radditas lee-
 tas apskaidro, eepreezina un dsihwibu un
 spehku dohd, tà irraid Deew^s tas neissmek-
 lams awohts tahs atsihschanas, tahs patee-
 fibas, tahs dsihwibas, ta spehka un preeka;
 Deew^s irr wissur un wisseem faiveem raddi-
 jumeem turu klaht ar spohschumu un filtumu.
 Gribbi tu, prahlangs zilweks! sawu dwehselfi
 apskaidroht ar atsihschamu tahs pateefibas,
 mahzees Deewu un Deewa darbus atsiht,
 jo tas irr wissas gudribas eesahlums. Grib-
 bi tu sawu sirdi ar mihestibu fildiht, wissu
 ar mihestibu apkampt, taws un tawu brah-
 lu un wissu radditu leetu labdarritaais buht,

skattees us Deewu, darri zitteem tà kà Deewes
 terwim darra, essi schehligs kà taws Debbes-
 tehwes schehligs; jo Deewes irr ta mihestiba,
 un kas eeksch mihestibas paleek, tas paleek
 eeksch Deewa un Deewes eeksch winna. Tà
 gribbam mehs zaur faules apskattischau un
 pahrdohmaschanu, ar sirdi un prahdu us
 Deewu pazeltees. Né peeluhgt fauli, né fa-
 wus zellus lohziht, né rohkas preeksch winnas
 pazelt, nedt to par Deewu turreht; tas ne-
 klahjahs mums, kam labbaka Deewa atsish-
 schana irraid, kas sinnam, ka tas pats
 Deewes, kas fauli raddijis un tai sawu weetu pee
 debbes eerahdijis, arridsan muhsu, arridsan
 ta tahrpina radditais irr, kas pihschlös leen,
 un katram sawu weetu, sawu zellu un gahju-
 mu eerahdijis irraid. Tas faukums, tas
 spohschums, tas fültums un dsihwibas spehks,
 kas faulei peemiht, ko winna zitteem dah-
 wana, ne nahk no winnas paschas, bet no
 Deewa; kad faule mums labbumu darra, tad
 tas newaid winnas bet Deewa labdarrischas,
 ko mehs haudam, tad né faulei bet Dee-
 wam

wam par to gohds, flawa un pateiziba no
 mums peenahkahs. Bet kas irraid saule?
 Kas winna ihpaschi mums irraid? Kahdu lab-
 bumu Deew̄s zaure fauli mums darra? zik
 leela, zik tahli winna no mums warr buht?
 Kur tas spohschums, tas siltums winnai nah̄,
 kas tik tahli sneeds? woi ugguns, kas weenu-
 mehr degg? kas scho ugguni usturr, ka tik
 ilgi degg un ne apdseest? woi ugguns-weh-
 meji kalni, kas ne apstahjahs, kas fesch tuhē-
 stofchus gaddus, jeb wehl ilgak degg un ug-
 guni bes norimfchanas ismett? Tahs irr tahs
 jautaschanas us kurreahm prahtigam zilwekam
 skaidras atbildeschanas doht jassinna, un par
 kurreahm mehs gudru dabbasprattigu finnas
 un mahzibas klausih un apdohmaht gribbam.
 Wezzi dabbasmahzitaji, kas wehl tik labbi
 mahziti ne bija, kam tahdi daschadi skunstigi
 un dahrgi eerohtschi, tahdas tahluma glahses,
 tahdi kihkeri un mehrneeku rihki wehl ne bija,
 dasch daschadi grahbstdamees maldijehs, kad
 no saules jeb swaigsnu tahluma runnaja.
 Zitti dohmaja, ka patti debbes effoti, kur

Deew̄s tahdā gaismibā dsihwo, ko ajs newarr
 panest, kur taifni swehti laudis pehz nobeig-
 tahm dsihwoschanas deenahm pee Deewa us-
 nemti kluhs. Bet mehs labbaki sinnam, ka
 ta debbes tas besgalla leelais klijums irraid,
 ko Deew̄s ar sawu gohdibu, spehku un scheh-
 lastibu pildi, un ka tanni paschā leela debbes
 ehkā wehl dauds tuhkestochas tahdas faules ir-
 raid, tahaki wehl, un kas sinn wehl dauds lee-
 lakas, ne kā schi muhsu faule. Zitti atkal
 dohmajuschi, ka faule patti elle buhtu, kur
 grehzineku dwehseles muhschigi muhscham
 dedsinatas tohp; un kad winneem prassa, kas
 scho ugguni usturr ka ne apdseest, kas scho
 leelu zepli kurrina, jo ugguns kad barriba ne-
 waid, nodseest? Kad schee atbild, ka tahda
 leela lohde kā faule, dauds tuhkestochus gad-
 dus degt warr, jeb arri ka brihscham zittas
 swaigsnes, wisswairak tahs astu - swaigsnes
 faulei tik tuwu nahk, ka no winnas tohp pee-
 wilkas, aprichtas un fadedsinatas. Bet
 schahs dohmas wissai leekas un neezigas ir-
 raid; ugguns tik tahli newarr sneegt, kā fau-

le ar saweem starreem. Mehs warram ar
 ugguns glahsehm, kad labbas irraid, azzumir-
 kli no faules ugguni dabbuht, bet pee swerzes
 jeb pee leela ugguns, kad ilgi jo ilgi glahsi
 flaht turretu, ugguni ne dabbuhs; tas skai-
 dri rahda, ka faule tahds ugguns newaid,
 ka muhsu semmes ugguns. Ka faule swaig-
 snes aprihi, tas newaid teesa; kad kahda
 swaigsne faulei tuwu nahk, (ka tas pee tahm
 astu swaigsnehm gan noteek) tad winnu ne-
 warr redseht, tapehj ka faule wissai gaischa
 un spohscha irraid, bet kad no faules atstahj
 un tahlaki tohp, tad winnu atkal warr re-
 dseht, un tadehk wezzi swaigsnu-prattigi,
 kam labbi kihkeri wehl nebija, dohmajuschi,
 ka tahda swaigsne, ko tee dehj faules flahtuma
 wairs newarreja-redseht, no faules norihta
 buhtu. Tas pats noteek kad mehnes, ma-
 sais auseklis (merkurius ♂) jeb leelais ause-
 klis (venus ♀) tuwu appaksch faules garram
 eet, ka winnas kahdu brihdi ne warr ne buht
 redseht; bet kad kahdu brihdi pagaid, ka-
 mehr no faules starreem iseet, tad winnas

ar sabbahm tahluma glahsehm atkal flaidri
 redseht warr. Tapehz arri pee deenas ne-
 warram swaigsnes redseht, jo winnas saules
 spohschumā nosuhdahs. Tad nu muhsu mihs-
 la saule ne debbes, ne elle, nedf tahds aprihs-
 jams ugguns irraid, kas dwehseles jeb zittas
 swaigsnes norihj. Bet kas tad warr buht?
 to gribbam mehs no jauneem gudrakeem swaigs-
 nu = un dabbas = mahzitajeem klausicht un mah-
 zitees. Muhsu jaunaki un gudraki swaigsnu
 prattigi, Bode, Erschels un Schröters muhs
 mahza, ka saule tahda patti leela lohde ka
 muhsu semmes lohde, ka mehnes jeb zittas
 swaigsnes irraid, ko mehs pee debbes redsam;
 ka winnas gaischums un filtums tahds ug-
 guns newaid, ka muhsu semmes ugguns, bet
 tikkai zaur faiveenofchanu ar muhsu semmes-
 gaihu par ugguni tohp, tas zaur to irr re-
 dsams, ka wirfais gaisf dauds aufstaks irr, ne-
 ka tas gaisf tuwu pee muhsu semmes, ka tee
 ismehginajuschi irraid, kas ar gaisfakuggeem
 augsti jo augsti pahr wisseem padebbescheem
 kahpuschi, ka uhdens ko tee lihds nehmuschi
 fulta

siltā wassarā, kad semmes wirsū ittin karsts
 laiks bijis, tur augstumā eefallis irr, no ka
 warr redseht, ka faules spohschums tikkai
 tad karsts un uggunigs tohp, kad ar muhsu
 semmes gaisu kas fehrainu twaiku pilns irraid,
 tohs bersdams saweenojahs. Saule tahda
 brihnum leela lohde irraid, ka wiss tas rinkis
 ko mehnēs apkahrt muhsu semmes eedams
 taisa, jeb tik leela ka no faules tuhkestohsch
 reis tuhkestoschas tahdas lohdes warretu istai-
 siht kā muhsu semmes lohde irr. Woi tahds
 leels pasaules gabbals tuksch pohsts bes dsih-
 was prahtigas raddibas buhtu? Ne muh-
 schahm! no tahm melnahm sihmehm, ko eeksch
 faules reds, warram manniht, ka tur kalni
 un leijas, padebbeschi un tahds pats beef
 twaiku pilns gaisi wissapkahrt irr, kā apkahrt
 muhsu semmes lohdes. Saule eeksch 25 dee-
 nahm apkahrt fewis paschas greeschahs, tas
 arri pee tahm melnahm sihmehm redsams irr,
 kas eeksch 25 deenahm suhdahs un atkal tan-
 ni paschā weetā rohnahs kur tahs bija. Kad
 nu tahda besgalla leela lohde eeksch 25 dee-
 nahm

nahm wissavfahrt greeeschahs, tad teesham
 schi greeichana dauds ahtraka irraid neka ritti-
 nu greeichana pee ratteem, kas pilna skreescha-
 na skreij, jeh patmallas akmina greeichana,
 kad wissleelaka ahtrumā maldams apkahrt
 teek. Schi ahtra greeichana padarra, ka
 tas beesais gaiss, kas apkahrt faules irraid,
 berschahs un eekahrfahs, un mehs sinnam no
 tahm daschadahm mehgina schanahm ar skun-
 stigahm sihtaru glahses lohdehm, ka gaiss, kad
 bersehts tohp, spihd un eekahrfahs; un zaue
 to nahk faules spohschums un fiftums; tapehz
 irr turwu pee semmes tas gaiss fiftaks, jo pee
 semmes klahtuma tas gaiss beesaks irr, lehta-
 li warr berstees un eekahrstees, tapehz aug-
 schahs gaiss dseistraks un aufsts irr, jo tee seh-
 raini twaiki, kas sche appalschajā gaifa ber-
 schahs un gaifu fildi, tik angsti ne kahpj. Ta
 patti ahtra faules apgreeichana padarra arri-
 dsan to gaismu jeb to spohschu skaidrumu, kas
 no kusteschanas un bersechanas ta smalka
 debbesgaija nahk, (ko arri ehter fauz.) Schis
 gaiss tik plahns un tihrs, ka pehz dwaschu
 will-

wilfshanas winisch pagallam nederrigs, bet
ta gaisma tik ahtri zaur winnu schaujahs, ka
faules starri kas weenā sekundē 37 tuhktoschias
juhdses skreen, eeksch 7 minutehm no faules
pee mums atnahk. Tad nu sinnam mehs,
kas faule jeb winnas fiftums un spohschums
ihsti irraid, un kas winna ihpaschi mums ir-
raid, to redsam mehs wissiwairak eeksch schahm
fiftahm wassaras deenahm. Winna apgaif-
mo un fildi zaur sawu brihnum ahtru apgree-
schani allasch to weenu pufi no muhsu semmes
lohdes, ta ka weenumehr pa wissu semmes wirsu
weenā pufē deena, ohtā pufē nakti irraid.
Bes faules newarretum mehs neko redseht,
tumfiba apflahtu wissa pafaule un nekahds
kohschums, nekahdas daschadas pehrwes, ne-
kahds jaufums, nekahdi angli, ne sahles,
ne pukkes nedf kohki buhtu; faule irraid wif-
fas gaismas, dsihwibas un fiftuma awohts.
Kur irraid tas dsihwais auglofhanas spehks
wissu kohku, pukku un sahlu seemas laikā?
kur irraid tahs raibas jaufas tik kohschi is-
pusch-

puschkotas plawas? kur wissi schee augligi
 labbibas un svehtibas pilni lauki, kad sneegs
 un salna tohs apklahj? kur paleek wissi kulk-
 laini, taurini un putnini? Wiss notal ka
 d'silla nahwes meegâ gull, fauli gaividami
 lai tohs atkal mohdina, atdsihwo un d'sihwi-
 bas spehkus dohd zeltees, dihgt, auglootees
 un wairotees. Kahdi tumfchi, aufsti un
 tukschi pohsti buhtu muhsu semmes lohde un
 wissas zittas gahju-swaigsnes un mehnes bes
 faules. „Bes faules tas wihges kohks ne sal-
 lohs, un ne buhs augli pee ta wihna kohka;
 ta eljes kohka darbs ne sekkahs un tee tihrumi
 barribu ne ness; tee sihki lohpi tohp no ta gant-
 nama pulka atrauti un ne buhs wehrsis lai-
 darôs“ Abak. 4. 17. Betzaur faules spoh-
 schumu un filtumu tohp ir muhsu semme par
 augligu dahrsu, un zilwekeem un lohpeem
 par jauku mahjas weetu. Winnas filtums
 darra to semmi augligu, sataifa stahdeem
 to waijadsignu barribas fullu un wadda to zaur
 wisseem teem smalkeem stohbrineem; winna
 sataifi zilwekeem un lohpeem ehdeenu, dseh-
 reenu

reenu un apgehrbju; winna iswesk no semmes
 to flapjumu, pazell tohs gaifā, sakrahj tohs
 padebbeschōs, ka tas kā jauks augligs leetus
 atkal nokrist un iskastuschu semmi paflappi-
 naht warr; saule wissas waijadsigas leetas
 pee dsihwibas un wesselibas sataisa, un ee-
 preezina firdis, kas noskummuschas un behdu
 pilnas irraid. Saules ugguntisch un fil-
 tumis ne. ween par wissu semmes wirsu isple-
 schahs, bet arri wissdillakōs semmes dillus-
 mōs speeschahs; winna selta graudinus dillā
 semmes elehpi dsemdina, un dahrgeem akni-
 neem to spohschumu, glihtumu un kohschu
 pehrwi dohd. Ar wahrdū sakkoht, saule pa-
 darra wissu semmi jauku un augligu, zilwe-
 kus baggatus un preezigus, lohpus un stah-
 dus spirgtus wesselus un jautrus. Kohscha
 un pateefā irr ta apralstischana, ko Sihraks
 sawā gudribas grahmata 43 nodallā 3-5
 dohd: „Ta saule, sakka winsch, kad ta tohp
 „usraudita, stahsta ar sawu uslehschanu, ka
 „ta irr weens brihnischkigs taisijums, weens
 „darbs ta wiss augstaka. Deenas widdu
 Falte

„Falte ta to semmi, un preelsch winnas karstu-
 „ma kas warr pastahweht? Winna puhsch sa-
 „wu eekahrfschanu ta ka zeplis, trihskahrti-
 „gi ta faule eededsina tohs kalmus, uggunigus
 „twaikus puhsdama, un kad ta ar sawu spoh-
 „schumu spihd, tad ta tahs azzis aptumscho.
 „Leelais Kungs irr tas, kas winnu irr darri-
 „jis, un kas ar saweem wahrdeem winnu
 „steids tik drihs tezzeht“. Nè tewim mihla
 faule! ne tewim ween pateizam mehs par
 wissu scho baggatibu, jaukumu un svehtibu,
 het tarwam un muhsu spehzigam un schehligam
 radditajam, kas tewi mums un zitteem dewis!
 Tawu labbumu mannidami un teikdamu,
 mehs firdis un rohkas pateikdamu us Deewu
 pazellam, kam ween gohds, slawa un patei-
 ziba no wisseem pasaules eedsihwotajeem pee-
 nahkahs. Un to gribbam mehs darriht, zeek-
 fahrt tewi redsam, zeekfahrt no tawas gais-
 mas, no tawa filtuma eepreezinati tohpam.
 Saule irr ta waldineeze muhsu pasaules ehkas
 heb to sivaigsnukas apkahrt winnas greeschahs,
 un kurreahm ta gaijmu un filtumu dohd.

Winnas patti paschā wibdū stahwedama tikkai
apkahrt fewis apgreeschahs, bet tahs zittas,
prohti masais aufeklis & merkurius, leelais
aufeklis & venus, muhsu semmes lohde & ar
sawu mehnesi C, farkana swaigsne & mars,
silla swaigsne 4 jupiter ar sawahm 4 mehnes-
sim, bahla swaigsne & saturns ar sawahm 7
mehnesim, un tahla swaigsne & uranus ar 2
mehnesim apkahrt winnas greeeschahs; tas ir-
raid pawissam 21, prohti 7 gahju swaigsnes
un 14 mehnesis. Tahs gahju swaigsnes eet
apkahrt faules, un tahs mehnesis eet apkahrt
tahm gahju swaigsnehm un lihds ar tahm ap-
kahrt faules, zitta ahtraki, zitta gauschaki,
pehz winnas tahluma jeb klahuma no faules,
ka to wissu tanni jaunā augstas gudribas grah-
matā XXI. nodallā, lappā 163 skaidraki
redseht un mahzitees warr. Wezzi swaigsmu-
skattitasi to mehroschana tahs faules leeluma
un tahluma, redsami wissai masu darrijuschi;
ta zitti dohmajuschi ka faule 140, zitti 163,
zitti jaunaki dewin simts tuhkestosch reis leelaka
effoti ne ka muhsu semmes lohde, bet jauni
swaigs-

swaigsnusfattitaji atradde, ka tas newaid par
 dauds kad mehs fakkam, ka winna weena mil-
 lione, tas irr tuhkstosch reis tuhkstosch leelaka
 neka muhsu semmes lohde irr, ta ka no faules
 tuhkstosch reis tuhkstosch has tahdas lohdes war-
 retu istaifiht, ka muhsu semmes lohde irraid.
 Tapat arri pee isrehkeneschanas tahs faules
 tahluma no semmes, wezzi swaigsnusfattitaji
 dauds maldijehs un to paschu wissai masu neh-
 muschi. Bet ar kahdu mehru tahdu brihnum
 leelu tahlumu gan warr ismehroht? Kad
 schè ar pehdahm, assim jeb juhdsehm gribbetu
 mehroht, tad besgalla leels skaitlis isnahktu;
 tapehz leelaks mehrs tohp nemts, un tas irraid
 tas puszaurimehrs muhsu semmes lohdes,
 jeb 860 juhdses, (jeb ta pusfa dalla no 1720
 juhdsehm, jo tik leels tas zaurimehrs muhsu
 semmes lohdes irraid) kad scho leelu meheu no
 860 juhdsehm 34000 reis wairo, tad faules
 tahlums no semmes irr ismehrohts. Tas
 irr ta saprohtams, ta faule tik tahla no
 mums irraid, ka wissa muhsu semmes lohde
 17000 reis resna irraid; jeb kad 17000 tah-
 das

das lohdes kā muhsu semme, kohpā sakrautu,
 tad tahs lihds faules pasnehtu. Kad scho
 tahlumu par juhdsehm gribb taifiht, tad wai-
 jag to skaitlu 17000 ar 1720 wairoht, tad
 isnahk 29'240000 (diwidesmit dewin millio-
 nes diwi simts tschetrdesmit tuhktoschas) juh-
 dses; tas irr brihnum leels skaitlis, kas gan
 ahtri issfazzihts, bet nē tik lehti saprohtams
 irraid, kā winsch scheit rahdahs. Kad kuggis,
 kas ikdeenas 50 juhdses skreen, tur warretu
 nobraukt, tad 1600 gaddus no muhsu sem-
 meslohdes lihds faules buhtu jasgreen. Wehl
 zittas mehroshanas irraid augstas gudribas
 grahmata XVI. nod. lappā 115 laffamas —
 Bet ne dohmajeet, mihli Laffitaji! kā es jums
 neekus teiz; ne dohmajeet, kā to warr ismeh-
 roht? kas tur bijis? Kā to warr sinnahk,
 zik leela jeb zik tahlia faule irraid? — Ar
 labbeem un taisneem mehrneeku rihkeem ta
 irraid weegla leeta, tahlumus un leelumus
 nomehroht. Kad no leela tahluma kahdu
 basnizastohrni tikkai ar azzim warr pasneegt,
 tad us weetu stahwedamis, ne ween to aug-

stumu bet arridsan to tahlumu ta tohrna pehz
 assim, pehdahm jeb tulleem tik taifni warr
 ismehroht un isrehkeneht, ka ne par tullu
 leelaka jeb maggaka iskriht. Ta warr zilwe-
 ku gudriba un samanniba ne ween wissu scho
 semmi un kas semmes wirsu irraid apkampt
 un pahrsneegt, bet arri augsti jo augsti paschā
 debbes ehkā, pahr faules un zittahm stahwu
 swaigsnehm, us dauds tuhlestoschahm millio-
 nehm juhdsu pazeltees, un kur azs ne sneeds,
 tur ar labbahm tahluma glahsehm warr skat-
 tiht, tohs eeraudsicht, apluhkoht un winnu
 leelumu, tahlumu un gahjumu isrehkeneht.
 Tas irr zilweka gohds, ta irr winna augsta-
 ka kahrtu un preekschiba pahr wisseem zitteem
 semmes - raddijumeem. Lai gan dauds zitti
 lohpi semmes wirsu, ilgaki dsihwo, leelaki,
 stipraki, schiglaki irraid neka zilweks; tomehr
 zilweks ar sawu gudribas spehku wisseem pahr-
 eet, wissus usware un pahr wisseem walda.
 Redsi un manni scho lawu gohdu, lawu aug-
 staku kahrtu, gudrais prahtigs zilweks! tu
 esfi tas augstakais, tas labbakais starp wif-
 seem

feem scheem tuhlestosch reif tuhlestoscheem, tas
 Kungs tahs raddibas, Deewa behrns, Dee-
 wa gihmis; zeeni un gohda scho tawu augstu
 fahrtu, tohpi jo deenas jo wairak tawam
 Debbestehwam lihdsigs, mahzees sawu prah-
 tu zillaht, mahzees Deewu un winna darbus
 atsiht, mihleht un ta walkoht, ka tu zaur to
 jo deenas jo gudraks tohp. Tad tawa lab-
 flahschana redsami augs un wairofees, tad
 tu redsesi un mannisi, ka Deews tew allasch
 lahtumā irr; ka winsch ka Tehws par tewim
 gahda un tew wissu to baggatigi dohd un dah-
 wana, kas pee garrigas un meesigas, pee
 laizigas un muhschigas labflahschanas wai-
 jaga irr. Un faulite redsedams jeb winnas
 spohschumu un filtumu mannidams, dohma
 un luhdsi:

Lai prahts irr spohsch un gaisch ka tu,
 Lai sirds irr sildita ar karstu mihibu. —

M. S.

No Mescha = un Malka = Nebuhfcha-
nas. Jeb no tahn sinnahm tahnâ
truhkumâ glahbtees un us nahkamu
laiku isfargatees.

Starp tahn daschadahm gruhtibahm
schihs semmes - dsihwochanas, irr weetahm
arridsan ta malku - nohte skaitama. Ko man
lihds wiss pilnumis pee maises, un wissi gahr-
dumi, ko man lihds gohda - drahnas un wiss-
fas mantas, kad filtuma peetriuhfst, wiss-
wairak muhsû Tehwu - semmê, fur bes tam
tee jaukumi to siltaku semju truhfst.

Bet kapehz Deewinsch mums tahdu truh-
kumu peeschkihris? Traks, ko tu melsi,
Deewam peemehrodams, kas pascha zilweka
un winna neprahribas waina irraid. Us
tahdu paschu wihsi ir tas dsrehrejs warretu
suhdsetees, kam mihlais Deewas zitteem pa-
pilnam maises, un winnam truhkumu pee-
schkihris. — Woi gudrs sché ne fazzihis: tu
bendes - maij, ko tu suhdsees par Deewu, kad
tu taupigi buhtu dsihwojis un ne wissu Dee-
wa

wa swehtibu zaür rihkli lehjis, tew maise ne
 pectruhktu. Tapat tas irr ar mescha - pohst-
 neekeem, tee aplam meschus nozehrt, par jau-
 neem ataugeem ne behdadami, nedf mahjās
 malku pataupa, ja wehl to pehdigu fruhminu
 noschkihna, kà tad tas zittadi warr buht, kà
 tai malku - nohlei ar gaddeem waijag wairo-
 tees. Tas mihlais debbestehws tai semmei
 spehku gan dewis, bes galla kohkus aubsinahkt
 un pulku fehklu klahrt, ar weenu wairotees un
 plaschotees. Bet tawa pascha nebehdiba un
 negahdaschana irr wainiga, kà tew seemā ja-
 falst un nabbageem pilsfatneekem to lihds ja-
 zeesch, ko tu nogrehkojees. Us kas wehl ne
 irr us preekschu ja - bihstahs, kàd paht - roh-
 beschneeki, us kureu malkas - paligu juhs lihds
 schim pałahwatees, tapat negudri darridami,
 sawus meschus laui pohstiht, un jums wairs
 ne warr lihdseht, kur tad skreefeet?

Ta darra negudriba wissu nelaimi un rai-
 ses, tik labb pee maises kà pee malku - preebreh-
 keschanas. Bet ko nu darriht, kàd ta skahde
 jau notikkusi? Ja, ko darriht! Lebè, to
 wai-

waijadseja fennak apdohmaht — un ta wallo-
da: muhsu laikam peetiks, irr negudra wallo-
da, kas tikkai no neprahrtigeem warr daudsina-
taapt. Woi tad Deews tewis dehl ween, tu
nejehga, to pasauli raddijis, buhs tew to
pohstiht un pehznahkameem zilwekeem likt ta-
was wainas zeest?

Tad waijadsehs pee wella un winna bee-
dreem paligu mekleht — bes burschanas ne
buhs neneeka. Burwji, ragganas un tahdi
ammatneeki eespehji wiss. Wezzi laudis teiz, ka
puhkus saweem draugeem labbibu un naudas
nessoht — neg winsch apschehlooses, un arri-
dsan par malku gahdahs. Burwji spehjoht
wehtru, krussu, pehrkonu un leetu darriht un
fauli un mehnisi maitaht, tee prohtoht ar
wahrdeem un puhschleschanu sahpes atnemt,
sagtas leetas sinnamas darriht, ja par wilka-
teem pahrwehrstees. Teem buhs masa leeta
ir malku peegahdaht. Bet naw ne buht!
wehl tas ne irr dsirdehts — tee ar wissahm
sawahm isslawetahm skohlahm, to ween ne
spehji, weenu kohzinu no semmes issteept. Al
tee

tee pintikki! Schè redseet juhs, ka tas wiss
 mahni irr, ko no winneem un wella spehka
 teiz — jo wesumu malku atnest jau ne warr
 tahda gruhta leeta buht, ka zilweka lohzeeklus,
 wilfagihmi saspeest jeb us faules kahpt un to
 eeplehst, jeb dauds tuhkfloschus wesumus
 krussu no debbesim nogahst. Kad jel tas
 laiks nahks, ka muhsu Latweeschi taps gudri!
 Es jau daschu reissi biju sohlijis, tam tuhdal
 simts dahlderus maksah, kas preefsch man-
 nahm azzim zilweku meesu nolikdams, wil-
 fameesa pahrgehrbtohs — un es to wehl
 sohliju — bet ne weens wehl ne irr atrad-
 dees, kas schahdu naudu buhtu gribbejis no-
 pelnih — un es sinnu teescham, ka ir taggad
 ne weens ne atraddisees, tapehz ka tas muh-
 sham ne warr buht un notikt — jo wissi
 prahtneki un eeksch wissas pasaules gudribas
 ismahziti Kungi irr pahrleezinati, ka burwji,
 pesteles, wilkati, puhki ic. tihri neeki irraid,
 un tee nemahziti semneeki, kas tik ko grahb-
 stidami, grahmata mahe lassih, gribb pahr-
 gu-

gudri buht, un to tizzeht, fo winni par nee-
keem turr. Tas irr dihwaina leeta!

Bet fo burschana ne spehi, tapehz ka bur-
schana nerru walloda un mulkutizziba irraid,
to eespehi un isdarra gudrs un apdohmigs
prahts — tas proht, ne ween no nahkoschas
nohtes fargatees jaur apdohmigu gahdascha-
nu, bet arridsan paschā nohtes widdū padoh-
mu ismekleht, kà warr glahbtees. Tahdu
padohmu irraid daschadi, fo gudri kaudis is-
dohmajuschi un prahtneeki ar lustes isdarra.
No teem es taggad runnaschu.

1) Ar to paschu malku, kas mum's irraib
jeb ar mohkahn falassam, lai buht dauds jeb
mas, waijag mum's taupigi dsihwoht. Tee
krabsni muhsu semmē, tik labb tee no ahrs-
pusses, kà no eekschas kurrami, irr ihsti malka-
rihjeji un ne wellam derr. Par tahdeem, kas
malkas = taupitaji irraib un ar to treschu mal-
kas = dallu, to paschu un ilgi paleekamu filtum-
mu dohd, ja gahda un ne kahda nauda sché
ja = schehlo. Lai tahds 5, lai 10 dahlderus
malka, bet winsch par simts dahldereem lab-
humu

humu darra. Jau rohnahs muhsu semmē schurp un turp tahdi prahrtigi pohdneeki, kas wissadas flakkas no tahdeem taupigeem zep-leem tikk labb no keegeleem kā no pohdineem proht uszelt. Sawadi Birses pilstatā Leischohs un Illukstē Augschsemme, labbi meisteri sinnami irraid. Tas buhtu weena taupschanas wihse. Bet ne gan.

2) To labbibu, ar ko mehs paschi pahrteekam, ne to, ko mehs dohmajam pilssatōs pahrdoht, un kas no teijenes par juheu us fwe-schahm semmehm iswesta tohp, ne waijadsehs rijā kalteht, bet tapat jehli ja-iskull. Zit malku zaur to ween ne warrehs pataupiht! Tee semmneeki Pruhschōs, Wahzsemme, ja pat Sweedru-semme, kur dauds saltak neka pee mums, muhs issmeij un brihnijahs, ka mehs aplam ar to labbibas-kalteschanu puh-lejamees un dauds malku negudri sadedsinjam; jo labs sprigguls un zilweku kauli klah, ir no jehleem salmeem tohs graudus it labbi issdausih — un tee nefalteti un ne ar duhmeem apkwehpinati salmi lohpeem jo smekkigi

un wesseligi buhs. Teescham tas irr dauds gudrat sche' wairat peespeestees, ne ka sawa istabā salt, jeb pa dauds juhdsehm saltumā un wehtras breesmā few un sawus sīrgus no-mehrdeht.

3) Un ka nahkamā laikā malkutruhkums ne taptu jo leelaks, tad wissahm muischahm un sehtahm, kam wairat semmes irraid, ne ka tahs ikgads apkohpj, jau pee laika waijag schurp un turp ataugus audsinaht, un fur tahdas nostrahdatas wezzaines irraid, kas paschaz ne grighbahs ar kruhmeem aptehrptees, jeb fur mesch tuwumā ne irraid, ka wehisch kohku-sehklu uskaifiht warr, tur waijag tahs apstrahdaht un ar wissadahm kohku-sehklahm apseht. To sinnu no kohku sehschanas warr no zeenigeeni Mescha-Kungeem dabbuht. Tee us schahdu ammatu ismahziti, sums wehl daschu zittu labbu padohmu dohs, nomannidami ka juhfu firds us meschu audsinaschanu nessahs. Wahzsemme, kas mumis eeksch wifas gudribas preekschihme irraid, ne ween kohkus sehi, bet to darbu, kohkus dehstiht, wehl

wehl ne schehlo. Tahdu ataugu, kad tee koh-
 ki jau malkai geld, waijag eeksch 16 lihds 20
 dallahm eedalliht, un katu dallu riktigi apsih-
 meht; tad ikgads weenu dallu warr nozirst,
 het pareschi waijag schurp un turp kahdu
 smuidru dischu kohku, sehklas dehl pamest, un
 scho gabbalu us preekschu no ganneem, wiss-
 wairak no kasahm labbi sargaht. Par 16
 lihds 20 gaddeem tai pirmejai dallai, jo bee-
 saks mesch un jo stipraki kohki taps atrasti.
 Tahda wihsé, ikgads wairak ne ka weenu
 dallu nozirs dami, muhscham malka ne truhks,
 un muhsu behrni un behrnu behrni muhs
 svehtihs, ka mehs par winneem tehwischki
 gahdajuschi. Meschu preeksch balkeem waijag
 50 un wairak gaddus, ja lihds 100 gaddeem
 sargaht, kad stiprus resnus balkus gribbam.
 Tahdu balku = meschu waijag arridsan eeksch
 50 un wairak dallahm eedalliht, un ne laut
 wairak ka weenu dallu iszirst — tad ir baski
 muhscham ne brehkehs. Ta lehnam tas eet
 ar kohku augschau, ohsolam wehl simts gads-
 di ne irr gan pilnam ussaugt. Bet zik drihs
 tahdu

tahdu kohku ne warr nozirst! Ja zif drihs wes-
 selu meschu warr ispohstiht! Tapehz, tu mihs-
 lais semneeks, kas tu kristihts zilweks essi, un
 gribbi Deewa behrns buht — lai tew schehl
 irraid bes leelas waijadsbas weenu weenigu
 kohku nozirst, apdoshmadams zeek gaddi ne
 buhs waijaga, eekam tai weetā zits tahds
 kohks usaugs. Meds dohdees us mehscha-sag-
 schanas, zaur ko tu tahds pats blehdneeks
 tohpi, ka tas, kas zittam labbibu un seenu
 sohg — un tu noseedsees ne ween pee teem
 dsihwotajeem tawa laika, teem sawu peederri-
 gu dalku atraudams, bet wehl pee tahs nahka-
 mas zilweku zilts, kam dehl tawas mescha-
 pohstischanas, truhkums buhs ja zeesch, un
 winnu lahsti tew pakkal ees, kautschu jau
 senn buhtu nomirris. Kas Deewa dahwa-
 nas, lai buhtu ehdeeni jeb dsehreeni, lohpi,
 drahnas, jeb lohpu barriba, jeb kohki, jeb
 kaut kahdu leetu aplam walka un nokehfi, jeb
 to ispohsta, ko Deews ar tehwa·prahtu rad-
 dijis, zaur to few pascham un dauds zitteem
 atraudams kahdu dalku, kas teem jeb taggad
 jeb

jeß turpmak par labbu warretu nahkt, irr gahneklis Deewa un zilweku preekschā. Bet tu mihlais draugs! ne kuhlena, nedſ tahs naudas dehl kas tew ja-makſa, kad tu meschā tohpi nokerts, bet no Deewa pusses un tawas tizzibas dehl, kas tew pawehl zitta labhumu mekleht, noturrees no mescha, sagschanas, nedſ ſmeijees, kad tee besdeewigi no mescha-sahdsihibahm itt kā no kahdas ſmeijamas leetas runna, un ar ſawu faunu un grehzigu gudribu leelijahs. Eſſi tikkai mannigs us mannahm mahzibahm un raugi tohs padohmus pee malka-taupiſchanas iſdarriht, un tu pahrtikſi ar malku bes sagschanas, un tawa ſirds ar ſchahdu grehku ne buhs apgahnita.

4) Bet ko buhs teem eefahkt kam tahda ſemmes-brehkiba irraid, ka tee bes leelas ſkahdes pee maifes un lohpu barribas ne weeniu gabbalinnu ne warr peezeest? Ir teem es weeniu padohmu dohſchu. Lai tee ap zelleent, pee ſehtmallahm, us eschahm un laukumallās, jeß pa gannibahm, wihtolumeetus dehſti, kas leh-

lehti un bes faknes aug un eesaknojahs, un
 kād tee jau ar farreem labbi appuschkojuschees,
 warr fahkt sarrus nozirst, tad pehz 4 ieb 5
 gaddeem teem atkal jo leelaks pulks sarru wee-
 tā buhs. Kam tik daudswihtolu kohki irraid,
 ka ifgads pahru simtu kohku apkappaht warr,
 tas pee prahtigas taupischanas ar scheem sar-
 reem ween, puss seemu un ilgak warrehs is-
 tikt. Wihtoli ar sawu pakrehslu ne laukeem
 ne plawahm skahdes darra. Wahzsemme,
 fur ne weens bes makfas weenu weenigu pa-
 galu dabbu, semneeki bes galla wihtolus
 dehsti, un ar winnu farreem ween, teem ja-
 rauga istikt. No tahlenes wahzu sahdschu
 redsoht, tu dohmatu wihtolu meschu eerau-
 dsiht.

5) Ir pee schohgeem, wijahm un feht-
 mallahm, wisswairak pee gatwahm, fur ik-
 gads dauds 1000 kahrtis un meetus isbruh-
 ke, warretu tahs pataupiht, kād par tah-
 deem schohgeem gribbetum ruhpetees, kas ne
 sapuhst un muhscham pastahw. Wahzsemme
 ap laukeem zittus schohgus ne redskā dsihwus,
 tas

tas irr tahdi, kas no daschadeem fruhmeem un
ehrfschkeem ta beesi fa auguschi, ka ne saffis
ne warr zaurmukt. Kur akminu plaschums,
warr lehti akmins-wallus uszelt. Kad wissi
tee schaggari, kahrtis un meeti, fo mehs ik-
gads dehl schohgeem nozehrtam, tikkai pa 10
gaddeem taptu taupiti, tad zaur to ween
meschi lohti peenemtohs.

6) To wissleelaku skahdi pee mescheem
darra ta neganta un besprahfiga lihdumu zir-
schana, ir tahdas weetas, kur jau meschi sah
peebrehkeht, jeb kur jau pa 2 un 3 juhdsehm
pehz malkas jabrauz. Un tatschu wehl to peh-
digu sarrinu nozehrt un labbibu eesehj, lai
aug jeb neaug. Us jaunu meschu audsina-
fchanu wehl mas dohma. Teescham, kad lih-
dumi pawissam taptu aisleegti, wisswairat
tur, kur meschi jau sah peetruehkt jeb lohti tah-
li rohnahs, un wissi tee leeli strehki meschu-
semmes, par ataugeem taptu pamesti, tad ne
10 gaddi ne buhtu, tad buhtu mescha-swehti-
ba. Un ka ne weens ne suhdsehtohs, ka
winnam sawu maisi nemm, kad tam mescha-
sem-

semimi leeds, tad waijadsetu semmes = mehro-
tajeem katram semmekam sawus laukus un
kas winnam semmesgabbali waijoga irr, is-
mehroht, katram sawu dalku noschkirt, un
kas tad pahraf irr, atnemt un par meschu pa-
taupiht.

7) Arridsan pee ehku = buëschanas us da-
schadu wihsi balkus taupiht warr, kad kas
gribb gudrs buht. Wahzsemmé ne kur tahdu
buëschanas = wihsi atrohn, kà balki us balkeem
kraij. Ne. Bet stahwu - balki un stenderi
tohp taisni uszelti un sawá starpá ar schkehre-
balkeem labbi salaisti un zeeschi apkambareti,
tad widdus tohp ar keegeleem ismuhrrehts jeb
ar schaggareem ispihts un ar mahlu un kal-
ku apklekkerehts. Tahdi nammi gan ilgi
stahw. Ir no tihra mahla warr nammus
usmuhrreht, kà tas ir pee mums pee dascha
frohga redsams irr, kas kà muhrs zeeti stahw.
Arridsan us daschu zittu wihsi balkus taupiht
warr. I. Kad dauds ehkas kohpá buë, ne
kà kad katra ehka sawadi uszelta; jo kad di-
wi schkirtahm ehkahm, astonas feenas irraid,
tad

tad, kād tāhs weenā jumtā kohpā staħbitas,
 tikkai 7 seenas waijaga, tāhdā wiħse tee balki
 no wesselas seenas tohp taupiti. Pee trim eh-
 kahm kohpā, diwi seenas tohp pataupitas.
 2. Widdus - seenas pee ehkahm warretu tik-
 kai ar schaggareem ispiht, jeb kād dauds, zaur-
 sahgetus balkus aemt, tad ar puſſi warr pee-
 tit. Lauku - un seenu schkuhnus ne waijag
 no balkeem uſzelt, bet tikkai ar stikkaleem jeb
 schaggareem ispiht.

8) Skallu dedsinaſchana lai buhtu no
 preeschu jeb behrsu malkas, arridsan pee me-
 schu poħstischanas palihds, wiſſwairak tur, kur
 ikweenam lauj zirst kur un kahds kohks wi-
 nam patiħe. Labba k buhtu eljes dedsinaht un
 dauds tuħkstoschi brangi kohki paliktu dsiħwi,
 un dascha rija un feħta ne nodegtu, kād ar
 eljes - luktureem, ne ar skallu pa feħtu un eh-
 kahm staigatu. Bet kur nems eljes? Kur
 dabbusim naudgs to peegahdaht? No ta es
 us preekschu gribbu runnaht un rahdiht, ka
 meħs ir us to eeksch gudribas padohmu atraf
 warram.

9. Kautschu muhsu semmē gan mescha-fungi, mescha-junkuri un mescha-sargi eezelti irraid, kas arridsan sawu ammatu gan wehrā nemim, un par meschu taupischamu un kohpschamu gan ruhpejahs, tatschu teem tā ne laimejahs kā tee wehle, jo sirgi un wehrfchi irr lehtak waldami ne kā muhsu mescha-pohstneeki, kas tik ko mescha-usraugs mugguru greef, tuhdal meschā lausahs un bes schehloschanas to wisslabbaku kohku nozehrt. Zaur to, ohsoli, klawas, leepas, ohfchi, wihefnes ic. dauds meschōs gluschi isdeldeti tappusch. Tapehz tannis weetās fur meschu-breshiba us preekschu ja bihstahs, jau pawissam ne waijag laut sallu malku west, un ne gan, ka ikweenu ko meschā pee sagfchanas un sallu kohku zirschanas atrohn, kihlo, bet tahdam wehl par pakalu waijaga; bet fausus, krittuschus un nokaltuschus kohkus, lihds ar teem no wehja lausteem, lai ikweenam irraid brihw, pehz sawas waijadisbas nemt, bet turklaht us to arridsan jarauga, ka laudis sawās fehtōs ar malku pataupigi turrah, jo zittadi ir to fausu malku drihs beigs. Kur
dauds

dauds zelmi no iszirsteem kohkeem rohnahs,
 waijag sinnu isdohmaht, tohs lehti ar wif-
 fahm faknehm no semmes israut ieb israkt.
 Kam tas sawā paschā ataugā jadarra, tas lai
 neaismirst, tanni weetā pawassaras ieb rud-
 dens laikā, kahdus 3, 4 ieb wairak jaunus
 kohzianus eedehstiht, tapat arridsan, ka du leelu kohku nolaist gribb, lai us to rauga,
 ka tahds frihtoht jaunus kohzianus ne sadausa,
 nedfs arridsan dehl weenu balku, so gribb iswest,
 ne buhs kaut to zella=weetu iszirst, labbak lai
 tas balkis wehl aug un paleek, eekam tu win-
 na dehl dauds jaunus newainigus kohzianus
 isnihzina. Balku nozirtis buhs tew arridsan
 to gallotni ar wiffeem farreem iswest — ka
 mesch tihrs paliktu.

10. Dehl meschu degschanas irr dauds
 pawehleschanas fluddinatas un gruhtas fo-
 dibas draudetas, bet tatschu ugguns ikgads
 schurp turp aplam skahdi darra. Zit ilgi tas
 irraid, ka ap Zahneem Taurkalles meschā
 weens strehēis no 4 lihds 5 juhdsehm garru-
 mā un pußjuhdsi un wairak plattumā nodeg-

ge. Tahdai negantibai pretti eet, es zittu padohmu ne sinnu, ka tahdu meschu kruftu: kruftam likt zaurzirst un starpus pamest, un kur waijaga wehl grahwjus rakt — kad tad arridsan weens stuhris eedeggahs, ugguns ne warr tahlak steeptees, pee ta starpa nahzis, winnam jonomirst. Arridsan ta krittusi malka un fausi sarri meschōs to dsehschanu lohti kawe — tohs iswest un meschu istihriht warretu ar sinnu ir pahrrobeschneeleem wehleht.

11) Kautschu semneekam tahdus kohkus, kas winnam pee daschadeem rihskeem un eeroh-tscheem waijaga ne warr leegt, tatschu us to allaschin jarauga, ka winsch us taupischana tahdu rihsku dsennahs. Tadehl skrittuleem un assim allaschin waijag apkaltahm buht, tad ne dils tik ahtri, un dauds tuhksitoschi kohki paliks dsihwi. Arridsan ta luhku-plehfschana meschus pohsta, to ne waijadsetu aplam laut un wisswairak us to raudsiht, ka pahrrohbeschneeki ne eelausahs, nedf ar luhkeem andelejahs un tohs ka prezzi pahrdohd.

12) Bet woi tad ne kahda zitta leeta pa-
 faulē rohnahs, kas filtumu dohd, un ko mal-
 kas weectā warretu bruhkeht? Teescham roh-
 nahs. Prohti semies- jeb akmins- ohgles —
 bet tahs wehl muhsu semme ne irr atrastas.
 Un tad wehl purwju-welleni, kas, kad labbi
 isdschahweti irraid, Corp faukts tohp. Tas
 irr dauds weetās dabbujams. Ap Rihges,
 Leelas- Jelgawas un wissivairak Sakkaleijas
 teesā, kā arridsan ne senn wehl Brukkenes
 teesā, jau dauds laudis Corp-wellenus rohk
 un kalte, un ne ween paschi ar teem pahrteek,
 bet wehl par daschu dahlderu pilssatōs pahr-
 dohd. Kurrā rohbeschā tahdi Corp-
 purwji rohnahs, kas zittadi neaugliga un
 pohestu-semme irraid, lai preezajahs un Dee-
 wam par tahdu dahrgu mantu pateiz. To
 ihstu sinnu to rakt un kalteht, waijag jeb pa-
 scheem ismehginaht, jeb no teem isklauschinaht,
 kas to proht. Ar Corpū warr to paschu is-
 darriht, ko ar malku, krahsnus kurrīnaht,
 ehdeenu wahriht. Rijas un brankuhsis
 Corp-welleni lohti geldigi irraid, un wai-
 rat

raf un ilgakfiltumu dohd, ne kà flikta malka.

Bet kas warr wissu to, kas schè no mal-ku taupischanas un meschu kohpschanas faz-zihts irr, isdarriht? Mehs Latweeschi jau effim zittadi eeradduschees. Pla, pla — Tas ne irr ne kas runnahts un dumja wallda. Ne pehz eeradduma bet pehz gudribas ja darra, zittadi tu welti suhdseeses un at-weegloschanu no gruhtibas ne atraddisi. Meh-gina tikkai weenu jeb ohtru no scheem padoh-meem, un tu redsesi ka tew wairak spehka ir-raid, ne kà tu dohma. Lustes un gudriba spehi wissas leetas isdarriht, bes tahm ne kahds labbums ne buhs. Ne teepjees, mih-lais draugs! labbam padohmam klausicht, nedfs isrunnajees ka tawi tehwi un tehwu-tehwi tà ne darrijuschi. Luhdsams, lai jel tohs kas mirruschi, meerâ; tee darrija sawâ laikâ ko tee sinnaja un pratte — bet-tu tawâ laikâ, kur wissa pasaule gudraka tohp, darri kas ta-wam labbumam derr. Tawi wez-tehwi to labbumu no kartupeleem ne atsinne, woi tu ta

dehl

dehl arr ne gribbi us kartopelu dehstischanas
 dsihtees, kautschu tu pee dauds zitteem to lab-
 bumu redsi, ko tee padarra. Tas tehweem ne
 irr kauns, kad tee behrni gudraki tohp ne ka
 wanni bijuschi — bet behrneem tas buhtu
 kauns un grehks, eeksch negudribas tehweem
 lihdsigi turretees. Kas wehl no malka-tau-
 pischanas un no teem padohmeem kas schè
 dohti, buhtu jasakka un jo skaidraki jaissstah-
 sta, taps jums nahkoschā gabda-zettorksnī
 mahzihts.

A. J. S.

Weenprahriba un isschekirchana starp lau-
 lateem Draugeem.

Jurris un Lihse.

Kad Jurris kaimiaam noare,
 Kad Lihses gohws tam skabdi darr,
 Winsch faimi kuss, schi noplilke,
 Schi behrnus lahd, winsch isschekerde.

Winsch weenu glahsi nodserahs,
 Schi tuhlin ohtru eeleijahs,
 Winsch peedsehris us benki friht,
 Schi gulta leen to paschu brihd'.

Jan

Jau abbi mahjas wairs ne kohp,
 No nabbageem jau sagli tohp,
 Zaur plihteschanu wahrguli,
 Ir ne warr strahdaht tikkuschi.

Kungs strahpe, laudis fmeij un rahj,
 Jau bij teem mahjas jaatslahj,
 Ir behrni usaug negohdâ,
 Un wezzakus wairs ne behda.

Lik weens teem maises-drusku dohd,
 Jau abbeem jaeet nabbagoht,
 Pehz uhdens fehrgâ krittuschi,
 Ir abbi nomirst weenadi.

Weenadu grehku-zellu eet,
 Un negudribâ faderreht,
 Tee irraid Elles-pinnelki,
 Kas gallâ wedd us nelaimi.

A n f s un Anne.

Kad Anfs un Anne apnehmahs,
 Anfs labprahf frohgâ wasajahs,
 Un Anne labprahf pluksteja,
 Te nahze dascha schierschana.

Gan kaimini tohs meerina,
 Gan raddi, draugi pamahza,
 Gan arri mahzitais tohs rahj,
 Lai farwus grehkus jel atstahj.

Kamehr dauds mohkas redseischi,
 Jau abbi fahl tapt gudraki,

Weens ohtru luhds, un apnemmahs,
Atstaht no sawas eeraschbas.

Tau Anfis glahsi ne zilla,
Un Lehne mehli sawalda,
Te beidsahs wissa nelaime,
Un meers un gohds teem peemitte,

Kad pats no grehkeem atstahjees,
Un draugu arr us labbu grees,
Tad, lai ir fabkoht nahktu gruht
Wehl gallâ warri laimigs buht.

G. S. M.

Tas preefchgi hmis.

Weens pateesigs notifikums.

Weenam Kambarjunkuram, weenâ puf-
fehninâ pilli, sawa jauna un fkaista zeeniga
gaspascha, ar karstum' gullu, peepefchi no-
mirre. Ar scho sawu glihschu un mihlu lau-
latu draudseni, tas pats wehl ne bija gaddu
dabbujis dsihwoht. Winsch to allasch bija
firsnigi un ustizzigi mihlu turrejis un glabba-
jis, tapehz lohti pehz winnas ruhpejahs.
Pats wehl bija jauns kungs, baggats, no
dascheem zeenihts, no zitteem atkal fkausts.

Winsch

Wunsch biha no augstas zilts, un sehdeja tiek
 lab ka pascha puseehnina klehpi. Buhtu
 wunsch gribbejis zittu prezzeht, ikweena prei-
 lene tanni pilli, labprahrt ar winnu buhtu
 zindus mihiusi. Bet winna sirds ne biha
 preeziga us to. Wunsch ne lepnojahs us
 sawu augstu kahrtu, no pirma galla wunsch
 zeenija weenteesibu, skaidribu, laipnibu un
 lehnprahtitbu. Wunsch atkahpahs no wi-
 fahm fa=eeschanaahm muischā islusteschanas
 pehz, ne gahje ar to puseehnini us jakti,
 ta ka allasch laikos, ne zehle sawu kahju lu-
 stesspehlu nammā, bet wunsch dsihwoja sawā
 mahia. Wunsch sehdeja sawā kambari, no-
 sirdsis, un us sawas seltenites bildi noskum-
 mis luhkodams. Ar saweem draugeem, kas
 winnam no jaunahm deenahm pasihstami bi-
 ja, wunsch retti pahru wahrdi runnaja.
 Wunsch ne likkahs ne dsirdoht, kad zitti jau-
 kas pasalkas stahstijsa, bet stahweja ka mehms,
 kad tee winnu eebildeja, lai jel nemmotees
 drohschu sirdi, lai paleekoht lustigs, lai ap-
 luhkojoht raddus, un lai ne puhlejotees wee-
 numehr

numehr tik dauds ar tahm noskummu schahm dohmahm. Ta aissgahje weens mehnesis, ta ohts. Metteenu deena bija preefsch durrim. Zitti fungi preezajahs, muhsu kungs ween ne dohmaja us preeku. Winnam tahs preekudeenas gluschi pasudduschas bija.

Tam pufkehninam apnikke redsoht sawa kambarjunkura nosirgschanu. Zitti skundetaji mekleja to kambarjunkuru isnihdeht, bet tas pufkehnisch ne bija tahds Kungs kas mehlneekus klausija. Winsch bija to kambarjunkuru no jaunahm deenahm pasinnis, winsch bija ar winnu wallodas turrejis, ne ween no sirgeem, sunneem, lahtscheem, bree scheem un fahrteßpehleschanas, bet arridsan no prahtingahm leetahm. Winsch apnehmahs winnu wesselu un preezigu darriht.

Mihlais kambarjunkur', sazija tas pufkehnisch weenreis us winnu: tas gan labbi, ka Juhs tahdu schehlumu turrat par sawu nomirruschu gaspaschu, bet ko tas palihds, Juhs lihgsmite stahw Deewa preefscha, un Juhs winnu ar sawahm assarahm vshiwu

ne raudaseet. Es Juhs paretti dabbuju redseht. Woi Juhs schinnis meeßmeschu deenäs ne effat daschtaert bijuschi us kahdeem danischeem?

Kambarjunkurs. Kam behdiga firds, tas ne dsennahs us lusti.

Pussekhninsch. To es sau dohmaju. Newaid brihnumis, ka Juhs pawahji effat, un ka Juhs smahdejat tahdas sahles, kas mahk aisdsiht firdehstus, un kas jums doh-tu wesselib. Pariht sohliju es darriht dantschus ar iswahpeteem gihmeem, un es Juhs aizinaju us scheemi smeekleem.

Kambarjunkurs. Kad Jums ta pacihk zeenigs Semmestehws! tad man janahk.

Pussekhninsch. Es Juhs gribbu gai-dihc ap pulksten' astor tanni pulka.

Tanni nosazzita laikä sanahze no wissahm mallahm, wissi kas ween us tahdeem ehrmeem preezigi bija. Ta leela pilssahle spihdeja no swezzehm. Tee sanahkuschi Weesi, bija daschdaschadi istaisijuschees, isgehrbuschees un isehrmoßchees. Tas kambarjunkurs no-gahje

gahje arri tannū widdū, tà kà allaschin apgehr-
bees bes gresnibas. Winsch atspeedehs pee
krähfni, luhkodamees.

Kahdu labbu brihdi tà ismissis stahwejis,
weena Mahmina schim diwi woi trihs reises
gohrejahs garram, apgehrbussees ar gareahm
mellaahm drehbehm, un weenu baltu preefsch-
gihmi usspeedusees us sawu meesigu gihmi.
Wonna staigaja allaschin sevischki. Wonna
likkahs glihscha un dischana no meefahm.
Winnas matti ne atspihdeja nei no dahrgeem
akminischeem, nei no selta addatahm. Win-
na seereja tik daili un weegli kà putnis, un
tas Kambarjunkurs dohmaja, pee winnas au-
guma, sawu nelaiku laulatu draudseni pasiht,
kas Deewa preefschā bija. Ta siwescha mah-
mina apstahjehs wianam pretti pee muhri,
ne runnaja ne wahrdū, mette daschfahrt klus-
sam un behdigi sawas azzis us to Kambar-
junkuri. Schis palikke nemeerigs, un grib-
beja labprahrt sinnahrt, kas schi tahdu effoti.
Bet kad winsch gribbeja tuwak pee-eet, tad
schi gahje ar leelu steigschau, leelā pulka
eekscha.

eekschā. Pehdigi tas kambarjunkurs winnai
elaht tikkē, un fahze ar tahs tehrfeht, un no-
pratte no winnas wallodas, ka ta balss gan
drihs us to paschu wihsī bija, kā sawas zit-
kahrtigas zeenigas mahtes.

Kambarjunkurs. Woi schi schodeen ta
pirma reise, ka mehs ar Jums sateekamees?

Ta zeema-mahmina. Mehs jau dauds-
reis satikkuschees.

Kambarjunkurs. Ne nemmat man
par launu, es Juhs gribbetu luhgt, kahds
wahrds Jums irraid?

Ta zeema-mahmina. Sawu wahrdu
es Jums ne drihkestu issfazicht.

Kambarjunkurs. Un kapehz ne?

Ta zeema-mahmina. Ja es Jums
sawu wahrdu dohschu laukā, tad Juhs leelā
skahdē tikheet.

Kambarjunkurs. Kahdu nelaimi mahē
Juhsu wahrds mannim darriht?

Ta zeema-mahmina. Mans wahrds
Juhsu sirdi wehl gruhtaku darritu, kad Juhs
to dabbutu dsirdeht.

Nu runnaja tas kambarjunkurs no pagahjuscheem laikeemi, un ta mahmina atbildeja, ka schi wissu to zaursinnoht. Winsch stahstija wianai, kahdas laimigas jehschu gan ihsas deenas, winsch ar sawu firdsmihlu draudseni zitkahrt jadsihwojis un redsejis. Ta fwescha mahmina, zeete Klussa, likkahs noskummusi, un gribbeja prohjam skreet. Bet tas kambarjunkurs luhdse winnu ar leelu luhgschanu, lai schi jel winnam dohtohs pasihtees, un sazzitu to taishnibu no kurrenes schi effoti. Ta zeema-mahmina rahdiya ar rohku us augschypussi, lai tas mannitu, ka schi no turrenes nahksi. Nu luhdse tas kambarjunkurs Deewa Kunga pehz, lai jel winnam ilgak ne aiszeescham to wahrdi. Ta zeema-mahmina runnaja ar weenu schim pretti. Nu labbi, Jums buhs sinnahrt mannu wahrdi, un redseht mannu gihmi; bet to sakku es Jums papreeksch, tas Jums muhscham schehl buhs. Eesim tahda weeta, kur ne weens muhs ne reds!

Winni gahje abbi weenâ kambari, un ta fwes-

fivescha mahmina luhdse winnu wehl ween
 reis, woi tas ne gribbetu meerigs palikt, un
 atstahtees no sawas netiklas eekahroschanas,
 winnas waigu redseht. Bet tas kambarjunk-
 furs ne mittejahs luhgt, lai ta jel atnaemmahs
 to preelschgihmi, un parahditu schim sawu ih-
 stenu gihmi. Winna atsitte to leeku gihmi,
 un tas kambarjunkfurs issbihajees, nogihbe un
 kritte pee semmes. Un fo tu dohma fo schis
 redseja? Weenu mixxona galwu. —

Pehz kahdu brihtinu waizaja tas püss-
 fehninsch pehz to kambarjunkuru. Tee fullai-
 ni skrehje schurp un turp, un usgahje winnu
 bes dsihwibas. Tee dakteri un ahrstneeki
 tikke ahtri aizinati, tee strahdaja apkahrt win-
 nu, kamehr winsch atkal tikke pee dsihwibas.
 Nu schis stahsta kas winnam bija notizzis.
 Tas püssfehninsch ne gribbeja klausicht, fo
 winsch runnaja, winsch suhtija mekleht pehz
 tahs mahminas. Bet kas to dewe rohkä!
 Ne weens warreja fazziht kur ta palikkusi.
 Weens kutschers tikkai nesse to sianu, ka tas
 weenu gaspaschu ar mellahm drehbehm, us

Kapfehtu ar Karreeti aisweddis, un ka schi
 winnam par to braukumu weenu wezzu sa-
 pellejschu dahlderu rohkâ bahusu. Pee kap-
 fehtas pee braukuschi, schi tur iskahpusi,
 wahrti paschi wehrufchees wallâ, un kad schi
 eekschpusse bijusi, tad tee wahrti atkal sakrit-
 tuschi zeet. Tad ta pa labbu rohku greesu-
 fees us augschu un pehz pasuddusi. No rih-
 ta tee usgahje, ka ta kambarjunkura kaps,
 fur winna zeeniga mahte glahbata tappusi
 walla taisihts bija, bet zittu tee ne fo ne war-
 reja manniht.

Wissi fahze runnahf un brihnotees.
 Tahs wezzas mahtites krustejahs, un luhdse,
 lai Deewes atschkirecht wissu nelaimi. Tee
 galwneeki kas ne pratte grahmatas jeb rak-
 stus, daudsinaja, kas nu wehl drihftoht leegt,
 ka mesli jeb kehmi ne zellotees kahjâs? — Lee
 grahmatneeki atkal smehje un sazziija: wai ta-
 wu mahni, kas brauz ar Karreeti, un ne mahé
 pahru simtu sohlu kahjâs aistezeht. Zitti
 sazziija, no Deewa suhtihts gars tas newaid
 bijis; jo weens labs gars ne darra blehnu

darbus, un ne atstahj Deewa preekus, fur
 Deewis to weenreis stahdijis. Kas to effam
 dsürdejis, ka labs gars rahdamees, jilweku
 trohksni un ehrmus skattiht? Weens wezs
 wezs wihrs, ar firmu garru bahrdu mette
 meeru ar rohku. Nu apstahjahs winnam ap-
 fahrt rinkis, un wissi gribbeja dsirdeht ta
 wezza gudribu. Klaufaitees behrnini mihsli,
 so es jums fazzischu, ta runnaja muhsu wez-
 zais. Tas irr wella darbs un ta neschkeihsta
 garra apmahneschana; es jums gribbu stah-
 stiht, ka preeksch dauds gaddeem, mehris is-
 wests tizzis no Rihges us semneeka ragga-
 wahm, pats istaifihts ka luhku-bunte; kad
 nu nahjis schi puff Taschkeskrohgu, tur meh-
 ris pakluppis semmē, un palizzis par sakki,
 par kakkī, par kipparu, tad no ta laika wissa
 pasaule apmirruſi, kamehr schis Deewa ee-
 naidneeks pasuddis ahlengi. Un woi juhs
 wehl peeminnait Wilkatschus, kas sesdeen'
 wakkar' gehrbjuschees wallā, un mettuschees
 par wilkeem, un isohstijuschi wissus kaf-
 tus, un ismeklejuschi wissas rijas. Tas

irr teesa atfazzija weens püssmuhscha wihrs,
 mans tehws pats tahdu wilkatschu kihlajis,
 fur tee laiki, to esmu es dsirdejis no winna
 paschas muttes, tas irr tik taifni. Par Dee-
 wa laimi gaddijahs muhsu wezs skohlmeisters
 Gawan Anshe tur nonahzis, tas tohs funni-
 ja. Juhs jau atkal aplam rünnajeet. Nejeh-
 dsigeem nejehga mutte. Woi juhs nesapra-
 schi ne sinnait, ka mehris irr sehrga, kas zel-
 hahs no badda, kad eenaidneeki tihrumus no-
 vedsina, lohpus aisdseenn, un maiši ne kurr ne
 dabbu. Un ko juhs tur mulstijeet par wilka-
 tscheem. Kaunaitees jel weentreis eeksch juhsu
 sirds, tahdus neekus tizzeht. Woi muhsu
 wezs Mahzitais newaid simtu reis no kanzeles
 nosfazzijis: ka muhsu Pestitais tapehz pasaule
 nahzis, wella darbus isahrdiht, jeb laudis gu-
 drakus darriht, lai tee tahdus neekus no wel-
 la un wella darbecem ne mas wairs ne tizz.
 Tas irr melli ko juhs te sakkat, ka wels nahzis
 muhsu pusskehnina pilli. Kas tad sinna
 kürsch sliks zilweks to wahju Kungu gribbe-
 jis peesmeet,

Lai buht kà buhdams, tas Kambarjunkurs palikke wehl behdigaks no scha laika. Winsch tappa jo deenas jo slimmaks, un nomirre par gaddu ar dellamu fehrgu, un ne weens ne peeminneja ilgu laiku to zeema mahminu ar to mierrona galwu.

Pehz pussfreschdesmits gaddeem, weena wezziga Preilene tannî pilli, palikke wahja pee mirschanas. Basnizkungs tilke noaizinahts, lai tas to newesselu usrunna, un ar Deerwa wahrdi eepreezina. Mahzitaïs ne warredams winnas firdi ne kahdâ wihsé apmeerinaht, waizaja, woi winnai kas us firds effohrt? Kà nè, runnaja schi pretti: Es emu ar saweem smeekleem tam Kambarjunkuram zitkahrt gallu padarrijusi. Manna sinnama firds man pahrmett, ka es slepkawneeze esmu, un ka teem slepkaweeem muhschibâne noteek nekahda schehlastiba. Nu schi stahsta, ka winna to brihd apskaitusees par to Kambarjunkuru, tadeht ka schim ne bija labs prahcts winnu prezzeht. — Ka schi ar tahm mellahm drehbehm to paschu us teem meesmescihu

schu dantscheem peewihlusi. — Ka schi diwi
 leekus gihmijus us sawu ihstenu gihmi usspee-
 dusi, papreetsch weenu preekschgihmi ka zil-
 weka gihmi istaifitu, un tur appakschā atkal
 weenu zittu preekschgihmi, it ka mirrona gal-
 wa nowahpetu. Un kad tas Kambarjunkurs
 to redsejis, tad tas istruhzis, pamirris un
 pakrittis; tad schi ahtri zaur tahm pakkatas
 durrim ismukkusi ahrā, no weena Kutschera
 par weenu sapellejschu dahlderu, us kapfehtu
 aiswesta tikkusi. Tur pat winnas istabas
 seewa, kas arri jau fenn appaksch semmes duf-
 soht, us gaidibahm stahwejusi, schi winnai
 palihdsejusi ahtri zittas dantschudrehbēs ap-
 gehrbtees. Tad schi pawehlejusi to kappa
 durri atplehst wallā, lai tee laudis ohtrā rihta
 schkeetoh, ka tur pateefi weens mirrons is-
 nahzis ahrā, kas to Kambarjunkuru heedesis,
 un tuhdal schi ar steigschau atpakkal greesu-
 sees us teem dantscheem, pirms wehl tas
 Kambarjunkurs atdsihjahs, un ta lohti pree-
 ziga par to bijusi, ka winnas nerriba tik lab-
 bi isdewusees, un ka tee apmahneti zilwei

newaib sinnajuschi, so teem no tahdeem ehrmeem bija dohmaht.

Mahziba.

Tà gan wissi tahdi stahsti no mesleem, Eshmeem un ehrmeem melli un neeki buhs, so taggad ne behrns wairs ne tizz. Kad allasch to gallu warretu ismekleht, tad ta leeka tizziba pagallam nosustu un tik dauds kaites ne darritu; un leela neprahriba tas irraid, zilwekus tà baidiht jeb ar tahdeem neprahligeem johkeem zittu zilweku wesselibu un vshiwibu pohstiht. —

G. v. B.

No tahm trim dabbas walstim.

Wissi schihs semmes raddijumi, wiss so mehs gaisâ, wirs semmes, eeksch semmes un uhdeni atrohnam, tohp eeksch trim leelahm walstim eedallihts, kas dabbas walstis fauktas tohp. Schahs irraid: 1) Lohpu walsts, 2) Stahdu walsts un 3) Akminut walsts. — Pee lohpu walsts feschas giltis

pee-

peederr: 1) Sihdami lohpi, kas dsihwus
behrnus dsemidina un pee fruhtim sihdina.
2) Putni, kas pautus dehi no ka behrnus
isperrina. 3) Abbejadi, kas uhdeni un
gaifa mahk dsihwoht. 4) Siwis, kas uh-
deni ween dsihwo, un no ikreem peedsem.
5) Kukkaini, kam feschas jeb wairak kah-
jas irraid, un diwi reis jeb dauds kahrt pee-
dsem, un 6) Tahrpi, kas bes kahjahm
un tikkai rahpdami staiga. Sihdameem loh-
peem un putneem irraid diwi firschu kambari
un farkans silts assins; abbejadeem un siwim
irraid weens firschu kambaris un farkans
auksits assins; kukkaneeem un tahrpeem arri
weens weenigs firschu kambaris un balts
auksits assins. Mehs jau pasihstam

1) No sihdameem lohpeem	400	Ar sawahm mums lihds schim pasih- stamahm kahrtahm, tautahm un flakkahm.
2) No putneem	= 2000	
3) No abbejadeem	= 600	
4) No siwim	= 1200	
5) No kukkaneeem	= 10000	
6) No tahrpeem	= 2000	
	<hr/>	16200

I. Sih-

I. Sihdami Lohpi, so arri puppu
 lohpus fauz, tapehz ka tee dsihwus behrnus
 dsemldina un tohs pee kruhtim sihdina, astokas
 kahrtas irraid, kurras pee sohbeem isschekertas
 tohp.

1) Pirmaji, kurreem tschetri greesigi
 platti preekschsohbi, un pa weenam stahwoschi
 dserrofsli irraid; pee schahs kahrtas peederr,
 zilweks, pehrtikis, (ehrms) kehms, (mahki)
 un zitti arri fiksfpahrne peeskait.

2) Lohpi, kurreem ne appakschâ nedf
 wirsu preeksch sohbi irraid; scheit peederr ele-
 wants, deggunaraggis, skudrurihjeis, swih-
 nulohps, glehwis, johstulohps, juheulohps ic.

3) Svehri, kurreem wirsejâ schohklî 6
 assi preekschsohbi, un pa weenam stahwoschi
 wilku sohbi irraid; scheit peederr

a) wissas sunnu tautas ar sawahm flak-
 kahm: funs, wilks, rohnis, lapsa ic.

b) wissas kakku tautas: lauwa, luhsis,
 tihgeris, panteris, kakkis ic. ar sawahm
 flakkahm.

c) wife

c) wissas ahpschu tautas: ahpscha, zihbes-
tuswehrs, igneumons ic.

d) wissas schebru tautas: zauna, sesks,
schebra, sehrmulis, melna zauna, bes-
brukakkis, uhdris ic.

e) wissas lahtschu flakkas.

4) Zuhkas, kurrū preekschsohbi widdū
atschkirti stahw, un winnu skaitlis weenabs
newaid, jeb zittam wairak zittam maggak, un
katrā pusse wairak ne kā weens dserrokslis ir-
raid; kā zuhka, esis, zirknis, kurmis, mak-
lu-zuhka, sikspahrne ic.

5) Schurkas, kurrāhm wirsū un ap-
palschā 2 preekschsohbi, kas no stuhrusohbeem
atstahti, bes ka dserroksli starpā stahw; kā
leelais esis, sakkis, hebris, krallinsch, (ka-
nihkins) schurka, pelle, nurduschurka, wah-
weris, kabbatuschurka ic.

6) Gohwis, kas gremmo un kurrāhm
appalschajā schoheli 6 jeb 8 preekschsohbi, kas
no dserroksleem atstahti irraid, bet wirsū ne-
kahdi sohbi newaid, schinni fahrtā peederr:
kameels, breedis, erschekis, stirna, rentihrs,
kasa,

Kasa, kalsnakasa, ahfis, awš, gohws, wehr-fis ic.

7) Sirgi, kurreem appaltschā un wirsū atkohsti preekschohbi irraid; schinnī fahrtā peekriht sirgs, uhdenssirgs, (nihlasirgs) eh-selis, meschaehselis, (zebra.)

8) Wallwischti, kurreem fahjas newaid, bet tannī weetā spurri kā siwim, jebeschu winni pehz firds, assins un dsembeschanas wairak sihdameem lohpeem nekā siwim lihdsigi irraid; scheit peederr narwals, greenlendru wall-wischs, pottwischs, delphins ic.

II. Putni irraid ta ohtra zilts eelsch lohpu walsts, winneem arri diwi firschukam-bari un filts farkans assins irraid, winni tohp pehz degguna, fahjahn un naggeem eelsch feschahm fahrtahm eedalliti.

I) Spehraji - putni jeb wannagi, kurreem leels lihks deggungs, wirsajā schoheli ar assahm mallahm un lihki assi naggi irraid; schinnī fahrtā peederr ehrglis, wannags, mai-taslihja, wehjuwannags, dseltanwannags, puhze, uhpis, tschakste, putwista ic.

2) Dsen-

2) **D**senni, kurreem ass wirspusse palihls
degguns irraid; pee schihs fahrtas peederr,
wahlohdse, wahrna, krauklis, komahrs,
schaggata, dsegguse, dsilna, ledduputnis,
baddadsegguse (puppikis) paradihses = putnis,
zuhkudsenhihts, meddusihdejs (olibri) ic.

3) **P**eldu = putni, kurreem garsch plats
degguns un tanni gallā tahds peelikkums,
winneem arri peldu kahjas, tahdas kam starp
pirksteem ahda irraid; schinni fahrtā peederr,
sohsis, pihle, gulbis, gaigalis, gahrlake, lih-
ris ic.

4) **P**urwju = putni, kurreem teenos garsch
deggums un garris kahjas irraid; scheit pee-
derr stahrks, dsehrwe, garnis, apohgs, pehr-
konakasa, strausis, sihga, kasuars, karro-
tessohfs, dumpis, slohka, lihwite ic.

5) **W**istas, kurrahm ihss appalsch deg-
guns, kur wirsais schohklis druzin leelaks un
pahri stahw; scheit peederr pahwis, tihteris,
wista, gailis, zahli, meddenis, tetteris, ir-
bes (ar sawahm slakkahm mescha = irbe un lau-
ka = irbe) paipala un greese ic.

6) **D**sees

6) Dseedataji = putni, kurreem appalsch
 ass deggungs no daschada garruma un resnu-
 ma; pee schihs fahrtas peederr, ballodis, zih-
 rulis, strasds, swilpis, stehrsts, schubbe, snee-
 dse, pinkis, ziglis, swirbuls, kauks, kihwus-
 lis, kanarisch, zeelawa, ohrmannisch, sihd-
 ast, stehrstisch, swahpulisch, tschakstisch,
 (zeplihts) sihle, besdeliga un tschurksta, kasu-
 flauzejs un wehl dauds zittas siweschas sem-
 mes putnu tautas ar sawahm daschadahm
 slakkahm. — Tas wissleelakais putnis par
 wisseem irraid tas strausis, kas eeksch teem
 leeleem Awrikas smilfchu tuksnescheem dsih-
 wo; wiensch leelaks irraid neka zilweks, kad sir-
 gu muggurā fehsch, un winna ohles tik leelas
 kà zilweka galwa. Tas wissmasakais put-
 nisch par wisseem irraid tas meddusihdeis,
 (kolibri) wiensch leelaks newaid kà spahris,
 (leela muscha kas wassarā sirgus reij) bet
 lohti glihts un kohsch ar daschadahm raibahm,
 farkanahm, fallahm, dseltenahm melnahm un
 haltahm spalwinahm; winna ohlites tik mas-
 finas kà balti firni, un ligsdina tik masa, kà
 par

par widdit pahrgreests wahzsemmes reekstu
tschaumuls; winnam garsch afs deggungs, (ta-
pehz pee dsennu fahrtas peekriht) ar kueru
wunsch no saldahm pukkehm gaifâ liddina-
dams to fullu issihfch, tapehz tohp meddusih-
deis faukt; winna tehwusemme irr Amerika,
kur tahs gaspaschas scho putnian sawa glihtu-
ma dehl pee ausim palare. Muhsu semme
tas wissleelakais putnis irraid tas melnais
ehrglis, un tas masakais irr tschakstinsch.
(zeplihts)

III. Abbejadi irraid ta trescha zilts
lohpw walsti; winneem weens weenigs firschu
kambars, farkans aufsts assins ka siwim, bet
plaufchi irraid, zaue fo wiari no siwim at-
schkirahs. Zitti no scheem dsihwus behrnus
dsembina, zitti ohles dehj; zitti uhdeni un
wirs semmes dsihwo, zitti uhdeni jeb semmes
wirsu ween; zitteem kahjas, zitteem spurri,
zitteem ne kahjas nedspurri, un pehz ta win-
ni trias fahrtas eedalliti tohp.

I) Rabpeji, kam tschetras kahjas pehz
eeschanas un peldeschanas; schinni fahrtâ

pee.

berr, brunnuruppuzis, warde, puhkis, fir-
sate, krokodils (kas Bihbelē Ijaba grahamatā
Nod. 40. w. 20 Lewijatans faults tohp) fa-
meleons, salamanders ic.

2) Tschuhfskas, kam ne fahjas ne spur-
ri, bet tikkai sawelkahs un issteepjahs kad eet
gribb, scheit peederr, flabbutschuhfska, ohdse,
boa, glohdens ic.

3) Peldetaji, kam spurri irraid, un
zittahrt pee siwim peeskaititi tappa; schi fahr-
ta peederr, stohre, akminagrausis, juhras-
warde ic.

4) Staigataji ta zettorta fahrtä; scheit
weenis weenigais ne senn Amerikā (Prettisee-
mela Karolina) atrasts lohpinsch peederr, ko-
dabbas-stahsttaji Siren lazertina nosauku-
schi; winnu zittā neweenā fahrtā newarreja
peelihdsinaht, tadehl winna labbad ween schi
zettorta fahrtä usnemta irr.

IV. Siwis, irraid ta zettorta zilts
eeksch lohpu walts; winnahm tikkai weens
weenigs firschu kambaris un farkans aulsts
assins irraid, winnas ne zaur plauscheem bet
zaur

zaur schaunahm dwafchu well un uhdenei dsih-
wo; winnas pehz wehderaspurreem tohp ee-
dallitas, un zaur to rohdahs tschetras kahrtas.

1) Ar wehdera spurreem irr ta pir-
ma kahrtta, kam nekahdi wehdera spurri ne-
waid; scheit peederr suttis, sohbirusiws rc.

2) Ar wehdera spurreem preeksch
kruhschu spurreem, ta ohtra kahrtta, kue-
rahm wehdera spurri preeksch kruhschu spur-
reem stahw; schinni kahrtta peederr rohtschkeh-
re, maile (balta siws) kabljo rc.

3) Ar wehdera spurreem appaksch
kruhschu spurreem, ta trescha kahrtta, kue-
rahm wehdera spurri appaksch kruhschu spur-
reem stahw; schinni treschā kahrtta peedere
skalles, (kammas) fallakas, grunduli, prizis,
sandahts, assers rc.

4) Ar wehdera spurreem ais kruhs-
chu spurreem, ta zettorta kahrtta, kurreem
wehdera spurri ais kruhschu spurreem stahw;
scheit peederr smehrdele, lassis, karpe, taiminsch,
lihnis, lihdeks, filkis, karuhfis un wehl dauds
zittas.

V. Kukkaini irraid ta peekta zilts eefsch lohpu walsts, winneem arri weens weenigs firschu Kambaris, halts aufsts assins, tausturaggi un wairak kahjas nelà zitteem loh-peem irraid, jo kukkanineem wiss maggak feschas kahjas un zitteem wehl dauds wairak irraid. Gan drihs wisseem kukkanineem spahrni irr, zitteem diwi, zitti wairak, leeli jeb ma si, raibi, weenadi, gluddeni jeb kà tihfli, pee dascheem schee spahrni plikki stahw, pee zitteem atkal ar wessleem jeb ar pussdekkem ap-segti. Winni tapat kà zitti lohpi peedsem, ne tà kà wezzi dabbasprattigi dohmaja, zaur puëschau. Kad brihscham praulâ kohkâ jeb fasifikuscha gallâ kukkanai rohdahs, tas zaur tonahk, ka kukkanai kohkâ jeb gallâ sawas ohles leek, (jo kukkanai wisswairak ar dehjudselloni ohles leek) kad nu tahds kohks jeb galla sahk puh, tad tahs ohles isperrinajahs, un tee behrni isschäll; jo wiss kas puhst, ruhst un eekahrsahs. Kad kahdu it prischu gallas gabbalu glahsé jeb zittâ zeetâ traufkâ eeleaf un zeeti aistaisa, tad winnu warr filtumâ tur-reht

reht zit ilgi gribbedams un wunsch pagallam
 sapuhf, bes ka kukkanai buhs. Bet daudsf-
 ahrt kukkanai jau eefsch dsihwu lohpu mee-
 fahm sawas ohles leek, un tadehl tas ne irr
 brihnum, ka eefsch mirruschahm meefahm,
 wisswairak siltā laikā, tik ahtri kukkanai un
 tahrpi rohnahs. Ja gudri dabbasprattigi
 un ahrstneeki dohma, ka kaschekis, bakes,
 massales jeb wissa zitta issischana un puhteles,
 pee zilweku un lohpu meefahm, zits nekas ne-
 waid, ka ta isperrinaschana tahdu sihku kuke-
 kainu ohlu, no ka wiss gaiss pilns irraid un ko
 mehs ne ar azzim nedf ar leeluma glahsehm
 redseht warram, kurrei mums ne sinnohst ne
 mannoht sawas ohles eefsch muhsu meefahm
 likkuschi irr. No ta nahk arri karstā wassa-
 ras laikā ta bissechana, ka lohpi brihscham
 astes pazehluschi ka trakki skraida; kad kuke-
 kaini sawas ohles eefsch lohpu meefahm eelik-
 kuschi, un schahs ohles sahk dsihwuht un tahrpi
 isschkill, tad tas lohpeem neganti sahpi un
 durrahs, ka no sahpehm ne sinn kur skreet.
 Pee lohpeem to skaidri warr redseht, ka win-

nu meesas wassarā trummu un augonu pilnas
 irraid, kür tahrpi isleen. Bet ka arri tahdi
 sihki masi fukkaini irraid, ko ne ar azzim ne-
 warram redseht, ta irr finnama leeta; jo kad
 Kahdu lahsiti smirvoscha uhdens jeb ettika ap-
 paksch tahdas glahses leek, kas dauds tuhl-
 stosch reis leelaku rahda, tad schi uhdens jeb
 ettika lahsite kà esarisch isskattahs, kurrā
 siwtinas dasch daschadas un tik dauds peld un
 skreen, ka ne warr ne isskaitiht. Tahda pat-
 ti neissakkami jauka skattischana irraid, kad
 Kahdu maises gabbalinu jeb zittu ko, kas labbi
 sapellejs irr, appaksch tahdas glahses leek;
 tad tas skaidri kà leels mesch isskattahs, kas
 putnu un svehru pilns irraid. Un ta war-
 ram mehs drohfschi tizzeht, ka ne weena wee-
 niga weetina pafaulē newaid, kas ne buhtu
 dsihwibas pilna. Kahda leela leela starpiba;
 kad mehs elewantu redsam, kas kà kalns jeb
 mehrens nams isskattahs, kad 15 pehdu
 augsts un ar issteuptu snukki 30 pehdu garfsch
 irraid, un tad atkal tahdu masinu, kas ap-
 paksch glahses, kas vinnu trihsdesmittuhlestosch
 reis

reis leelaku rahda neka winsch ihsti irraid, to-
 mehr ne leelaks ka bluffa rahdahs. Un tah-
 du wehl wairak warr buht, ko wisslabbakas
 glahses mums newarr redsamus padarriht,
 un scheem sihkeem maseem lohpineem tomehr
 wissi tee lohzeckli, azzinas, kahjas, ausis,
 spahrni, eelschas irraid, kas zitteem leeleem
 lohpeem, svehreem un putneem irr. Pee
 teem mums pasihstameem fukkaineem wehl ta
 sawadiba irr, ka wianni diwi jeb trihsreis, zit-
 ti wehl wairak pahrwehrschahs. No tahs
 ohles papreelsch tahrpinisch, jeb ka ihsti faults
 tohp, kahpurs isleen, kas kahdu brihdi dsihwo,
 sawadu barribu ehd un 2 jeb 3 reis jaunu ahdu
 dabbu; tad winsch satinnahs ka kammolsch, un
 klussu bes barribas, un ka rahdahs, bes kusteschas-
 nas un dsihwibas brihscham kahdu gaddu jeb il-
 gak gull, un puppa tohp faulta; no schihs pup-
 pas nahk tad tas fukkainis sawa pilniga gihmi
 ar spahrneem ka taurinisch, ar spahrnudefe-
 keem ka bambals, jeb ar kahjahm, dauds fa-
 wads un zittads neka tas kahpurs bija, un
 arri ittin zittadu barribu ehd; ta atkal kah-

du brihdi dsihwo, saetas, ohles leek un mirst.
Kukkaini tohp pehj spahrneem un spahrnuudekeem eeksch septinahm fahrtahm eedalliti.

1) Ar wesseleem spahrnuudekeem, ta
pirma fahrtä, kurreem wisspahri zeets spahr-
nu dekkis irraid; scheit peederr wissadi wab-
holi un bambali ar sawahm tautahm un slak-
ahm, spihguls, semmesblusfa, (spradsis)
sissenis, zirzens, kohlawehrsihts, ugguns-
nesfeis, lehzeis, kohda, seenasirdsinsch, au-
schufahpurs, sihschukukkains ic. ic.

2) Ar puss spahrnuudekeem, ta ohtra-
fahrtä, kurreem tikkai puss spahrnuudeki ir-
raid; scheit peederr blakts, kohluutta un wehldau-
duds zitti.

3) Ar raibeem spahrneem un puhkai-
nahm meesahm; schinni fahrtä peederr wissi
taurini ar sawahm 3 tautahm; deenastaurini,
krehslastaurini un naaktstaurini ar sawahm
slakkahm; no kurreem sihschutaurinsch un dru-
dsinsch arri slakkas irraid.

4) Ar tihku spahrneem, ta zettorta
fahrtä irr tee kukkanini kurreem 4 neapfegti
tih-

tihkluspahrni irraid; scheit peederr wesseri,
deenaskulkains, smirdumuscha ic.

5) Ar tschetreem gluddeneem spahrneem;
schinni kahrtā peederr, bittes, dun-
duri, lapenes, firsis, skudra ic.

6) Ar diwi neapsegteem spahrneem,
festa kahrtā, currā peederr muschas, spahri,
ohdes, knauschli ic.

7) Bes spahrneem, ta septita kahrtā,
kurreem spahrni newaid ne buht; scheit pee-
derr utta, blussa, smadsite, sirnekli, pulk-
stenisch, skahrpis, wehsis, kirrelis, pa-
grabbatahrps, daudskahjis ic.

VI. Tahrpi, ta festa zilts eeksch loh-
pu walsts, scheem arri tà kà fuklaineem tikkai
weens firschukambars un balts aufsts assins
irraid; kahjas un tausturaggi newaid, bet
tanni weetā taustupaweddens. Winni pehz
saweem lohzekleem eeksch peezahm kahrtahm
tohp eedalliti.

1) Garnutahrpi, kas tapehz tà faukt
tohp, ka tee kà farnu gabbali isskattahs, plif-
ki un bes lohzekleem irraid. Schinni pirmā
kahrtā

fahrta peederr, fleeka, zehrms, pawebdens,
dehle, kirpis rc.

2) Mihksti fahrpi, ta ohtra fahrta;
schee arridsan plikki un mihksti, het winneem
jau lohzelki irraid; scheit peederr, semmes
gleemesis, juhreasisis, blakkusiws, juhreas-
swaigsne rc.

3) Tschaumulafahrpi, ta trescha
fahrta, scheit peederr wissi tee, kas eeksch kaf-
kutschaumuleem dsihwo, winnu pulks irr
brihnum leels un zitti tik kohschi raibi, ka ar
leelu skunsti un gudribu mahleti, ka baggati
fungi brihscham par weenu weenigu tahdu
raibu tschaumulu simtus jeb tuhkestoschus dah-
lerus dohd. Gudri dabbas prattigi no scheem
ween leelas grahmatas farakstijis, kas lohti
dahrgi irraid un dauds naudu makfa, tapehz
ka schee tschaumuli kohschi ar leelu sinnu lib-
dsigi nomahleti irraid. Winni tohp eeksch
diwi tautahm eedalliti, 1) Kiggeli kurru
tschaumuli weenā gabbalā, un 2) gleemest,
kurru tschaumuli no diwi jeb wairak gabba-
leem pastahw.

4) Al-

4) Afminustahdi, ta zettorta fahrtä, so arri Krellustahdus fauz, schee irr sihki masi tahrpini, kas eeksch kalkutschaumuleem dsihwo, so wianni paschi taisa, eeksch sarri-neem isssteepjahs un kà fruhmi aug un wairo-jahs. No scheem trihs tautas irraid: Tuz-bipori, kas tà isskattahs kà blakkam augus-chas needras. Millepori, sam dauds sarrini ar maseem zaurumeem, un Madrepori, kas kà swaigsnites isskattahs.

5) Lohpustahdi, ta peekta fahrtä, schee ihsti lohpi irr, bet kà stahdi isskattahs, tapat aug un ar sarruem, pumpureem un pukkehm wairojahs, bet lappas newaid; tahs pukkes dsihwas irraid un no winnahm atkal zittas sarrinas isaug kas tahdas paschas dsihwas pukkes ness; wianni wisswairak pee leeleem ak-mina kalneem peeauguschi. Pee schihs fahrtas peederr, tahs Pahtarukrelles un Polihpes; zitteem ne fakne nedf sarrí newaid, bet ittin brihwí aug un kustahs, ka tas Lehdutahrps un Lintutahrps, kas brihscham eeksch zilweku jeb sirgu eekschahm simts ohlek-

tu garsch atrasts tohp. Schohs tahrpus warr gabbalu gabbalos sagreest; tad no katra gabbalu atkal zits wessels un pilnigs tahrps is aug. — Scheit rahdahs tas rohbesch ta leela lohpu walsts, kur stahdu walsts atkal sahkahs, no ka turpmak jums stahstischu. Ta wiss dabbā irr saweenohts un kohpā turrahs, ka ne warr fazziht, kur weens sahkahs jeb ohtrs heidsahs. (Nekas dabbā ne noteek lehkschus) Ikkatrā walsti, zilti un kahrtā ir raid tahds, no ka ihsti ne warr sinnahnt nedf fazziht kur winsch peederr; ta irr sikspahrne, jeb spahruvwahweris, kas tik labbi pee putneem kā pee schurkeem peederr; spahrmusiws, kas kā putns par gaisu skreen re. un tahdu mehs wehl wairak atrohdam, kad dabbaleetus prahktigi apluhkojam, kas mums skaidri rahda, ka zilweku gudriba masa un wahja, bet Deewa gudriba leela un besgalliga irraid.

Turpmak wairak no dabbastahstischanas.

M. S.

Tas

Tas Iabs un weenteesigs behrns.

Sappe taisnu un weenteesigu prahtru pee
 sew turreja. Kad ta, skohla buhdama, kah-
 du reisi ne warreja pa gohdam atbildeht, kas
 allasch behrnam noteek, kad winni ne usman-
 nigi mettahs, tad schi to wainu ne leedse, bet
 patti ar labbu prahtru sazzija: „Es ne esmu
 „labbi usklausijusees, bet nu es labbaki wi-
 „su wehra litschu. Sakkait man to, luh-
 „dsami, wehl weenu reisi.“ Kad winna ir
 zittā kahdā leetā bija maldijusees un ko ne pa-
 reisi darrijuſi, un tee Bezzaki winnu tahdas
 wainas labbad aprahje, tad winna ne eesahze
 aishildinatees, jeb sawu netikkumu kahdā
 kahrtā pamasinaht, bet tuhdal patti sazzija:
 „Es esmu gan wainiga, un lohti noseedsiga,
 „labprahrt es to gribbu zeest, ka juhs man par
 „to pahrmahzait; bet pehz schim ne dusmojee-
 „tees wairs, mihlais Tehws, mihla Mahte.
 „Jo tas man wissuwairak noskuniminatu,
 „kad juhs man sawu mihlestibu gribbetut leegt
 „un atraut.“

Ar tahdu sirdsprahtu warram mehs Deewam un zilwekeem peenemmigi buht, ko arri Dahwids 1. Laiku grahmata 30. nod. 17. pant. Deewu slawedams apleezina: Es sinnu, mans Deews, ka tu to sirdi pahrmanni, un skaidriba tew labbi patihk. Salamaus to paschu arri apstiprina eelsch saweem Sakk. Wahrd. 2. nod. 7. pant.: Deews pasarga teem taisneem weenu pastahwigu buhschanu, un irr par preekschturramahm bruunahm teem, kas bes wainas staiga.

Ta nabbaga meitene.

Weena nabbaga meitene, kam pee swescheem laudim behrni bija jaaukle un jaglabba, sehdeja weenu reisi un raudoja. Tad ta saimneeze wiianu waizaja: „Kam tu raudi? Kas „tew kait? Ak! atbildeja schi, kad man tas „prahktah nahk, ka tas ar mannim buhs turplikam, tad man gan jaraud sawas affaras. „Zitti behrni skohla eet, un ko labbu mahzahs, un man ween bes mahzibas jastahw

„un par lohpu japaleek. To skohlas naudu es
 „nabbadsina patti ne spehju makjaht, tik fo
 „fawu usturru pelnidama. Ta nu es palee-
 „ku nejehga. Kas peenems man tahdu? Kur
 „dabbuschu fo pelnitees? Labpraht es gribbe-
 „tu ir par nakti strahdaht, kad es tikkai war-
 „retu skohlā tapt un fo mahzitees!“ Tad tas-
 pat eeschehlojahs tai fainneezei par to meiteni,
 un ta sawā prahṭā dohmaja: „Es tapat rau-
 „dsischu to nabbadsinu schehloht. Deewṣ
 „gribb, lai mehs tohs atstahtus, tohs gruh-
 „denus apgahdinajam, un tahdam fo labbu
 „likt mahzitees, tas irr tas ihstais labbums,
 „fo mehs tam parahdiht warram.“ Nu
 winna to nabbagu behrnu iñneddelas daschu
 stundinu skohlā un pee mahzibas turreja; un
 jo wairak schi tur mahzijahs, jo ustizzigi un
 tikkuschi winna strahdaja.

Schehlo ne ween tawus paschus, bet ar-
 ridsan zittus sweschus behrnus, un atmin-
 nees to wahrdu, kas eeksch Salamana sakka-
 meem wahrdeem, 19 nod. 17 pantin. stahw:
 Kas par to nabbagu apschehlojahs, tas aiss-
 dohd

dohd tam Kungam, un tas atmaksahs winnam sawu labdarrifchanu.

Klaws un Sprizzis.

Klaws bija lohti neapdohmigs un ne buht usmannigs; bet Sprizzis wiss wehra lildams us ikweenu leetu ar peemannigu prah-tu luhkoja. Weenu reisi Klaws pilssata bisis us mahjahm atpakkal gahje un masu brihtinu pehz Sprizzis to paschu zellu winnam pakkal staigaja. Tad atradde Sprizzis us zellu smukku gredsenu. Preefsch ta zeema Klaws appakfsch weenu kohku aismidsis gulleja. Sprizzis to usmohdinaja un tam sawu laimi stahstija. Tad Klaws azzis behrsedams un schawadamees sazzijsa: „To es arri buhtu „warrejis atrast; jo pateesi tas kungs, ko es „satikku preefsch pilssata, to buhs pamettis.“ „Kalabbad tad tu to ne atraddi?“ atbildeja Sprizzis. „Ak! sazzijsa Klaws, kas warr „us wissahm leetahm usraudsiht!“ Sprizzis tuhdal sinnamu darrija, ka winsch to gredsenu

at-

atraddis un dabbuja no ta kunga, kam winsch
peederreja, par to atraschanu, desmit dah-
lerus.

Nedsi, zeek labs un derrigs irr tas pee-
mannigs prahcts un ta wehralitschana wissu
leetu! Ta pateesi muhs glahbj un issarga no
daschas nelaimes. Dasch labs zaur winnu
laimē kluis. Tas kuhtrs kā sapni buhdams,
dauds laimes stundas, kas tam it gudri buhtri
ja walka, ne mas ne nokohpj.

Sehfla=graudini.

Ta masa Marie ehde weenu ahboiu un
gribbeja patlabban arri tohs feschus sehfla
graudinus, kas tur eekschan bija, lihds ap-
ehst. Tad winnas wezzakais brahlis Spriz-
zis, no skohlas pahrnahjis, us winnas tā
fazzija: „Klaufees, mahsin, kād tu sinnatu,
„Ko es sinnu, tad tu pateesi tohs graudinus
„lihds ne apehstu.“ „Ko tad tu sinni?“
waizaja Marie. „Muhsu skohlmeisters,“
atbildeja winsch, „sakka: kād tohs graudi-
„nus

„nus ruddeni eesehj, tad par ilgoschanu no
 „ikweena grauda warr kohks tapt, kas dauds
 „labbus anglus ness.“ Tuhdal tee gahje us
 dahrzu, un tur weena stuhri eesehje tohs seh-
 kla graudinus. Pehz kahdeem trim jeb tsche-
 treem gaddeem te jau labbi kohzini bija, kas
 stipri bija auguschi. Tad apraweja tee behrni
 tohs un pee meetineem peesehje, ka tee discha-
 ni un taisni augtu. Sprizzis par to starpu
 mahzijahs, tohs kohzinus pochteht, un nu,
 Kad laiks bija pochteht, weenu dahrseeneeku
 peeluhdse, kas winnam kahdus sarrinus no
 augligeem dahrsa kohkeem eedewe. Tohs
 winsch nu ar leelu preeku us saweem kohzi-
 neem usproppeja. Labbi kas winnam isde-
 wahs. Par ilgoschanu no teem leeli kohki
 usauge. Kad nu jau Sprizzis un Marie au-
 gumā peenehmahs un leelsaki tappe, tad tee
 no saweem sescheem kohkeem gan drihs ikga-
 dus pulku labbu auglu dabbuja. Nu tohs
 ahbolus weenu reisi nopluhkdami, Sprizzis
 sahze us Mariu fazziht: „Redsi, woi tas ne
 „bija labbi, ka tu tobrihd tohs graudus ne

„apehdi?“ Nu, tas gan teef irr, atbildeja
 „Marie, „bet kà tas bija labbi, kà tu skoh-
 „lå gahji, un tur tahdas jaukas leetas warreji
 „mahzitees!“

Redsi, kà labs padohms newa nosmei-
 jams. Kas tew labbumu darr, to par neeku
 ne turri!

Ta masa melkule.

Lihse weenu deenu no sawas mahtes us
 dahrsu tappe suhtita, no weena semma kesber-
 ru kohka weenu saujinu ohgu nopluhkt, un to
 sawam brahlam atnest, kas slims gulleja, kà
 winsch ar to druszin atspirdsinatohs. To
 gaddu tahs kesberu ohgas lohti rettas bija,
 tà kà preeksch teem slimmeem ween tahs tau-
 pijsa. Tapehz ta mahte Lihsei bija aisleegusi,
 kà winnai ne bija no tahm nemt un naschkeht.
 Kad Lihse nu no dahrsa ar tahm kesberehm at-
 nahze, waizaja ta mahte, woi ne effoht winna
 no tahm ohgahm ehdufi. Schi leedsahs to
 dorrijusi. Bet kà kà winna to mutti atpleh-

te, eeraudsija ta mahte, ka mutte un mehle no tahni ehstahm ohgahm it farkanas bija. Tad ta mahte tahdu mellu labbad to labbi no-kuhle.

Kas to pateesibu ne sakka, par fo wezzafi, fungi un waldeneeki to apwaiza, tas melius teiz.

Melli nahē weenumehr gaismā, un kas mellojis, tohp sohdihts.

Kas jaunās deenās melkulis bijis, wezumā saglis lehti tohp.

Deews nomaita tohs melkulus, un tee wiltnaeki irr tam Kungam weena negantiba, kā 5ta Dahwida dseesmā, 7ta pant. ralstihts stahw.

Melli, kā sakka Sihrats, eefsch sawas gudribas grahmatas 20. nod. 23. 24. 25. pant. irr nejauka kauna leeta pee kahda zilweka, un tohp no teem netikleem muttē walkati. Labbaks irr saglis, ne kā, kas weenumehr mello, bet tee abbi eemantohs to pasuschanu. Weena melkula eeraschas irr negohdigas, un winna negohds pawadda wianu bes mitteschanas.

Ta

Ta inahte un tas behrns.

Tas masais Willums luhdse sawu mahti,
lai ta tam kummosinu maisees dohtu; tad tee
abbi pehz ta sahze farunnatees:

Ta mahte. Al ja, mans dehls, es
teiw dohschu, bet arrig tu sinni, kur ta maise
rohnahs, jeb ka winna mums gaddahs, no
ka winna nahk?

Willums. Juhs to effat zeppuschi,
mihla mahte.

Ta mahte. Sinnams. Es nehmu
miltus un uhdeni, eejahwu to, eelikku skahbu
raugu, lai ruhgtu, un mihziju to pehz. Tad
waijadseja arri malkas, to zepli eekurrt, un
kad tas pareisi bija iskurrejis, tad es eeschah-
wu to mihllu, un kad ta bija iszeppli, tad
ta bija labba un wesseliga maise. Nedsi,
mans dehls, til dauds tur waijag klah, ka
no milsteem warr maise tapt. Bet kur atkal
gaddahs tee milti?

Willums. Tee nahk'no labbibus, tas
fudmalneeks to fudmallā malk.

Ta mahte. No kurrenes tad ta labbiba
mums zehluſees?

Willums. Ta aug no semmes. Mans
tehwſ to fehſis.

Ta mahte. Wunsch ne ween to fehſis,
bet papreeksch arri to semmi usarris, suhdo-
jis, un tad to fehſlu eefehſis, aparris un ee-
ezzejis. Arrig tas nu jau wiff irr, mans
dehls?

Willums. Ne, miſla mahte, mans
tehwſ to labbibu noptawis, fanehmis, ſchäu-
ni faneddis, un pehz rijā kuhlis.

Ta mahte. Pareiſi, mans dehls. Bet
kas to darrijis, ka ta fehſla usdihge un usau-
ge? Kas dewe raffu un leetu tur flaht? un
kas likke to fauli ſpihdeht, ka ta labbiba war-
reja eetezzetees? Kas dewe weſſelibu un
ſpehku pee darba ſtrahdaschanas? Kas far-
gaja muhsu mahjasweetinku un muhsu lau-
kus no nelabba un ſkahdiga gaisa? Scho
wiffu nē taws tehwſ, nē zits kahds zilwels
ſpehje darriht. Bet redſi, mans behrns,
wiffus zilwekus apgahda weens ſchehligs
Tehws

Tehws, tas Debbesu Tehws, kas, jebeschu
 ne redsams, to mehr tas augstakais par wif-
 seem irr. Tas muhs lohti mihl, un par
 mums gahda. Mehs winnu nosauzam Dee-
 wu. Schis Deewos un Tehws mums par
 labbu darr, ko mehs paschi ne warram few
 darriht, tapehz ka mehs wissai besspehzigi
 effam. Muhsu dsihwiba un wiss labbums
 no winna nahle. Ir schi maise tew ne buhtu,
 tad Deewos to ne dohtu. Wunsch par wif-
 fahm tahdahm labdarrischanahm wairak no
 mums ne gribb, ka tikkai to, ka mehs ar pa-
 klausfigu firdi wianu gohdajam, mihlejam un
 par winnu preezajamees. Ja tewi patihk, tad
 es tew kahdu reisi wehl wairak no Deewa
 stahstischu. Atgahdini man to.

Willums. Labpraht, mihla mahte,
 to es gan drihs darrischu.

C. J. S.

Atbildeſchanas grahmata.

Manna ſird ſmihla mahte!

Zau patti es kaunohs apdohmadama, ka
 es us Zuhſu mihiſu grahmatu, kas man lai-
 kā un gan labbi rohka tikkusi, wehl nekahdu
 atbildeſchanu ne eſmu warrejuſi rakſtiht; bet
 zaur Zuhſu mihligu ſohliſchanu, man to par
 launu ne nemt eedrohſchinata, es Zums tag-
 gad wiſſu gribbu iſteikt, zaur ko es lihds
 ſchim aiskaweta tappa Zums rakſtiht. Tahs
 pirmejahs deenās gan ahtri or weddibas is-
 lusteſchanahm pagahje, bet kad weesi wiſſi
 bija atſtahjuſchi, wiſſapkahrt kluff palikke,
 un man tas prahtā nahje, ka man taggad
 tik tahli no Zums manneem mihleem wezza-
 keem, paſihſtameemi un kaimineem zitta Kun-
 ga nowaddā ſtarp ſwescheem laudim jadſihwo,
 ka taggad wiſſa mahjas gahdaſchana man no-
 dohta, un es wehl jauna buhdama dauds no
 ta neprohtu, nedſ no Zums ahtrumā kahdu
 labbu ſinuu un gudru padohmu warru dab-
 buht, tad manna ſird ſik baliga un behdiga

tap-

tappa, ka es mallā nogahje un labbi noraudajahs. Muhsu sehta ittin jaukā un man lohti patihkamā weetā, tuivu pee muischas laukeem stahw; tas semmes gabbals irr augligs un tahs wissai waijadfigas leetas klahatumā. Weenā pufē ta uppe tekk, par kurren tilts un leels basnizas zelsch eet, un ohtrā pufē jauka birsiti, kur gan ne drihkstam wesselus kohkus zirst, tapehz ka zeenigs Kungs to sawas ißlusteschanas dehl kohpj un audsina, bet kā winnam tas patihk, scho birsiti pohst un skaidru turreht, tad mums brihw irraid, apkrituschus jeb nokaltuschus kohkus malkahm zirst, un tas pee prahfigas malku taupischanas mums pilnigu pahrtikschani dohd. Muischu warr skaidri no muhsu mahjahm redseht, un tas muhsu saimeslaudim leelu weeglumu darrā, ka ne waijag tahli eet darbōs, jeb kād zitta kahda waijadfiga stelleschana irraid. Pachu zeenigu Kungu, kas dauds Zelgawā miht, es wehl ne esmu redsejusi, bet laudis winnu lohti mihlo un ne warr gan isteikt, kahds labs, laipnigs un taisns Kungs effoh, kas

Kas sawus laudis kà behrnus walda, ikkateram taisnibu darra, teem dauds leezibas ne usleek, nedf pee gruhteam darbeem speesch, bet zik spehdams taupa un eeksch waijadsibahm palihds; tomehr winsch prett slinkeem, ne behdneekeem un palaidneekeem bahrgs effoh; wisswairak tas winnam lohti patihk, kad winna laudis turrigi un baggati tohp, un tahdeem winsch wehl jo deenas jo wqirak ar us skubbinafchanu un labbu padohmu us preekschu palihds. Kad mahjas irraid, tad laudis dauds pats apmekle jeb pee sevis nostelle, tad gan iswaiza; kà klahjoht, kà dsishwojoh, kà druwas un lauki stahwoht, un tad allasch teem kahdu gudru mahzibu un padohmu dohd, kà wehl wairak warr pelnites jeb kahdā weetā ko pataupiht. Tahda patti arridsan zeengga mahte ar seewahm un meitahm teiz effoti, un Juhs warrait lehti dohmaht, kà gauschi man gribbahs winnu redseht un ar winnas farunnatees; jo mans prahcts us to ween stahw un pehz to ween dsennahs, kà es jo deenas jo gudraka un labbaka taptu, un tas, kà

Èà Juhs teizeet, zittadi ne warr notièt, èà
 zaur labbu grahmatu lassifchanu, un farun-
 naschanu ar tahdeem, kas gadraki un labbaki ir-
 raid nekà mehs paschi. Wissa muhsu sehta rahd
 no manna saimneeka turribas un baggatibas,
 tahs kohschas gan drihs ittin jaunas ehkas,
 tee gan ne leeli het treñni baggati lauki, kas
 to darbu tahs kohpschanas ar auglu augleem
 atmaka, tahs jaukas skaidras plawas, kas
 taggad sahlu un pukku pilnas irraid, kurras
 grahbt un sanemt es èà behrns preezajohs,
 tahs ruhmigas kuhtis ar leebleem un sihkeem
 lohpeem pilnas, tahs labbibu pilnas klehtis,
 un kas man wissai gauschi patihk, tas faimu
 un behrnu pulks, kas wissi ar patieschanu un
 preeku fanus daschadus waijadfigus darbus
 darra. Wiss tas dohd kohschu un jauku us-
 skattischana, ka ir brihscham Kungi un lau-
 dis kas garram brauz, muhsu sehtu par kah-
 du lohpu muischeli eerauga. Juhs gan, mihi-
 la mahmina! lihds ar mannim preezasitees un
 Deewam pateikseet, ka es tahdà labbà weetá
 tikkusi, kur truhkumu ne waijaga bihtees, bet
 pal-

paldeew^s Deewam bes bailehm un behdahm
 warreschu dsihwoht un mittinatees. Lai gan
 jastrahda, lai gan darrischanas un ruhpeschana-
 nas daschadas, kas man taggad, kamehr
 wehl jauna esmu gan gruhti nahkahs; kad
 wairak apraddischu un eedsihwoschohs, tad
 wiss weeglaki ees. No darba, Juhs sinnait,
 es ne behgu; bes darbeem jau ne warr ne
 weens buht, un kamehr Deew^s wesselib^u un
 spehku dohs, es ne atrauschohs. Tas ween
 man schehl irraid, ka es Juhsu sinnas un pa-
 dohmis ne warru dabbuht, kad waijaga.
 Wiss darbs, lai buhtu kahds buhdams labba-
 ki un schiglaki isdohdahs, kad ar sinnu un gu-
 dribu tohp darrihts. Gan es prohtu, ka
 mannim wehl dauds truhkst, ka gudriba
 preeksch gaddeem ne nahk, un laudis kas jau
 kahdu laiku ilgak dsihwojuschi, kas wairak
 redsejuschi, arridsan eelsch dascheem notikku-
 meem labbaki proht isturretees un wissur is-
 titk. Ta es redsu, ka es gudru istikschanu
 ar wihriskeem wehl labbi gan ne prohtu, un
 ka tur dauds sinnas waijag, ar winneem al-
 lasch

lasch labbi istikt un tohs pee labbas duhschas
 usturreht. Mans wihrs gan gudrs un labs
 jilweks, arri rahms un lehns gan israhdahs;
 bet tomehr brihscham it ahtri, un ka man
 schkeet daschubahn par neneeku ta faschuht un
 ahtri sadusmojahs, ka man ittin bail tohp,
 un es tad ne sinnu ko darriht, un teescham es
 tizzu, ka es tad, lai darru ko darridama nepa-
 reisi darru, jo kad ar isbailehm ko darra, tas
 ne muhscham labbi ne isdohdahs. Es wehl
 atminnohs, ka es skohlai gahje lassicht mahzi-
 tees, kad kahdu wahrdu nepareisi isfazziju,
 un bahrgi man usfauze, ka tad ne tik ne war-
 rej. Ta ne fenn mehs pee galda sehdejam
 un winna mahse kambari gahje maiisi isnest,
 un nabbadsite gribbedama kambara durwis
 aisdarriht, maises klaips ismukke no rohkahm
 un pakritte semme; tad schis ka ahrprahtai
 no benka uslehzis, winnai tahdu negantu
 plikki eesitte, ka waigs ka ugguns farkans pa-
 likke, un teeklaht wehl lammoja par funnu
 par maitu, woi naggi nopuuschi. — — Es
 ta fabihjajahs, ka es ne kummosu ne warrei-
 ju

Ju ehst, bet azzis assaru pilnas bija; tad man
 waizaja, kapehz es ne ehmu? woi slimma ef-
 foti? Kad slimma tad newaijag pee galda
 sehdeht, bet gulta jaeet! es ne wahrdiu warre-
 ju atsazziht, bet zehlohs no benka, eegahje kam-
 harì un assaras ar straumehm no azzim isbir-
 re. Lai Deews pasarga! sawai paschai mah-
 sei tà negantigi azzis fist! kà man buhs, kad
 kas no rohkahm iskrittihs, kà es ar tahdu
 warreschu issargatees? — Tahs bija man-
 nas dohmas, kamehr pats eenahze un peeglau-
 didamees luhdse, lai jel es dusmiga ne effoti,
 tas winnam tà ahtrumâ noteek, bet pehz gan
 schehl irraid. Eij noluhds sowu mahsi, ko tu
 beswainigu fasittis, fazzija es; bet to winsch
 ne gribbeja darriht, un schi nabbadsite wissu
 deenu noskummusi un behdiga palikka. Ko
 palihds arri wissa luhgschana un noschehloscha-
 na, kad weenreis kas nepareisi darrihts; tah-
 di gan dohma, kad tikkai pehz peeglaudahs un
 noluhds, tad warr wissu panest, ko tee sawâ
 neprahätigâ ahtrâ dusmâ darrijuschi; bet es
 prohtu ka es tahdu zilweku dauds ne warreschu
 mihs-

mihleht, kas ne mahē pahrivalditees, un par
 to es labprahrt Juhsu finnas un mahzibas
 klausitu, woi winnam ne warretu scho netik-
 kumu noraddinaht. Tas notikke festdeena;
 svehtdeena mehs bijam basnizā, un tas man
 gauschi patikke, ka mahzitais dauds runnaja
 no lehnprahribas un faderribas, ka buhs
 weens ohtru panest, ne buhs ahtri sadusmo-
 tees, bet ar laipnibu pamahziht, kad kahds
 ne pareisi fo darra; ta zilweka dusmiba, faz-
 zija wiensch no Deewa wahrda, ne pastrahda
 kas taisns irr preefsch Deewu; jeb kad zilweks
 eeksch dusmahm fo darra, tad teefcham to
 darra kas pareisi newaid un Deewam newarr
 patikt, tapehz buhs dusmu prahtu pahrival-
 diht un ar lehnprahribu un mihlestibu pamah-
 ziht, jo ta mihlestiba irr lehnprahtiga, ta ne
 faslaistahs, ta irr laipniga, ta paness wissu,
 ta apklahj wissu. Mannim to klausohrt ar
 weenu prahta stahweja, fo es tanni pasakkas
 stahstina, kas man allasch tik gauschi patikke,
 no wehja un saules, lassijusi esmu: Redf ka
 lehns un gudrais prahtinsch, wissur istielt
 lab-

labbaſ proht. Us mahjahm brauzoht, pats
 fahze runnaht, ka tas winnam gan schehl eſ-
 soht, ka brihscham ta pahrsteigts tohp, bet
 ta effoti wezzaku waina, kas labbi newaid
 mahzijuschi, kas winau faluttinajuschi un al-
 lasch smehjuschi, kad wiach behrns buhdams
 ar mahfes kuhlehs. Tas gan labbi newaid,
 kad wezzaki to darra; bet kam newaid iſrun-
 nas? allasch zittu waina! kapehz prahrigs
 zilweks, kad pee pilna prahta tappis, sawus
 behrna eeraddumus un netikkumus ne warre
 atmest? woi tad wezzaki wehl luttina un smei-
 jahs, kad tu ne pareisi darra? wezzaki jau no-
 mirruschi un ne smehjahs, bet tawa mahfe un
 feewa wakkar raudaja. Nu pats fahze rau-
 daht, man arri jau firds palikke mihksta, un
 mehs no zittahm leetahm runnajam. Mah-
 jaſ pahrnahjis wiach pee mahfes peegahje,
 pabutschojahs un luhdse, lai schahdu reisi pee-
 dohd un atkal labba un preeziga effoti. Woi
 tas ne bija Deewa wahrda ſpehls, kas to padar-
 rija, ko es nabbadſte ne paspehju? — Wehl eſ
 Zums mihla ſelta mahmina! dauds warretu

un gan gribbetu paſazziht; wiffwairak weena
 leeta, kas lohti mannu firdi speesch, un pee ka
 es ittin ne mas sinnu, ka isturretees, ko dar-
 riht. Juhs jau sinnait ka es tahda klabbeke,
 kas labprahrt ar Jums plahpa; bet pee Jums
 buhdama es jel kahdu gudru wahrdianu atdab-
 buju, tas nu man japeezeesch; bet jel kahdu
 grahmatinu Juhs mannim drihs atraktifeet.
 Es dauds reif Jums rohkas pabutschadama
 pateizu, par tahm labbahm mahzibahm, ko
 Juhs man jau dewusi un wehl doht sohlijusi;
 sakkait mannam mihkam tehwam, mahjas
 laudim un kaimineem wiffapkahrt dauds lab-
 bas deenas; es pehz Juhsu mahzibahm dsih-
 wedama un darridama Jums rahdiht zik speh-
 dama dsihfchohs, ka es lihds beidsamu dsihwi-
 bas azzumirkli buhschu, Juhsu

Juhs

Laukgalla Behrt. mahjä,
 tai 18. lappu mehn. 1797.

firſnigi mihłodama un paſlav-
 figa meita

L i h b e.

Was frag' ich viel nach Geld und Gut.

Ko naud' un mantas behdaju,
Kad meers irr dwehfelē,
Kad Deew̄s man usturr wesselu,
Kad firds to noslave,
Kad manna preezas - dseefmina
Kam atskann rihtā walkarā.

Dasch pilnas klehtis fabehris,
Un nauda kabbatā,
Bet to mehr peeri farahwīs
Wehl staiga skummibā,
Jo wairak irr, jo fahrojahs,
Un behdas muhscham ne rimstahs.

Tahds nurd un smahde pafauli,
Kas man tik jauka irr,
Kur preeki rohnahs tubkstoschi,
Ko katram Deew̄s peeschkīr,
To putnīnū, to tahrpu arr,
Deew̄s wassarinā libgsmu darr.

Un mums par preeku sell un seed
Lauks, druwās, pakalni,
Un putni daschās fahrtās dseed
Wissapfahrt skannigi,
Mums zihruis usdseed strahdajoht,
Un lagsdigalla apgulstoht.

Un fad jau faule lehldama
 To pafaul' apfelto,
 Un seedi, pukkes, wahrpina
 Pahr laukeem spigulo,
 Tad faktu: schwahdu jaufumu
 Deew's raddijs man par lihgsmib.

Tad Deewu teikdams preezajohs,
 Un preezigs dohmaju,
 Deew's schehligs sawos padohmös,
 Weens Lehw's to zilweku.
 Tapehz ne gribbu atlaistees,
 Eelsch manna Deewa preezatees.

Kà Besdohmu Greete sawai masai
 meitina schkendeschamu eeraddinaja.

Besdohmu Greete bija zittadi labba saim-
 neeze, gudra mahjaskohpeja, schigla un mu-
 driga strahdneeze; bet tikkai pahrleeku nikna
 ar schkendeschamu un lahdeschanu. Tà kà
 saime tikkai kaut kahdu masu wainu bija pa-
 darrisusi, tà winnai mutte no lahsteem un
 schkendeschanas kà pluhstin pluhde. Greetai
 bija masa meitina, 5 gaddus wezza. Ween-
 reis gulleja leels nasis us galdu. Annina to

na-

nasi gribbedama, falka us Greetu: mahte,
 dohd man to nasi. Woi tu trakka, atbild
 Greete, kas tew nejehgai tahdu leelu nasi
 dohs! Tè sah^z Annina ar rohkahm un kah-
 jahm spahrditees, un to mahti schkendeht, lai
 winnai to nasi dohd. Greete rihksti sakam-
 pusi, Anninu tikku tikkam iskappaja. Nu
 schi gan wairs ne usdrihlstejahs, to mahti
 azzis schkendeht. Bet tà kà Greete winnai
 walku ne lahwe, jeb kaut ko ne dewe, ko schi
 gribbeja, un tikkai mugguru greese, tà ta mei-
 tene tuhlin faktä eelihdufi, un ar duhrehm
 graffidamees, to mahti schkendeja un lahdeja.

Ko tas palihds, kad wezzaki behrnus goh-
 du mahza, ja paschi gohdu ne proht.

Negudribas nelaime.

Weenâ pagastâ bija teem laudim jau no
 vascheem gaddeem slikti pehrkonu-pilni mee-
 schi bijuschi. Winneem bija labs kungs, tas
 teem skaidru un tihru sehklu dahuja. Wis-
 si zitti sawam schehligam kungam pateize, un
 fa-

ſawus laukus ar to jaunu fehku apſehje. Tik-
fai Patgalwu Matschis to ne darrija. Gan
Kungs usrunnaja, gan kaimini ſkubbinaja,
lai jel arridsan tihru fehku nemmoht. Kad
jau ne, tad ne. Matschis atbildeja: es pa-
likchu pee mannas wezzas fehklas. Kas nu
notikke? Tohs zittus, kas ſawus laukus lab-
haki bija kohpuschi, Deewos fwehtija, wi-
neem bija meeschi papilnam; bet ſchim pehr-
kones un sahles.

Labbas un gudras grahmata, kas prah-
tu apgaifmo, tizzibu iſſkaidro, un taſnibu
un gohdigu dſihwoſchanu mahza, irr preelfch
dwehſeles itt ka labba un tihra fehla.
Kas tahs zeeni, tohp gudrs un laimigs.
Kas par tahm ne behda, bet pee ſawahm
wezzahm eerachahm zeeti paleek, irr nejehga un
paliks kauna. Jo lauks ar ſliktu fehku apſehts,
neſſ pehrkones un sahles, un dwehſele no leekas
tizzibas pahrnemta, dſemde bailigas dohmas,
kaunu un grehku.

S. G. m.

Gudra teefas spreesschanu.

Niknas sahles wissur eelaffahs. Tapat arri wissas semmés flitti zilwelki un besdeewigi laudis rohnahs, kas taishnu leetu par netaishnu pahrgrohsicht mekle. Te daschubahn augsteem Teefaskungeem leela gudriba waijaga, tahdas sapinketas leetas isschikt, taisnibu un pateesibu atrast, to gaismā west, un taishnu teefu nospreest. To redsam mehs peescha notikkuma Perseru semmē.

Turpat jau wezzos laikos weenam prezzi-neekam sawa gaspascha nomierusi bija, kas tam diwi besrnus, weenu dehlu un weenu meitu pa-mette. Dehls jaw bija tik seels, ka tas sawu tehwu us winna zelleem wissur parwaddiht warreja; tur prettim ta meitina wehl bija sihdama. Tapehz tehwos to Fahdai emmei nedewis, pats ar sawu dehlu, eeksch sawa ammata waijadibahn us Indias semmi dewahs. Tur tam tik labbi kaimojahs ka tas Fahdā laika par ittin baggatu wihrū Elua. Wnsch tapehz apnehmahs sawas zittas dsihwibas deenas, paschā tehwa semmē meerā un gohdā

pabeigt, salassija no mallu mallahm wissu sa-
 wu padohmu un baggatibas, un ta ar labbu
 puhrinu rohko, usnemmahs winsch sawu zellu
 us mahjahm. Bet kas dohs! Ittinahtrumā
 usgahje tam nahwiga slimmiba, un wehl ne
 pufz zellu nostraigais, jaw nomirre. Te
 nu peefritte wissas mantas un leelas baggatibas
 winna dehlam, kas sawu zellu pabeidsis, sawā
 dsimts pilssata wisseem redsoht un brihnijoht,
 augstu fungu fahrtā lohti plaschi dsihwoja,
 tehredams no tehwa wezza krahjuma. Pa
 tam peegahje tam winna mahse, kas tannī
 laikā arridsan jaw peeaugusi un weddama
 kluusi, prassidama sawu peenahkamu dalku
 no tehwa teesas. Schis wissgrabbis blehdis
 tai atbildeja: „Es ne sinnu no ne kahdas mah-
 ses, jo mannam nelaika tehram muhscham zit-
 „ti behrni newaid bijuschi, bes mannis ween.“
 Schi nabbadsite gan luhgadama gan draudedda-
 ma tam ir kahdus taisnus us tizzigus leezinee-
 kus atwedde, kas weenlihdsigi isteize: „schi it
 „teescham winna mahse effoti.“ Tatschu
 winsch leedsahs, dohmadams: kam nauda tam

teesa; un masa leeta schim bija, par labbu mak-
 su dauds wairak wiltigu leezineeku dabbuht,
 Kas dsihrahs apleezinah, la schis tas weens
 weenigais behrns sawa nelaika tehwa bijis, un
 schi meita effoti melkule. Shahdā wihse schi
 leeta wissur daudsinata, ir pascham augstam
 Teefaskungam (prohti schahs semmes Leelkun-
 gam) sinnama kua, kas par lohti gudru
 wihru wissur bij pasihstams. Tas likke ab-
 bus, gan brahlu gan mahsi lihds ar wisseem
 leezineekeem sawa preekschā nahkt, in lahgu
 lahgahm tohs it gudri un wissadā wihse is-
 prassijis un isklauschnais, tam gallā tatschu
 ta rahdisjahs tahs meitinas wallodas taisnas
 effoschas. Tomehr it drohschi to wehl ne
 ne sinnadams, in wissai taisns buhdams, ne
 kahdu teesu wehl ne nospreede. Wehl weenu
 reis likke wisch atnahkt to jaunekli, un ar
 mihligeem wahrdeem it tehwischligi winnu pa-
 mahzidams ta scho usrunnaja: „lai jelle ap-
 „dohmajoh, kahds leels grehks in kauns
 „preeksch Deewa un zilwekeem tas buhtu, sa-
 „wai ihstai mahsei to peenahkamu tehwa tee-
 su

„su atraut; un ka schahda netaisna manta tam
 „muhscham ne buhschoht labbi isdohtees nedſ
 „kahdu sivehtibu atnessihs“. Bet schis pa-
 stahweja zeeti us ſarw leekula wahrdu, wehl
 brihnodamees, ka winnam gribboht tahdu ne-
 taifnibu darriht, un tam kahdu raddu uſſpeest
 no ka tas it ne ko nesinnoht, un fazzija:
 „ſchahdā wiſſe warr daudſ labbas mahſinäs
 „gadditees, kas man gallā wiſſu mannu padoh-
 „mu iſwillinahs, un man buhs nabbagōs ja-
 „eet.“ Labbi atbildeja us ſcho wahrdu pats
 Teefaskungs, ja ſchi meita newaid tawa mahſe
 bet ſwescha, tu arri wehl ne effi ſewneeks,
 un winna wehl wainakā, tad es tew pawehlu
 us tahm paſchahm kahjahm ar ſcho meiteni
 laulibā dohtees; un to wahrdu iſteizis, ſuhti-
 ja wiſch tuhdal pehz baſnijas funga. Tas jau-
 neklis us ſchahdu teefu ne dohmaht dohmajis,
 nedſ ſataiſjees us ſchahdu wahrdu kahdus
 eemeslus woi iſrunnas grahbſticht, pagallam
 iſſamiffis buhdams nobahlija peeminnedams
 winnam ar ſinnu buhschoht par affinswaini-
 gu tapt un affinsgrehlu padarriht, un Leel-

lunga kahjas apkampis, sahze schehlastibu luhg-
 tees, ne leedsahs wairs, bet sohlija sawai
 mahfei to peenahkamu dallu no tehwa teefas
 labpraht isdoht. Par to nospreede Leels-
 kungs tam wehl kahdu naudas strahpi, in tee
 wilstigi leezineeki kluu pehz teefas itt bahrgi
 nosohditi. Echo teefu lihdsina tee Perseri
 ar to pasihstamu gudru teefu ta kehnina Sa-
 lamana par tahm diwi seewahm. Kas pa-
 schos Deewa rakstos lassams, prohti kehninu
 grahmata ned. 3, weet. 16=28.

Zitta gudra teefafschana.

Diwi jauni fungi, kas abbi sweschumā
 nogahje, nodewe weenai mahmulinai kahdu
 sinnamu pulku naudu paglabbah, bet ar scho
 ihpaschu sinnu, schai ne buhs to zittadi at-
 doht, bes ween kad abbi kohpā atnahks to
 atprassift. Par kahdu laiku atgahje weens
 no teem, melnas jeb truhreschanas drehbes
 muggurā, tai sazzidams, winna draugs es-
 soht nomirris, in winnam nu peederroht wee-
 nam

nam pascham tas sinnams naudas pulks, lai
 to taggad schim ardochdoht. Ar schahdahm
 skohlahm apmahnijs schis to mahmuliti, kas
 sawa weenteesibā un nesinnaschanā, winna
 wahrdeem tizzedama, schim to naudu noskai-
 tija. Bet raug! atkal par kahdu brihtinu ir
 ohtrs ateet, prassidams sawu naudu. Kas
 nu buhs? Brihnodamees tas dsird, to nau-
 du jaw sawa drauga rohkās effam, kas win-
 nu wehl par mirrozu daudsinais. Tatschu
 tas sawu padohmu gribb, in apsuhs to wez-
 zu bahbu preefsch teefas. Lik ko schi nabba-
 dsite to dabbuja sinnah, in newarredama ar
 wissu sawu nabbadsibu to fungu islihdsinah,
 no leelahm behdahm jaw gribbeja Deewam
 schehl patti nonahwetess. Teefaskungi arri
 jaw pat labban gribbeja nospreest, ka winnai
 buhs maksaht. È nu zehlahs wehl weens
 jo gudrais Teefaskungs, un par schahs mah-
 mulikas nelaimi apschehlodamees, ta us to
 jaunu fungu sakka: Draugs! tu no teefas
 it ne neeka no schahs wezzas warri prassift,
 jo juhs effat paschi, abbi kohpā, scho skaidru

lilkumu zehluschi, un schinni leetā faberrejuschi, ka winnai ne buhs weenam pascham no jums to naudu doht, bet kād juhs abbi nahkseet, tad abbeem kohpā to paschu buhs atdoht, jo juhs ir abbi to naudu effat dewusch. „Eij nu draugs, un atwed tawu heedri, tad tu tawu teesu dabbusi.“ Schis nu wairs ne kur bija atrohnams, jo tas jaw Deerws sinn kur bija isklihdis, in tā kua ta nabbadsite ispestita; jo wissi Teefaskungi scho wahrdu apstiprinaja. Nē ko labs pasdohms un gudrs prahts paspehj! —

L. O. C. S—3.

Sweests no Kartupeleem.

Tee kartupeki tohp mihksti wahriti, nomisoti un kahdā pohdā jeb zittā traufā ittin smalki fabersti un faspeesti, ka nemas putraini wairs newaid; kād jau labbi atdsissuschi, tad marr ar kahdu maggumu salda jeb skahba krehjuma famaisiht un $\frac{3}{4}$ stundas kā sinnams fakult jeb fehrneht; kād jau sweests no peena lab-

labbi atschekihrees, tad warr labbi isspeest,
 zittā traufā ſtaibri ismasgaht un fahliht.
 Kad us tahdu wihi weenu mahrzinu falda
 jeb ſkahba frehjuma jeb arri prischa kehrnes pee-
 na, ar weenu mahrzinu tahda kartupulu mihe-
 stuma labbi famaisa un fakehrne, tad 2 mahr-
 zinuſ ſweesta dabbuhs, kas ittin labs un
 gahrds buhs. Brihscham gaddahs, ka ſweests
 kad labbi masgahts jeb fahlihts newaid, wez
 un nejauks paleek, ka winnu ne ehst, nedſ pee
 wahrifchanas bruhkcht warr. Schahdu wez-
 zu ſweestu warr katla pasildiht, to neschekih-
 stumu ar karroti nonemt, kad labbi atdsifis
 irraid, ar to kartupelu mihlestumu famaisiht
 un no jauna fahliht. Kam patihk warr zih-
 polus ſmalki ſagreest, zept, to fullu isspeest
 un peemaisiht, tad wehl jo gahrdaks un lab-
 baks ſmals buhs, un tahdu ſweestu warr ilgu
 laiku turreht.

M. S.

Dar-

Darbu rahditaīs.

Leepu- jeb ſeenu mehnefis.

Ta ſeenu- taifischana ſchinni mehnefchā
tas wiffu waijadſigs darbs irraid; no rihta
ar raffu jaaplauj, un pehz aſaidu waijag ahr-
diht un grahbti (kaffiht); ir leetus laikā warr
ſeenu plaut, bet pirms ne ahrdiht, kamehr
us to warr palautees, ka leetus ne uſnahks
wirſū; kad ne warr uſtizzeht, tad labbaki
buhs ka ſpailōs paleek, jo zittadi, kad jau ahr-
dihts irr, ſeens lehti ſapuhſt. Pee plauscha-
nas par labbeem aſſeem iſkapteem jagahda, kas
labbi iſkalti un iſtrihti irr, jo zittadi leela
dalla no fahles atlīks, un plaweis, kam zee-
ſchaki japeespeeschahs, lehtaki peekuſihs.
Plahwejam waijag wiffu sahli no plaut, lai
buhtu beesi jeb reſchi, labba jeb nikna; kur
plawā kruhmi jeb atwaffas rohnahs, ne wai-
jag pameſt, un kad jau ar iſkaptu ne warr
nogreest, tad buhs zirwi pee rohkas turreht,
un nozirst jeb ar wiffu fakni iſraut; kad to
ne dorra, tad plawas no gadbu gaddeem ar
kruhmeem ſaaug. Kur akmini jeb ſaknes
roh-

rohnahs, tohs waijag skaidri israut un no plawas ismest ahrā, jeb gubbās salikt un ruddens laikā iswest, jeb wissai leelus akminus semmē dsilli eraft. Kam mas plawu irraigd, lai ap grahwjeem, zelleem un sehtmalzlahm un kur ween sahle aug, pa kruhmeem un meschōs wiss isplauj. Nahtru lappas irraigd awim un gohwim gahrdōs ehdeens, mehs winnas ne mas ne behdajam, bet zittās semmēs tohp nahtres leelōs laukōs sehtas un audsinatas, tahs lappas tohp kā seens kaltetas, un no teem kahteem warr tik labbi kā no linneem, kohschu smalku deegu wehrpt jeb audeklu aust, no kā es jums turpmak wairak sin nas dohschu. Weens labs ruhpigs faimneeks, kam ikgads seena truhkums bija, pawehleja sawahm gannu meitahm, ikdeenas kad ar lohpeem mahjās nahē, weenu slohtinu no behrsu jeb zittahm lappahm no mescha pahrnest, schahs slohtinas tappe ehnā schaudetas un see-mā zitta pehz zittu filtā uhdeni mehrktas un lohpi ar tahm ehdinati; awis un gohwis to labprahrt ehd, un kad tahm to wehl ittin gahr-

gahrdū grībb taisiht, tad ar kahdu faijīnu
 miltu jeb kliju warr apbahrstiht. Tā ismit-
 tinaja schis faiinneeks sawus lohpīnus zauru
 seemu bes seena, un winni labbi un turrigi
 palikke. Kam mas pławu irraid, to paschu,
 jeb ar nahtru lappahm warr mehginaht. Kur
 augligas un taukas pławas irr, waijag rūd-
 deni attaku plaut, un tapehz lohpus ne laist
 wirsū, kad taggad noplautas irr. Nu jau
 waijag wissahm papuahm apartahm un noe-
 zetahm buht. Jau schi mehnescha gallā, da-
 schā gaddā rudsū pławschana useet. Tad at-
 kal darbi papilnam un wissahm rohkahm ja-
 kustahs. Ja leetus laiks gaddahs, ka ar
 seenu pławschanas neko ne warr darriht,
 tad jasteidsahs laukus kahrteht. Pee rudsū
 pławschanas schahs mahzibas irr wehra nem-
 mamas: 1) Tik ko rudsū lauks balts jeb dsel-
 tans spihd, kautschu graudi wehl pamihkstī
 buhtu, ar pławchanu jasteidsahs, ka pehz,
 kad karsts laiks un fausi wehji rohnahs, grau-
 dini ne issbirst. Rudsus warr plaut, kaut
 rassa wehl ne nokrittusi jeb arri masz leetu-
 tiasch

tinsch useet, bet kuhlinōs ne buhs seet, ka-
mehr salmi fausi irraid. Pehz waijag ar-
weenu raudsiht, arrig ne birst; tik fo to no-
manna, waijag nostahtees, un labbak agrā
rihta un wehlā walkarā jeb zauru nakti plaut,
kad tik gaifch irraid; deenas karstumā warr
seenu ahrdiht, grahbt un mest, un kas zauru
nakti strahdajis irr, warr duffeht. 2) Ta
wisslabba ptauschana irr ar weenrohzi; ar
to warr labbaki un lihds semmes noplaut,
wahrpas ne tohp tik dauds pahrzirstas, un
lauku nograhbschana un wahrpu lassischana
tad jo weeglaka buhs. Jo wairak sahle arri
noplauta tohp, jo wairak buhs lohpeem bar-
riba, un suhdi wairosees. Bet tas leelakais
labbums tahs ptauschanas ar weenrohzi ir-
raid, ka rudsī tik gauschi ne tohp frattiti un
isbirrinati. Kad ar garru iskaptu plauj,
tad warr drohschi tizzeht un peenemt, ka no
katras wahrpas kahds graudinsch iskriht, un
kad arri tikkai weens weenigais graudinsch no
katras wahrpas isbirtu, tad jau plaujoht ta
sehela us lauku paleek, un brihscham wehl
wai-

wairak, jo eelsch labbas semmes weens grau-
binsch wairak nekà weenu wahrpu dseenn, un tas
fan leela skahde irr. 3) Kad fausá laiká rudsú
statti diwi jeb trihs deenas kaltejuschi, tad
warr drohschi laudsés samest jeb schkuhnös ee-
west, bet tahs weetas, kur schee rudsú statti
stahweiuschi, labbi skaidri nokassamas, un
tahs laudsés buhs tà mest, ka tahs kà tohni
augsti un affi, jeb kà ehkas ar augsteem jum-
teem (ko tad stirpes fauz) isskattahs; laudsés
tik läbbi kà stirpes buhs ar ggrreem salmeem
apjumt, zittad slapjá ruddeni leetus eewel-
kahs un dauds isdihfst. Ta gan labba leeta
buhtu, kad ikweenam faimneekam katrá lauká
labhs ruhmigs schkuhnis buhtu; tas padarra
to weeglumi, ka labbibu pamasam pehz gaifa
isdohschanas warr eenest, ka ne tohp no wahrs
neem un lohpeem tà isplehsta, nedstà sadrag-
gata, kà gan laudsés noteek, un arridsan ta
eeweschana weeglaka un pehz rohku un lohpu
paspehschanas notikt warr. Lai tas jums
ne irr welti fazzihtz, mihi faimneeki! bet
darbojeeteeszik spehdami, few schkuhnus lau-

kos usstaifiht. Juhs labbaki sinnafeet, kahda puhleschana tas irraid, kad kaudsi sahle mest un leetus useet, ka pehz kahdahm dee-nahm atkal wiss jaisahrd, jazilla un japuhle-jahs, kamehr labbibu fausu warr dabbuht, wisswairak ar meescheem kad slapsch ruddens irraid; juhs sinnait, kahds spehks waljaga, weffelu kaudsi weenā deenā, wisswairak seemas laikā, kad ihsas deenas irraid, ee-west; juhs sinnait, kahdu skahdi putni us kaudsehm darra, jeb ka tahs no lohpeem tohp ispluhktas jeb brihscham no fagleem laupitas, kad labbi schohgi newaid, jeb ka brihscham, kad ruddeni dauds lihst, labbiba issdihgst un nekam ne derr. Wissu scho gruhtu darbu pee sanemshanas um eeweschanas, scho skahdu un truhkunu juhs warrait few paweeeglinaht un aissorgaht, kad katrā laukā labs ruhmigs schkuhnis buhtu. Kahda weegliba pee sanemshanas! tas magguminsch kas fauss irraid, tohp tuhdal schkuhnī eenests, un kad arri leetus usnahktu, tad jel to ne warr aistiki, un ta tas arridsan pee eeweschanas. Gan juhs tapehz

few to weeglumu padarrait un kaudses turwu
 pee rijahm metteet, bet kahda hailiga leeta
 schi irraid! Zif dauds reis tas noteek ka ug-
 guns rijā wallā teek, un wissu juhsu baggati-
 bu, wissu Deewa swehtibu, wissu gadda
 pahrtikfchanu, juhsu fweedrus un darbu ap-
 rihj. 4) Pee rudsu saweschanas waijag wis-
 su krattifchanu un trihzeschanu zif ween spehj
 aissfargaht, un tapehz tas labbaki irraid ar
 raggawahm west, un palagu appakschā segt,
 tad graudini dauds ne suddihs; arridsan ru-
 dsu stattus stipri gruhst un mehtaht, jeb us
 wesumu uskahpt, ne kā ne irr laujams. Ap-
 kahrt kaudsehm, lai no rudseem jeb seena buh-
 tu, zeetu schohgu waijag taisiht, ka lohpi,
 zuhkas, nedfs mahjas putni tahm warr peekluht
 un iskehsicht. Kad jau plawas un rudslauki
 kā peenahkahs nokohpti irraid, tad lohpineem
 jaunas gannibas rohnahs, un jebshu gan
 peens maggumā eet, tomehr jo labbaks irraid
 un jo taukaks buhdams wairak fweestu dohd.
 Kam lihdums preelsch rudseem zirsts irraid,
 lai ne gaipa mairs, to saufā deenā nodedsinaht

un apstrahdaht. Us bischu strohpeem taggad
 katrā jaukā deenā jaluhko, arrig ne gribb
 behrnus islaist, ka tohs tuhdal warr usnemt.
 Rijas krahnu, klohní un slehts arrohdus
 jeb apzirknes, fur schkirbes un zaurumi roh-
 nahs, waijag isfmehreht un labbi islahpiht,
 un wissu to pee rijahm sagahdaht kas pee ful-
 schanas waijaga, ka preefsch mäises un seh-
 klas warr kult, jeb schu tas gan labbaki buh-
 tu, kad laukus ar pehrnaju fehklu warr ap-
 feht. Wissas weetas kas dahršā wehl ne
 buhtu rawehtas neds apfistas, ne buhs ka-
 weht tahs pabeigt, jeb fur tas jau notizzis un
 atkal nikna sahle augusi, tad tas atkal ohtru
 reisi darrams irraid.

Gunnus jeb plauju mehnasis.

Tik ko rudsu lauki nokohpti irraid, us
 fulschanas jadohdahs, ka fehvla ne peetrushktu
 neds wissai zeeta semme eefehta tohp, tapehz
 arri ne waijag fehvla labbibu dauds kalteht,
 ka nepahrkalst un pehz ne mas ne dihgst; lab-
 baki buhtu, fehklu rudsus ne buht ne kalteht,

Bet mihsstus ar sprigguleem iskult. Bet
 wehl labba^k irraid, kam tik dauds no wezzeem
 rudseem atlizzis, ar teem lauku apseht, ja
 tikkai labbi dihgst un tihri no lahtschawahm
 irraid; tad ta kulschana lihds Mikkelu ware
 palikt, jo agra kulschana zittus waijadsigus
 darbus aiskawe un zilwekus un srgus gauschi
 peesveesch. Tannis weetās fur meschi tahli
 un malka vagnappa irraid, un fur ne dohma
 fawus rudsus vahrdoht jeb us pilssatu west,
 jo labbak buhs, tohs ne mas rihsā kalteht,
 bet tapat, kā no laufa fausi eewesti irr, is-
 kult. Pateesi, kad ar labbu smaggu sprig-
 guli ar wihra spehku ussiut, salmi gan tihri
 no grondeem kluhs, kā tas Pruhschōs,
 Wahzsemme un gan drihs wissas zittās sem-
 mēs noteek. Bet to ween sche' waijaq wehrā
 nemt, to nefaltetu labbibu apzirknēs brihs-
 sham vahrgruhst jeb apgrohsicht, ka ne eevel-
 lejahs jeb kohdi un kukkanai ne rastohs. Tā
 dorroht, wissa ta malka, kas rihsā vahrleeku
 un welti dedsinata tohp, pataupita un srs-
 geem leela atveegloschana padarrita taps.

To labbibu ween ko pahrdoht gribb un fas
 tahlas semmes ar fuggeem aiswesta tohp, jeb
 ko us ilgu laiku taupiht gribb, warr schah-
 weht un rihas kalteht. Prezzineeki tapehz
 labprahrt Kursemmes, Widsemmes, Pohlu-
 un Leischu semmes rudsus pehrk un dahrgaki
 mafsa, ka tohs ilgi warr turreht, us tah-
 lahn semmehm ar fuggeem aissuhtiht, un
 kalteti rudsí arridsan jo swarrigi irraid un wai-
 rak mistu dohd neka jehli nekalteti; bet preeksch
 sehschanas blahkischketi jeb nekalteti rudsí dauds
 labbaki irraid. Saimneekem arri jagahda,
 ka ik treichu gaddu ar zittu sweschu sehfku fa-
 wus laukus warr apseht, un kad no tahluma-
 ne warr dabbuht, tad jaraug ar kaimineem
 mainiht. Kam smaaga un mahlu semme ir-
 raid, jeb kur ta semme pawahja, jeb weziuh-
 dos, iau preeksch jauna Behrtula jafahl feht;
 weeglá un smilkschu semmē prett jaunu Behr-
 tulu jafehj. Suhdu: jeb zittá spehziga semmē
 arridsan pehz wezza Behrtula warr feht; bet
 kad dauds, tad 1 jeb 2 neddekas pehz wezza
 Behrtula jabeids. Wissai wehlu jeb flapjá

semmē seht, irr leela skahde, jo kas flapjā sem-
 mē sehi, tam lahtschausas dauds un smilges,
 un kas wissai wehlu sehi, tam pawahjas lee-
 fas wahrpinas usaugs. Comehr newarr ih-
 sti to sehjamu laiku nospreest, bet katram faim-
 neekam waijag us gaifu un laiku raudsiht, un
 sawu semmi pasiht; kad wissai filts ruddens
 irraid un tahrpi dauds laukōs rahdahs, tad
 labbaki buhs kahdu brihdi wehl pagaidiht,
 kamehr schee dsillaki semmē eeleen. Algraji
 meeschi un sirni rudsu laukam pakat steidsahs
 un drihs buhs plaujami. Kad seens fanemits,
 rudsu lanki apkohpti un rudsu sehfchana arri-
 jau drihs heigta irr, tad bes zitteem darbeem,
 kas wehl rohnahs, par pakaischu laidava ja-
 gahda. Bet pee wisseem lohti waijadligeem
 darbeem ne buhs aismirst, tiltus un zellus is-
 lahpiht un fataihiht, ka zeenigi Tiltu-Kungi,
 kad zellus un tiltus pahrraug, tohs gattawus
 un labbus atrohn un sirgus ne atnemm. Wis-
 si zelli kas us Rihges, Pohlu- un Leischu-
 semmes, ka arri tee Leelzelli kas us pilssaa-
 teem un basnizahm eet, irr allasch labbi fatai-

sami. Kur tilti par uppehim taisami, buhs
 tohs no stipreem balkeem bueht un ar fahntur-
 reem apgahdaht, jo plattak jo labbak, bet ne
 schaurak ka pustrefchu assu. Kur dumbrai-
 nas jeb stihgamas weetas, jeb glihsda semme,
 tur waijag zeetus dambhus ar grahwjeem sah-
 nis taisiht, appakschā saseetus schaggaru kuh-
 lus un wirsu smilfchus jeb swirgsdes (grantu).
 Kur zelli zaur meschu eet, buhs tohs sarrus
 no kohfeem ta nozirst, ka karreates skahdi ne
 waru nemit, nedf wesumi tohp plohsiti. Kur
 leelas faknes jeb akmini zellā rohnahs, tee ja
 issweer, un kur rattu pagrawas jeb zelsch no
 leetu isgrausts, buhs allasch zil ween laiks
 to lauj, lihdsinaht un islahpiht. Ta zellu tai-
 fischnana gan gruhta leeta irraid, bet tas arri
 semneekeem gohdu un labbu flawu dohd, kad
 sweschneeki wissur labbus plattus, zeetus,
 faufus un lihdsenus zellus atrohn. Wah-
 semmē taggad gan drihs wissur augsti platti
 akmina-dambi tohp taisiti un ta ka pilssatu
 eelas bruggoti; bet tomehr ta braukschana tik
 mihlsta un weegla newaid, ka us muhsu schag-

garu un swirgsdu zelleem; un Kad leels leetus
 to semmi starp teem akmineem isskallo, tad
 irr neganta braufschana, ratti lehti apkriht,
 assis un skrittulus warr salausiht, zella lau-
 dis, kas brihscham pa desmiteem jeb wehl wai-
 rak us saweem kuppereem rattos fehsch,
 warr lehti skahde tapt, un ohrmanni tad ne-
 ganti mehdslahdeht un plohsitees. Tapehz muh-
 su schaggaru un swirgsdu zelli, kad abbas mal-
 las labbi grahwji irraid, kur uhdens warr
 notezzeht, dauds labbaki irr, un Wahzsem-
 neeki to allasch ar leelu teikschanan peeminn,
 ka scheit labbaki zelli irraid, un tas arri warr
 buht, tapehz ka mums meschi un kruhmi wai-
 rak, un wiinneem ar akmineem ja pahrteek.
 Wehl schi mehniescha galla darbi daschadi roh-
 dahs: dahrus pehdigu reisi waijag raweht,
 un kas wehl seenu un rudsus newaid sanehmis,
 tam ar wisseem spehkeem to padarriht jastei-
 dsahs; jau wassaraji steidsahs pakat, linni
 buhs pluhzami un mehrzami, un appini zitti
 jau gattawi buhs. Kad dauds leetus laiks
 gaddahs un zitti darbi newaid, tad warr

grahw-

grahwus rast fur waijaga, akminus no sau-
 keem un plawahm nolasift un wissadas sah-
 les laidara sadsiht. Kam lihdumi jazert,
 tas lai to schinti mehneschā darra, wehlak ne
 buhs tik labbi un fahrti zittā pawassarā tik
 labbi ne degs. Kur meschi newaid jeb tahli
 irr, tur nebuhs lihdumus zirst ne buht, bet
 mescha kohpt un audsinaht, jo ta irr leela negu-
 driba, to wehl pohstiht un aplam tehreht, kas
 sau bes tam truhkst; labbaki kohpi tanus at-
 augus, un lai tawahm azzim lustes irr skat-
 siht, kā kohzni beesi un augsti usaug, un te-
 wim jeb taweem pehznahkameem daschu lab-
 bumu sohla. Schē tewim ar seewu un behr-
 neem svehtdeenās jauka issstaigaschana un
 skattischana buhs, ohgas jeb fehnes lassift un
 daschu pukkī mahjās pahrnest. Zilweks, kas
 stahdinus kaut kahdus labprahf sehj, audsina
 un kohpj, kam preeks irr redseht, kā tee ap-
 pakich winna rohkahm un azzim aug un is-
 dohdahs, tahds zilweks warr pehz kahdeem
 gaddeem fewi kā radditaju wissu to usluhkoht
 un sazziht: es esmu sehjis, stahdijis un koh-
 pis,

pis, bet Deew̄s isdohschanau dewis. Kam
 tahds prah̄ts, tahda firds, tahda labba pa-
 tifschana pee Deew̄a darbeem irraid, tas ne
 frohgōs ne tirgōs preeku mellehs, no ka wiss-
 wairak schi mehneschā gauschi jasargahs; jo
 deenas wehl karstas un naftis jau dsestrās
 tohp, tapehz wissa affinu eefahrſeschana lohti
 bailiga leeta irraid, no ka, kā gudri ahrstnee-
 ki teiz, daschada nahwiga fehrga un slimmiba
 rohdahs. Labbaki buhs eeksch schahm dee-
 nahm dsiffamajus dsereenus, behrsu fullu jeb
 uhdeni ar dsehrwenu fullu dsert, jeb aukstā
 tekkoscha uhdeni peldetees, bet no Deew̄a
 pusses ne tad, kad meesa eefahrſusi, jeb kad
 wehders pilns irraid. Schis mehnesis ar-
 ridsan tapehz tohp sunnu mehnesis faukt,
 ka sunni no leela karstuma mehds kaifli tapt,
 un tad zilwekeem un lohpeem leelu skahdi darra.
 Kad to gribb aissargaht, tad waijag tohs
 daudskahrt aukstā uhdeni peldeh̄t, teem fahli-
 tu ruhguschu peenu doht, un appalsch mehles
 affinis laist. Kad suns galwu, ausis un
 asti nolaidis apkahrt klasda, kad ne reij, ne
 dserr,

dserr, Kad maiseſdeweju wairs ne pasihſt,
 Kad rihkli atplehtis, mehli iſkahris wasajas,
 tad no winna jafargahſ, jeb labbaki buhſ,
 winnu noſiſt un dſilli ſemmiē eerakt; bet win-
 nu noſittoht jeb norakkoht labbi jafargahſ, ka
 ar winna ſeekalahm ne apgahnijahſ, arri
 zimduſ un bohmjuſ ar kurreem tahds kaiſls
 funs ſiſts jeb zillahts irraid, buhſ dſilli ſemmiē
 eerakt jeb ſadedſinaht. Kad tas tomehr gad-
 ditohſ, ka zilweks no tahda kaiſla funnu
 koſtſ jeb plehſtſ taptu, tad buhſ tuhdal to
 wahti ar ettiki maſgaht, jeb ittin balti noded-
 ſinatu dſelu gabbalu tuwu klahrt turreht, jeb
 biſſahles uſbert un ugguni peelikt, ka uſ-
 sprahgſt, jeb to koſtu weetu, Kad beea galla
 irraid, ar gabbalu iſgreest. Pahr wiſſahm
 leetahm jagahda, ka ta waina ahtri ne ſadſiſt,
 bet ilgi jo ilgi paleek walla un daudſ puſchus
 iſſpeesch, tapehz daudſreif par deenu ar ettiki,
 jeb ar fahligu uhdeni, ar fahrmu jeb ar mih-
 ſalu jamasga; un ſlimneekam bohmeliſ iſ pah-
 ru ſtundu kahdu karroti jadoht dſert, jeb fal-
 du peenu, krehjumu jeb neſahlitu ſweestu.

To

To warr ahtrumā pee waijadibas darriht un
bruhkeht, pee lohveem tik labbi kā pee zilwe-
keem; bet kad tahs nahwigas seekalas jau
eelsch assinim pahrigahju'chas un wissa meesa
eewainota irraid, tad labbaki buhs, pee kahda
gudra ahrstneeka paligu mekleht; jo tas irr
daudskaht redseh̄is. kā tahda slimiba, kad
labbī dseedinata newaid, pehz gaddeem av to
paschu laiku atkal rohnahs, un tad wehl jo
niknaka irraid. Tanni labbu sinnu un pas-
dohmu grahmatinā lappā 77, wehl zittas
labbas mahzibas atrohnamas irr.

Sillu-mehnesis.

Jau wassara pamasam us gallu dohdahs,
dabba wissgruhtakus darbus rada rijusi, wissi
augli us gattawibas un eenahkchanas stei-
dsahs, un ruddens ar schi mehnescha gallu
sahkahs. Gan drihs wissa labbiba nu ee-
nahk, un kad gaiss isdohdahs, tad wassaras
darbeem waijadsetu beigtees. Kad ruds
laiks apfeh̄is, kad wassaraji apkohpti irraid,
woi tad wissi darbulaiks pagallam? woi tad
warr

warr ehst, dsert un gusleht, jeb kād dauds,
 siltumu peewest un labbibu iskult? Ak ne,
 wehl darbi papilnam atleek, kas schinni un
 nahkoschā mehnescħā, kamehr salna un sneegs
 nahk, darrami irraid. Tas irr slikt̄s fain-
 neeks, kas pehrn newaid tik dauds malku fa-
 gahdijis, ka lihds zella laiku warr pahrtikt;
 tapat arri tas newaid teizams, kas par was-
 faru malku aplam isteh:ejis, un kam taggad
 jau waijag us meschu braukt. Bet ko tad
 zittadi taggad darrihs, kā malkus west? Es
 bohmaju, wiss kas jau papreeksch darrihts ir-
 raid, tas us preeħschu ne darra behdas. 1)
 Aparri tapeħż ruggajus un noeżzi toħs arri-
 dsan preeħsch nahkoscha pawaffara; taggad
 sirgi isdussejjschi, labbi atehdujchi un speħzigi
 irraid; pawaffarā buhs wahji, un gruhti nahk-
 sees toħs pee darba peespeest. 2) Ko tu pa-
 waffarā eesahži, un deħl lauku darbeem ne
 warrejji pabeigt, gahda zik spehdams taggad
 paslubbinah. Zik dascha ehla wehl buhs
 buċċama, zik dasch jumts taisams jeb laħpi-
 jams. Wiss kas pusħu gahjis; lai buhtu
 kah-

Kahdas durvis jeb wija, jeb reddeles jeb kahds
 traiks, tas jasataisa. 3) Kur plawas fa-
 auguschas, kur jaunus rahjumus gribb tai-
 siht; tas nu irr wehrā nemmams, pirms tas
 laiks wissai flapsch mettahs. 4) Grahvius
 zaur laukeem un plawahm wilkt, kur uhdens
 wirsfū gulk, irr labba leeta un to darbu bag-
 gatigi atmalsfa. 5) Kur zelli wehl labbi ne-
 waid taifiti un darbalaiks to aiskaweja, tur
 taggad waijaga peespeestees, un tik zeeti fa-
 taifsiht, ka us ilgu laiku warr pastahweht. 6)
 Saplausi un saweddi wissadas niknas sahles
 laidaru iskaifiht. Kad muhsu lauzineeki fa-
 wus daschadus darbus ar labbaku sinnu un
 firdigi pastkubbinatu, kad wiss ihstenā laikā,
 ka tas pee lauka darbeem lohti waijadsgs irr,
 padarritu; tad wiss darbs labbaki schkirtohs
 un dauds wairak warretu kraht un pelnites.
 Ammatneeki warr sawu darbu, kad patihē at-
 staht un atkal rohkās nemt, bet pee lauku
 darbeem wehl sawada sinna waijag; scheitan
 jarauga us laiku, us gaisu, un ta deena, kas
 pagahjusi, ta stunda kas nokaweta irraid, ne
 nahē

nahk wairs atpakkat. Tas irr lab^s un gudrs
 strahdneek^s, kam ne weena stunda bes darba
 ne aiseet, kas allasch sinn, kad gaiss pee wee-
 na darba ne isdohdahs, tuhdak zittu kahdu
 rohka nemt, un kaut ko pastrahdaht. Tapehz
 arweenu waijag mahzitees, kahdas darrischa-
 nas un strahdaschanas katra laik^a peekriht,
 jeb kas pee mahjahm jadarra. Bet pee lau-
 ku darbeem arri tas labbums irr, ka patti
 dabba strahdneekeem palihds un to darbu bag-
 gati makfa; kad tikkai zilweks dabbas likku-
 meem pretti ne strahda, jo schee ne pahrwehr-
 tami irraid, un zilweks ar wissu sawu gudri-
 bu tohs ne spehi pahrgroh siht. Tapehz lau-
 zineekeem, kas semmi un laukus kohpt, un
 swehtibu no saweem sweatreem eemantoh^t
 gribb, dabbas mahziba, un pasihschana win-
 nas spehku un likkumu, lohti waijad siga gu-
 driba un mahziba irraid. Un tas irr gudru
 grahmatneeku un dabbasmahzitaju leelakais
 gohds un preeks, kad semneeki winnu mahzi-
 bas un siaras lassa, ismehgina un atrohn,
 ka tahs labbas un derrigas irraid, un ka pehz
 tahm

tahm darridams, warr turrigs un baggats
 tapt. Tà warretu wehl dauds wairak lab-
 klahschanas un baggatibas pee semneekeem
 buht, Kad mahzitohs ariveenu gudraki tart;
 kad tik dauds laiku ne saudetu kad frohgôs un
 tirgôs ne staigatu, kad ar dsihrehm tik dauds
 heenas ne taptu welti aiskawetas; zif dauds
 wairak tee paspehtu darriht! Kahdas jaukas
 kohschas istabas un kambarus tee few warre-
 tu ustaifiht, kur ruhmigi, jauki, wesseli un
 ilgi warretu dsihwoht. Arri seewahm un
 meitahm wehl jamahzahs ar linneem, paku-
 leem jeb willu labbaki strahdaht, smalkaku
 paweddenu un knaschaki wehrpt, un tà ar
 dsihjahm jeb audeklu naudu pelniht. Turp-
 mak es jums pilnigu pamahzischamu dohs,
 kà no nahtrehm kas sehtmallas kà nikna sahle
 aug, warr linnus taisiht un tik smalki wehrpt
 kà sihde. Wahzsemme jan dascha meita us
 rattineem ar diwi spohlehm wehrpj un ar ab-
 bahm rohkahm paweddenu welk; tahdu juhs
 wehl ne buhseer redsejusch, bet lehti saprattis-
 feet, ka tas dauds schiglaki eet, un kad aprohn
 oh-

ohtru teek weenā deenā warr fauehrpt; un es
 dohmaju kā Kursemmes meitahm tahdi paschi
 pirksti un rohkas kā Wahzsemneezehm buhs!
 Plaues-zeemā (kas Saksusemmē irr) weenai
 meitai no puß mahrzina bohmwillas waijag
 paweddenu wehrpt, kas 22500 ohleßchu garsch
 irraid; un dascha, kas labbi mahzita irr,
 mehl 1000 ohlektus garraku wehrpj. un tas
 tad winnai peederr jeb ihpaschi tohp maksahs.
 Un ne ween meitas Wahzsemmē proht wehrpt,
 addiht un schuht, bet arri puisch, sehni pee
 rattineem jeb addeklā sehsch un strahda, un ta
 irr jaufa usikattischana, kād tahdā istabā ee-
 nahk, skattiht kā wissi un wissās mallās ku-
 stahs un zits zittam rohkas strahda. Tas irr
 wezzaku gohds, kād sawus behrnus jau no
 masahm deenahm pee darba turr, un dascha-
 di mahza strahdaht, un tapat arri labb saim-
 neeks ar saweem saimes behneem sinnahs
 varriht. Mas faktloht, kas prahrigs irraid,
 kam lustes us wissadu darbu un novelmu, kam
 Deewos wesselu prahtu un meefu dewis, kas
 pee wezzahm eeraschahm ne apstahj, bet us
 preek-

preekschu dsennahs; tas katrā gaddu-laičā
 sinnahs darriht un pastrahdaht, kas derrigs
 un klahjams irraid. Tas ohles, fo wistas
 taggad wehl dehj, waijag us seemu taapiht,
 un pawehſā weetā eekſch pelneem, fahls jeb
 smiltim glabbaht; labbaki wehl turrahs, kad
 papreekſch kahdu azzumirkli werdoschā uhdeni
 eebahs un tad glabba. Schi mehnescha gallū,
 kad kahpostu lappas jau leelas irraid, warr
 zuhkas jeb zittus kaujamus lohpus us barro-
 schanu likt; arridsan sohſi taggad jau barroja-
 mi. Kahpostu traukus waijag sagahdaht,
 smiltis sawest un faufa weetā preekſch faknu
 glabbaschanas nolikt.

A. J. S.

Seedu Pehtera-fapnis.

Weena farunnaſchana.

Wannaga Dahvis. Deewō palihds,
 kaimin! un tahdā jauka wakkara tu kaktā
 tuppi? ekkur tehwinsch, eima apmekleht kal-
 leju, kā sinn, skappis buhs jau apkalts. —

See-

S. Seedu Pehteris. Af brahliht, man nepatihk̄ kahju pazelt, man tahda gruhta firds.

W. Dahw. Nu, tatschu negribbesi us meitas kahsahm safirgt.

S. Peht. Ko ta pehz sirgschanas; gohds Deewam! wessels gan esmu, bet man isgahjuschā nafti tà sawadi notizzis. —

W. Dahw. A pasarg — teescham sagli buhs jaunu klehti pahrluhkojuschī.

S. Peht. Af nè, (aptahrt flattahs woi kas neklaufahs) brahl! es gribbu sawu firdi tew parahdiht, bet tà, ka no tawas muttes —

W. Dahw. Tèbè — nu jau faheschu plukschkeht.

S. Peht. Tad klausfees; tu jau sinni, kur es aiswakkar tohs ahbelinus pohteju, un weenam peelikku to sarrinu ko muischas dahrs-neeks man eedewe, to usteikdams, ka no wiss-dahrgajeem Wahzsemmes ahboleem effoht;

W. Dahw. Sinnu, woi buhs no lausts?

S. Peht. Tà ne; schoriht prett gaif-minas, es wehl gribbeju nosnaustees, tad

rabbijahs man sapni, ka tan sarrinam jau
bij ahboli, un tahdi farkani un balti kà mah-
leti! es preezadamees weenu nopluzis eekoh-
dohs, bet eeksha tas bij zaur zaurim melus
un tahds ruhks kà weena schults — wehl tags
gad man ta ruhka smakla mutte.

W. Dahw. Ka tewis ar wissu tawu
ahbolu — es dohmaju ka sinn kahdus brihu-
mus dsirdeht, un schis man tahdus neekus-
teiz (sahk smeetees) ta waijaga naschkom! ha
ha ha —

S. Peht. Luhdsams ne smeiijees, tew
johki, man behdas, ka sinn kahdus auglus
jaunais snohts nessihhs. (nopuhschahs.)

W. Dahw. A rè! Kahda dalla tad
snohtam ar taiweem ahboleem?

S. Peht. Kà ta né? sapnis jau allasch
kà sakkoht, zaur lihdsibahm runna.

W. Dahw. Kahda lihdsiba tad té
buhtu?

S. Peht. Gribbi tu wehl skaidraku?
ta ahbele, no mannas paschas rohkas audsi-
nata, ko zittu apsihme ta zittu, ne kà mannu Ea-
wi-

wisi? un tas sarrinsch, no muischas dahrsfa!
no dahrnsneeka eeslawehits! neggi tas snohts
muischâ dsihwo? neggi dahrnsneets winnu ee-
prezzeja? smiejees nu!

W. Dahw. Effur nu sahksi neekus
tizzeht, kaimia.

S. Peht. Neekus? tee arr gan bij
neeki, kà es aispehrn sapnoju, ka man sohbs
iskritie; tas ne bij ne zil ilgi, tè mans Jan-
kus nomirre. (sahk raudah.)

W. Dahw. Nuddeen, Seedi mihlais,
es pats nesinnu, buhs man tevis schehloht,
buhs man tevis issmeet, ka tu allasch ar tah-
deem mahneem puhlejees, kursch prahtha zil-
weks to barra?

S. Peht. Tu falki ar mahneem, kà tad
pat Deewa wahrdâ laffam no tahdahm lee-
tahm; neggi Deews Jahsepam sapni parah-
dijsa, ka tam bij jabehg us Egipces semmi?
un tapat ir zitteem sawu prahtu sapni paflud-
dinaja. —

W. Dahw. To es arridsan finnu, bet
taggad newa wairs tee laiki, tobrihd Deews

zilwekeem gan warr buht parahdijees wissadi,
bet —

S. Peht. Kapehz tad ir muhsu laikos
to paschu nespehtu?

W. Dahw. Winsch parahdahs gan
wissas radditás leetás, bet es tikkai faktu,
ka tahdas brihnuma sihmes un dahlwanas tag-
gad newa atrohnamas. Kahdi spehli, kah-
das dahlwanas nebij teem apustuleem? tee ar
weenu wahrdianu slimmibas dseedinaja, teem
bij wissadas parahdischanas, bet ja taggad
lahds bihtneeks rohsí apiwahrdo, tad mehs
smeijamees; ja taggad kas leelijahs, ka win-
nam engeli rahdahs, mehs netizzam. Ta-
pat tas nu arridsan ar teem sapneem, kas
gan tahdam tizzetu, kas leelijahs nahkamas
leetas, jeb sawu paschu un zittu zilweku laimi
un nelaimi sapni redseht, un Deew's lai ir
pasarga par tahdu tizzibu, tad jau wiltnee-
keem ihsti brangs tirgus buhtu.

S. Peht. Kapehz ta pasaule taggad
tahda netizziga? warr buht ka Deew's da-
scham

scham labbam wehl parahdahs, bet schis to ne sanenim.

W. Dahw. Tad tu jau buhs tas sa-
nehmajs, nu sakki jelle, kà tad tu gribbi no-
manniht, ja kahds sapnis tew ihpaschi no
Deewa eedohcts? tu dauds ko warri sapnoht,
nebè wiss no Deewa buhs eedohcts, kà dohma-
ji tu to isschikt?

S. Peht. Tatschu tahds sapnis jeb gai-
schaks, jeb sawads buhs.

W. Dahw. Gaischaks! es kaschkad
sapnодаміс sirgus mainiju un wissu tà gaischi
redseju kà nomohdā prahṭā, arrig tahdus nee-
kus Deews parahdihs?

S. Peht. Nu, tee nu atkal neeki —

W. Dahw. Lebè, tad jau arridsan
neekus sapni gaischi redsam, bet tu fazziji, sa-
wads, manna faimneeze kaschkad sapnoja kà
sirgi par jumtu staigaja un to sahli noehde,
neggi ta irr dihwaina sawada leeta? ta gan
buhs parahdischana!

S. Peht. Ko tad brahl tahdus ehr-
mus starpa jauzi, bet tatschu tu newarri leeg-
tees,

tees, ka Deew^s ir taggad spehtu, sapni zil-wefam kahdu pamahziischanu doht, jeb to laimi un nelaimi rahdiht, kas tam preeskicha stahw.

W. Dahrw. To es negribbu leegtees, Deew^s pehz sawas schehlastibas dauds fo spehj darriht, winnam wissadi zelli; bet ta irr manna tizziba: ja tas mihlais Tehiw^s man sapni kahdu pamahzischanu, kahdu sinnu doht gribbetu, tad winsch arridsan par to gahdahs, ka es skaidri un drohschi samanniht spehschu, ka ta parahdischana no winna nah^e, un zittadi es ne:izzetu. Bes tam es arridsan turru, ka Deew^s tahdas mahzibas un parahdischanas, man jo labbaki nomohda buhdamam eedoht warretu, kad man pilniga sapraschana un ne zaur tahdu wiltneeku ka sognis, kas simts mellus un ehrmus kohpa jauz, eekam tu no winna fo labbu redsefi.

S. Peht. Tu jau effi tahds netizzigs Tohms.

W. Dahrw. Lai buhtu, bet ja tu tahds tizzigs effi, fakti, ja tew desmit reis sapni rahditohs, ka tew buhtu behrni seewa un mah-

mahjas jaatstahj, un us Turku semmes ja-
behg; arrig tu behgtu? jeb ja es sapnotu, katew
buhs wissas mantas man atschlinkohf, arrig
tu jau tizzetu, un tuhdalin dohtu? Ahu
brahliht kur paliktu tawa tizziba! gan tu tad
sinnatu sazijht: sapni irraid neeki. —

S. Peht. Tas nu gan ta buhtu ka buh-
tu, bet ka tad wezjôs laikôs tee laudis to no-
pratte kad Deewos winneem ko parahdijsa?

W. Dahw. To mehs ne sinnam ne is-
gudroht spehjam: tobrihd Deewos zilwekeem
brihnischki parahdijahs, tobrihd teem arri-
dsan bij tas spehks to samanihjt. Mumis
pee muhsu tizzibas jaturreahs; ta muhs dees-
gan pamahza, ka waihaga dshwoht, ka da-
schu laimibu warram atsneegt, ka atkal no-
daschas nelaimibas issfargatees; ir zaur to
warram mehs gudraki kluht, ja mehs tikkai
prahtu zillajam us wihsu to kas mumis pa-
scheem jeb zitteem gaddahs un noteek; — te
irr parahdischanu un sihmju deesgan. Mumis
allasch jadarra pehz Deewa wahnda un sawas
wiflabbakas sinnaschanas, tas gals stahw
Dee-

Deewa schehliga prahṭā un spehkā, un mums
naw dohts sinnah̄t tohs laikus jeb brihschus —

S. Peht. Pateesiba kaimin! wiſſ ſkai-
dra pateesiba ko tu teizi, bet tatschu daudſreis
tas irr notizzis, ko ſapniſ rahdiſa.

W. Dahw. Tapat kā arridsan daudſ-
reis tas noteek, ko mehs nomohdā prahṭā doh-
majam, zerrejam, wehlejam; tahdā wiſſe
buhtu wehl daudſ praweeschi paſaule. Mehs
ſapni wiſſadas leetas redsam, un paſaule wiſſ-
adas noteek, brihscham gaddahs, ka tee ſa-
teekahs.

S. Peht. Bet tā ap to paſchu ſtundu,
us tahs paſchas weetas, ka neweens wahr-
dinch ne truhke! un atkal tahdas leetas, ko
tas zilweks pagallam newarreja sinnah̄t, jeb
us tahn dohmaht. Weenai wirſneeka gaſ-
paſchai ſapniſ rahdiſa, ka winnas Kungs,
kas tahla ſwefchā ſemme karrā bij gahjis, tap-
pe noſchauts, un mirdamis ſawu pulkſteni un
naudas makku weenam labbam draugam eede-
we, to tai gaſpaſchai pahrnest, pehz gadda-
lai-

laiku atnahē tas pats draugs, atness to pa-
schu pulsteni un makku.

W. Dahw. No tahdeem sapneem es
arridsan esmu dsirdejis, bet te waijaga labbi
ismekleht, un stipras leezibas, ka tas sapno-
tais skaidri atminnahs, kas winnam sapni rah-
dijahs, ka winsch no ta notikkuma neneeka
sinnaja, un arridsan ne mas us to dohmaja
un ka winsch pats to pateesibu runna; jo mehs
tahdi brihnumu kahrigi, kas mehs labprahrt
ko flaht leekam, lai tikkai zitti nobrihnahs.

S. Peht. Teesi gan — bet schi gaspa-
scha tatschu ne melloja.

W. Dahw. Schi wirsneeka gaspascha,
ka sinn jau senn sawa Kunga dehl bchdajahsi
ta sinnaja, ka winsch ikdeenas warreja sawu
dsihwibu pamest karrā buhdams un nodohma-
ja pee sewim, kur gan winna mantas paliktu, tas
pulkstens tai arridsan gan bij pasihstams. Tah-
das dohmas, ar kurrakhm ta nu par deenu puhle-
jahs, ir sapni tai preekscha nahze, bet sapnis
jau tuhdalin wissadu munsteri no tahn sinnaja
isaust.

S. Peht. Brihnumis paleek brihnumis.

W. Dahrw. Ir es par to nobrihnijohs un neipehju to isgudroht, bet lai buhtu, ka mehs arridsan wissus spehkus un skunstes sawas dwehseles ne pahrprohtam, taticha mumis pee teem pasihstameem likkumeem muhsu prahta japelek; apdohma pats, brahlift mihlais, ja mehs wissu to, kas mumis savni rahdahs par jaußmahm un sihmehm turretum, tad jau mumis neweena meeriga stundina aliktu, behdas un baßiba ween buhtu janobeidsahs. Un fakki, zeek tuhktoschureif sapnis mello, bet to neweens ne rehkene, tas tohp aismirsts — ar kahdu drohschibu tam drihlestatm tizzeht?

S. Peht. Kas winna wallodu proht, tam winsch ne mello.

W. Dahrw. Kahda walloda tad sapnam?

S. Peht. Nebè tas wissu ar skaidreem wahrdeem fakka, bet tikai sihmës wahda, kas tohs proht stahstiht, tas —

W. Dahrw. Tas irr sihlneeks, un mulkus krahpj; prahta zilweks! kahda dalla

iskriftuschan sohbam ar behrneem, un pohtianam ar snohtu. —

S. Peht. Un tatschu noteek ko ta sihme rahda, ka tad zilwelikahdas sihmes buhtu usnehmuschi bes sinnas?

W. Dahrw. Ka tad zittadi; weens sapno ka winnam sohbs iskriftis, un ware buht ka ap to laiku behrns jeb pasihstams nomirst, nu jau ta sohba waine; schis to pateiz kaiminam, kaiminsch atkal zitteem — un te tas brihnumis gattaws, kam nu sapnis iskriftschu sohbu parahda, tas jau sinn ka behres buhs, no tahs paschas zilts wissas tahdas sihmes, lai tikkai kahdās mahjās behres, kahsas jeb kristibas gaddahs — tuhdalin wissi buhs sapni ko redsejuschti un ikweens to sin nahs issstahstiht.

S. Peht. Kas to dohs — pee sapnu stahstishanas waijaga sawadas gudribas. —

W. Dahrw. Tēbē, ikweens jau nespēhf tahdus neekus prahṭā paturreht un sawus wahrdus ta skunstigi grohsicht — pateesi ta irr sawada gudriba! bet usklausees tikkai,
ka

kà tahds sihlneeks runna, winsch tew ne faz-
 zihś, tanni deenā un weetā, tahdam un tah-
 dam zilwekam, scha un tà notiks, kas winnam
 to sinnahst dohtu ! bet schis ar grohsigeem
 wahrdeem stahstihs, tew kahds pasihstams no-
 mirs, tew kas ko schenkohs, tew buhs ee-
 naidiba rc. Wiss tas nu warr ikweenam zil-
 wekam gadditees, un tà es tew gribbu simts
 leetas papreeksch fazziht, weenreis tatschu kas
 notiks. Ko dohdi, tad es tew gribbu tawu
 sapni stahstiht ?

S. Peht. Tu jau mannis apsmehii,
 pamahzi labbak, kà tas marr buht, ka mumis
 meegā wissadas leetas rahdahs, tatschu gulle-
 dami mehs neneeka redsam jeb dsirdam..

W. Dahw. Ja, kaimin mihlakais !
 tahds augsti mahzihts es ne esmu, bet es ar-
 ridsan weenreis to paschu klüu jautajis muhsu
 nelaiku mahzitaju, un wehl es kahdu masu-
 minu no winna pamahzishanas atminnohs,
 ja tew patihk to dsirdeht —

S. Peht. Eklur nepatiks !

W. Dahw. Redsi kaimin, ja tu tà weens
 pats

pats kaktā tuppi, woi tev ne nahē prahā
wissadas dohmas? woi tev ne rahdahs dascha-
das leetas, jeb kahda weeta kur tu effi bijis,
jeb kahds zilweks, ko tu pasihstī, un schis tas,
ko tik ween tu bij redsejis un dsirdejis, lai
buhtu schodeen, lai ka sinn zik fenn.

S. Peht. Tà gan irraid.

W. Dahw. Wissas schahs leetas ittin
ka bildes preeksch tawahm azzim stahw, tu
wehl dsirdi tohs wahrdus ko zits runnaja, tu
redsi wissu ko winsch darrija — woi newa
teefi?

S. Peht. Kà ne. —

W. Dahw. Tad tu arridsan buhſi no-
mannijis, ka schahs dohmas bes tawas grib-
beschanas no fewis pascheem zellahs, ka tahs
fawa starpa jauzahs, weenas isnihſt ohtras
rohnahs, un zittas zittahm peekerrahs. Tu
eeraugi kahdu zilweku ar kurro tu ka sinn ais-
pehrn us Rihgas tilts fagahjees, tuhdalin ar-
ridsan tas tilts, tee kuggi, tas lauschu pulks
un wiss ko tu tai brihdi redseji preekscha nahē;
tahdas dohmas un bildes jukku jukkam jau-
zahs,

zahs, un kà sneegs preefsch azzim birdinajahs,
ka daudsreis newarresi weenas no ohtrahm is-
scheikt.

S. Peht. Tas man pascham zeekreis
notizzis un patlabban noteek, es ussfattohs
tarwu pihpi, un te wiss Mkkela tirgus, kur
mehs abbi tahdas nopirkam, preefscha mudsch
un ruhz.

W. Dahw. Tébè, nu aisdarri azzis,
un apnemmes wissu redseht un atminneht,
woi ko redsi?

S. Peht. Ehrmi! wiss kà dsihws
preefsch azzim stahw.

W. Dahw. Nu redsi, tas pats no-
teek sapni, tew rahdahs wissadas leetas, tu
dsirdi, tu ohdi, tu smekkeji, tu pats runna-
ji kà nomohda buhdams, senn aismirfas un
wakkar notikkuschas leetas dasch daschadi at-
kal rahdahs un jauzahs.

S. Peht. Bet brahlift sapni, tas ta-
tschu sawadi, taggad es dohmaju, ka es grib-
bu, es sinnu un juhtu, ka wiss tas tikkai doh-
mas un ehrmi; es apsinnohs ka es teitan seh-
schu,

schu, un ka tas, ko es redsu, taaggad ne noteek,
bet sapni es wissu to tizzu un par dsihwu leetu
turru.

W. Dahw. Pareisi! nu tu pats man
paligā nahzi tew to issstahstiht, klauzees tikkai;
kad tu aismidsis effi, tad tu wissu to kas apkahrt
tewim irr ne dsirdi ne redsi; tew newa nekah-
da apsinnaschana no tewis pascha, no tahs
weetas kur tu effi, no ta laika ap kurreu tas
noteek, tu ne spehji tukschas dohmas no dsih-
wahm leetahm isschikt. Tapehz tu arridsan
sapni Deewos sinn kahda sweschā semmē doh-
maji buht, tumšā nakti tu gaischu deenu redsi,
bet wiss tuhdalin isnihkt, ta lihds ka tu at-
mohdees, un manni ka tu gulta gulli, ka tum-
sa nектs wehl irraid.

S. Peht Ja mudeen! kaschkad es sap-
ni gribbeju juhra apslihkt, un pats biju tas
kuggineeks, ak kahdus wilnus es redseju, kah-
du bahrgu pehrkonu dsirdeju, patlabban bij
janogrimist, tad atmohdohs twahrstdams par
gultas, un Deewam pateizu, fajuttis ka wissas
bailes tikkai neeki bij. —

W.

W. Dahw. Nu redsi, neggi tà irraid
kà es fazziju, tew ne bij nekahda apsinascha-
na kà tu mahjás tawá gultá drohschi gulleji,
ka tu nekahds fuggineeks ne effi; tapat arri-
dsan nomohda buhdami warram sapnoht, ja
mehs parleeku dsillás dohmás kà aismigguschi,
ne ko, ne redsam ne dsirdam, un tas pats
arridsan noteek slimmeem, kas muld.

S. Peht. Bet sapnis rahda ehrmus,
ko saw muhsch nebiju redsejis.

W. Dahw. Tas nahé zaur tahs sa-
jukschanas un daschfahrtigas saweenoschanas
to dohmu; ir nomohdá prahtá tas pats no-
teek, es warru tuhdalin isdohmatees sirgu ar
raggeem, wihtolu pilnu ar ahboleem, bet es
arridsan sinnu, ka tas tà newarr buht, es
atschirru kas kohpá ne saderr. Bet sapni
mehs to ne spehjam. Un ja mehs tikkai labbi
ismeklejam un atminnam wissu ko mehs kah-
dá deená redsejam jeb dsirdejam, un tad sawu
sapni pahrluhkojam, tad mehs daudfreif atraf-
sim tahs paschas leetas, bet tikkai fajauktus,
un ehrmigi saweenotus. Manna faimneeze
warr

warr buht usskattijahs istabas jumtu un ka
 tur sahlite wirsū aug, schi nodohma sawā
 prahtā kad seile lohpi tur peekluht warretu, a
 re! sapnam jau tuhdalin gattawas gannibas,
 schis jau sirgus jumtā fazell. Brihscham ar-
 ridsan gaddahs, ka nafti sunni rej, jeb zits
 kahds trohksnis irraid, ko mehs meega, tikkai
 tà kà no tahlenes dsu dam, ir tad mehds sap-
 nis rastees, un scho to rahda, no ka tas troh-
 snis warretu nahkt.

S. Peht. Ehrmigi gan irraid.

W. Dahw. Tas pats buhs ar tawu
 sapni, zeek derram, ka tu pohtedams dohmas-
 ji — redseschu arrig dahrsneeks ne buhs man-
 nis peekrahpis, un kahdu fliktu sarrinu eede-
 wis. —

S. Peht. Nu ja, es tà nodohmaju. —

W. Dahw. Un tahs paschas dohmas
 sapni atkal lehzahs, bet schim jau bij japeeleaf
 tee brangi abholi; un kà tu jau senn ta jauna
 snohta dehl behdajees, tà nu tuhdalin winsch
 kew prahtā nahk, un tu fahzi issstahstiht. —

Gad. Gr. 33.

R

S.

S. Peht. Bet es tatschu ta issstahstiht
warru, wiss labbi saderr. —

W. Daho. Saderr! es wehl desmit
zittas issstahstischanas isdohmatu, un wissas
tik pat labbi saderretu; un pehz warreschanas?
tu dauds ko warretu, bet arrig tas prahrtigi
buhs? ja Deews tew buhtu gribbejis parah-
diht, ka tawai Lawisei pee wihra slikti slah-
fees, tad gan buhtu seaidri wissu sinnamu
darrijis un tew pamahzischannu dewis, bet ne
tahdus neekus rahdijis, un welti eebaidiijis.
Tu taggad pats nesinni, woi buhs woi nebuhs
teiv tizzeht, tahda schaubiga prahta Deews
tatschu tewis nepamestu, ja winsch tew buhtu
gribbejis pamahzischannu doht.

S. Peht. Bet ka man tas sapnis ta
weenumehr prahta stahw, ka man tahda gruh-
ta sirds. —

W. Daho. Ekkur brihnum! pats
tahdus neekus un mahaus perrinaji, pats
brihnees kur tee gaddahs, bes smeebla, kai-
min, mett nohst tahdas mahnibas, un nepoh-
sti tarwu prahtu. — Kur dauds sapnu, tur
irr

irr neleetiba, fakka tas mahzitais Salamans.
 Zik dasch labs sapna dehl welti behdadamees
 irraid slims palizzis; zik dasch sapnam tizze-
 dams us nelabba zella padeweess un to laimibu
 un gohdu, ko sapnis sohlija, mekledams, fa-
 wu nelaimi atraddis; bet es te plauktinā bih-
 beli eeraugu, pasneeds jelle. —

S. Peht. Nu tu pats lassifi, ka wez-
 žos laikos Deewos zilwekeem sapnōs parahdi-
 jees.

W. Dahw. Ne ne, kaimin! bet tu ko
 lassifi, kas tew ka sinn zittadu prahtru eedohs,
 te, lassi ko Sihraks 34ta nodallā mahja.

S. Peht. (Lassa) Neprattigeem lau-
 dim irr weltas un wiltigas zerribas, un sapni
 padarra teem gekkeem spahrnus; it ka kas
 pehz ehnas kamsta, un wehjam parkal dsen-
 nahs, tapat irr tas, kas us sapnem palai-
 schahs, sapni tohp ta lihdsiba par to ihstenu
 leetu redseta, ta waiga gihmis par to ihstenu
 waigu. Kas warr zaür weenu neschkeihstu
 leetu schkeihsts tapt? un ka warr no melkula
 pateesiba nahkt. Sapni irr dauds peewihlu-

schì, un tee irr krittuschi, kas us teem irr pa-
laidschees. Ta bausl — —

W. Dahw. Ganna nu — kà tew tas
patihk?

S. Peht. Valdeews Dahwi! tu essi
mannu sirdi dseedinajis, es labpraht atsakku
sawai mahnibai.

W. Dahw. Tas irr labbi! Bet nu
gribbu es arridsan tawas meefas dseedinah.
Tu sazziji ka tew wehl taggad ruhka finakka
mutte; ta nenahk no ta sapna ahbola, bet no
neskaidrahm eekschahm. Netuppi tik dauds
pa kakteem, nemmees kahdu darbu pahrstaiga
laukus, eij dahrsä, jeb kahpj towam behram
muggurä, lai labbi tawas eekschas iskratta;
tad tew saldaks meegs buhs, un ne tahdi
sapni.

S. Peht. Nu es sakku, ka tee tihi
neeki!

W. Dahw. To es atkal ne sakku.

S. Peht. A ré! mannis tu dseedinaji,
pats tu gribbi slims palikt. —

W. Dahw. Par to nebihstees; bet
flau-

Klaufees kahdu mahzibu nelaika basnizkungs
 man eedewe. Dahwi, sazija winsch tobrihd,
 ne palaujees us sapni un ne puhlejees ar sapnu
 issstahstischanas, bet nemm tohs wehra, tu
 warri dauds labbumu no teem smelt. Irr
 tew bailigi sapni, un nemeerigs meegs, tad
 nekanejees pee ahrsta eet un sahles mekleht,
 sapnis daschureis to pirmu sianu dohd no slep-
 penas neweffelibas. Sapnis arridsan tewis
 mahza tawu firdi un prahtu pasiht, un tawas
 waines nomanniht; kahda kahriba tewis no-
 mohda prahta sawalda, tahda tewis arridsan
 meega brihdina; skaugis sapno no naudas,
 nikns zilweks no kaufchanas un bahrschanas,
 bailigs no breesmibahm. Tapehz ne lauj lau-
 nahm kahribahm wallu, un nedohd weeta
 neleetahm dohmahm, pawaddi katriu deeni-
 nu meerigi un gohdigi, tad gahrds mee-
 dsinsch tewis apmekleh's walkara, un preezigs
 rahms sapnisch apkahrt tewis liddinasees —
 Bet kaimur, nahz! Iai jelle kaulus issstaipam,
 es gan drihs salihzis esmu te sehededams.

Voigt.

Kah-

Kahsu-deena.

Ohselneeka Zahna sehtā bija kahsas. Kais
 mini un pasihstami draugi bija saluhgti; iau
 wissi no basnizas pahrnahkuschi, maltite bija
 noturreta, un weesi nu dasch daschadi sahze is-
 lustetees. Wezzi kohpā sehdeja, un gan no
 laukeem un lohpeem, no gaifa un darbeem
 farunnajahs, behrni sawā starpā ar spehlehm
 un dantscheem islustejahs, zitti stahstikus jeb
 pasakkas teize, zitti weens ohtram mihklas
 dewe usminneht, zitti dseedaja, zitti rindē
 apsehdejahs un kihlam spehleja. Wissi bija
 lihgsmi un preezigi, bet tomehr pee pilna prah-
 ta, tikki un rahtni; ne weens ne bija peedseh-
 ris, jo Ohselneeka Zahnis pa wissam to ne
 warreja zeest, Kad winna sehtā kahds nesahtigs
 dsehrejs nahze; tapehz tikkai tahdus weesus
 bija saluhdsis, kurrus winsch ka gohdigus un
 gaddigus laudis pasinne, kas ne dsehreji nedē
 dumppneeki bija, un tomehr wehl ihpaschi tohs
 luhdse, ja kahds mannitu, ka no nejauschu
 kahdu malzu pahrleeku dsehris, lai tad kahdā
 mallinā eet nosnaustees, ka zitteem ne tohp
 par apsmeeklu, jeb wissiwairak behrneem ap-
 grehzibū ne dohd, kas gan lehti to darra, ko
 tee no peeauguscheem reds, un zaur to sawu
 wesselibu, kas wehl to ne spehj panest, warr
 poh-

pohstihit un skahdē kluht. Kad nu wissi tā
 rahmi, jautri un gohdigi sehdeja, no spēhlehm,
 dantscheem un isrunneschanas atpuhsdamees;
 tad sazija Oseadatais: ja jums tā patihk
 draugi! tad es jums gribbu ko preeksch lassihit?
 Ko tad? waizaja pats faimneeks. Weenu
 Kahsu-spreddiku, ko mahzita is ne senn man-
 na sehtā, pee mannas mahses isprezzeschanas
 un lauloschanas turreja; es to no winna is-
 suhdsahs norakstiht, un zeenigs mahzita is til
 labs hija, pats to pahrrakstiha un man par
 peeminesschanu eedewe; ja jums patihk, tad
 es jums to skaidri un saprohtami gribbu
 preeksch lassihit, bet jums waijag kohschi rah-
 mi klausihit, ka jums wahrdi ne suhd, bet ka
 juhs wissi skaidri saprast un pee firds nemt
 warrat. Tad fanahze wissi kohpā, sohlija
 klussi buht un klausitees, luhdse Oseadataju
 lai tikkai lassa, sehdinaja winnu gal das gallā
 starp bruhtes un bruhdgana; un nu schis ar
 skaidru skannu balsi sahze tā lassihit:

Mihli draugi un Kahsu-weesi!

Jums tas gan wisseem sinnams buhs, un
 juhs to arri tizzeet un par pateesibu turreet,
 ko Sihraks sawā grahmata 25. nodalkā fakka:
 Zaur trim leetahm tohpu es skaista un israu-
 gohs jauka preeksch ta Kunga un zilwekeem;

Kad

Kad brahki weenprahrtigi irr, kad tuwaki mihs-
 lejahs, un seewa ar wihru labbi kohpa fader-
 rahs. Wnich ar scheem wahrdeem gribb
 fazz ht, ka tahs trihs irraid lohti jaugas,
 Deewam un zilwekeem patihkamas leetas,
 prohti: kad brahki, tas irraid wissi zilweki
 weenprahrtigi irraid, kad kaimini mihlejahs,
 un kad lau ar i draugi, wihrs ar seewu, labbi
 faderahs. Muhiu labklahschana un wisa
 laime kas muhs eepreez naht jeb pee diwehse-
 les un meesas aplaimoht warr, stahw Dees-
 wa rohka, kas wissu pauli ar spehku, qu-
 dribu un ischelostibu walda un usturr. To-
 mehr warrom mehs paichi, ir zitti zilweki ar
 kareem mehs eeksch beedribas dsihwoiam,
 dauds jeb mas. muhiu laimi un labklahschana
 wairoht jeb orri aiskaweht. Deews irr ta
 mihslestba; tapehz gribb winsch arridsan, ka
 wisseem saweem behrneem buhs laimigl un
 preezigi dsihwoht; winsch gribb, ka wisseem
 neween scheitan bet arridsan muhschigi buhs
 laimigeem buht. Zilweks, kas pats sewi
 mihslo, kas sawu austaku kahrtu un preek-
 schibu preeksch zitteem semmes raddijumeem
 atsibst, tas arridsanzik spehdams sawu laimi
 un labklahschana mekledams no wissas sirds
 dsihsees jo deenas jo gudrafs un labbals tapt.

Un

Un tas zilweks kas zittus mihlo un zeeni, kas
 sawu tuwaku jeb ifkat u zilweku kà sawu brahs
 lu ar mihligu firdi apkampi, kas pehz Deewa
 wahrda dohma: mumis irr wisseem weens
 Deewos, muhs irr wissus weens Deewos rad-
 vijis; tas zilweks, kas ar saweem kaimineem
 un draugeem mihligi, saderrigi un weenprah-
 tigi dsihwo, kas labprah behdigus eepreezina,
 nabbageem palihds, kas preezajahs ar teem
 preezigeem un behdajahs ar teem behdigeem,
 tas arriidsan zik spehdams un warredams tohs
 laimigus darriht meklehs. Tà irr ta mihle-
 stiba wiffas lablahschanas awots un jo wai-
 rak tas zilweks mihlestibu sawa firdi kohpj,
 jo wairak winsch few un zittus laimigus un
 preezigus darrihs. Tas zilweks irraid us
 beedribas un sadraudse schanas no Deewa rad-
 vihs. Tas newaid labbi, fazzijs Deewos,
 ka tas zilweks weens irr; un wissa sadraudse-
 schana, wissa beedriba, ar laulibu un eekich
 laulotas dsihwofchanas sahkahs. Tas wihrs,
 kas ar sawu feewu mihligi un saderrigi dsih-
 wo, kas sawu laulatu draugu zeena un gohda
 turr, kas winnu kà sawu tuwaku un labbakut
 draugu eerauga; tas arri zik spehdams un
 sinnadams winnu laimi un lablahschana wais-
 roht darbooses. Tà kà wissu zilweku lablah-
 scha-

schana un laime saweenota irraid, ta tas wehl
 ihpaschi pee laulatoom draugeem irraid, kurri
 wissuwaka beedribā un saweenoschana dsihwo.
 Tas zilweks, kas few laimigu darra, tas
 darra ir zittus laimigus; kas sawu laimi poh-
 sta, tas pohsta arri zittu zilweku laimi; kas
 zittus laimigus un preezicus darra, tas darra
 few paschu laimigu un preezigu, un kas zittus
 nelaimigus darra, tas few paschu nelaimigu
 un behdigu darra. Wiss tas fewischki wehl
 pee laulatoom draugeem noteek; jo kas sawu
 laulatu draugu mihlo, tas mihlo few paschu;
 tas wihrs kas sawu seewu laimigu un preezi-
 gu darra, tas darra few paschu laimigu; ta
 seewa, kas sawu wihrum apbehdina, ta few
 paschai behdas un nelaimi darra. Tapeh;
 Sihraks pareisi un gudri fakka, ka schahs
 trihs leetas wissai jaukas un Deewam un zilwe-
 keem lohti patihkamas irraid; kad brahli ween-
 prahktigi, kad kaimini mihligi kohpā dsihwo,
 un tas eefahkums un awots wissas schahs
 laimes un labklahschanas irraid, kad laulati
 draugi labbi saderrahs, kad tee mihlojahs,
 kad weena firds, weena dwehfelle, weens
 prahts, weena gribbeschana, weena wehle-
 schana irraid. Un tas Deews tahs mihlesti-
 bas, kas wissas mihlestibas awots un eefah-
 kums

kums irr, gribb ka wisseem saweem behrneem
 buhs laimigeem un preezigeem buht; winsch
 gribb, ka teem buhs to laimi un labklahschas-
 mu baudiht, ko winsch iktatram sawā kahrtā
 baggatigi dahnana un dohd; winsch gribb,
 ka wisseem buhs redseht un manniht kahds
 mihligs un schehligs winsch irraid, ar kahdu
 tehwschēgu, mihlestibas pilnu firdi winsch par
 mums gahda un wissu to dohd, kas pee laizi-
 gas un muhschigas labklahschanas waijadsigs
 un derrigs irr. Tapehz irr winsch mums sa-
 weem behrneem gudru prahdu un sapraschanu,
 tapehz sawus bauslus un likkumus, gudras
 sinnas un mahzibas daschadas sawā wahrdā
 dewis; tapehz tohp mums wehl deenischēgi
 winna wahrds, kas wissas gudribas awots
 irraid; mahzihts un stahstihts. Jo muhsu
 laimi gribbedams, Deewos mums irr bauslus
 dewis, kas darra tohs paklausidamis, tas
 preeku juht pee fewis; zaur prahdu runna
 Deewos ar mums, un muhsu firds to manna,
 kas taishnumis irr, kas netaishnumis, jebkahdā
 dsihwoschana. —

Arridsan lauliba irr Deewa likkums,
 irr pascha radditaja gudra un mihliga
 eestahdischana. Tas newaid labbi, faz-
 zijs Deewos pirmaju zilweku raddijis,
 tas

tas netwaib labbi, to zilweku weenu effam,
 es darrishu tam paligu, kas kahrt winnu
 effoti, un ko Deews gribb un darra, tas ic
 pareisi un wairo muhsu lablahschani, kad
 mehs tikkai ka prahligi zilweki to ihsteni wal-
 kojam jeb zaur to gudraki un labbaki tohpam.
 Deews laulibu eezehlis, lai zilweki tuwaki,
 zeetaki wehl saweenojahs, lai ar filter mihesti-
 has pilnu firdi tuwaki wehl saetas, firhigi
 weens ohtru mihlojahs, un zits zittam pa-
 lihds sawu lablahschani wairoht, few laimi-
 gus, preezicus, gudrus un labbakus darriht.
 Kas lauliba ne saet, tas nizzina Deewa lik-
 kumu, tas grehkojahs prett Deewa parwehle-
 schanas un darra few un zittus nelaimigus.
 Nelaulahis, kad ilqi dsihwo, tohp sawā teh-
 wusemmē par fiveichneeku, wezzaki un raddi-
 neeki winna atstahi, un wiash pehdigi ka ween-
 tulis jeb weetis starv nepasihstameem swescheem
 paleek. Kas tahdu kohps, kad wahjiba us-
 eet? kas winnu eepreezinahs eeksch behdu dee-
 nahm? kas ar mihligahm rohkahm tohs fivee-
 drus no winna peeres naschahwehs, kas win-
 nam strahdajoht no waiga pill? kas azzis aiss-
 speedis? kas pee winna kappa raudahs? kas
 winna wairs peeminnehs, kad no schihs pa-
 saules atstahs? Tapehz iau Salamans sawā
 gu-

gudribas grahmata (4. nod.) fakka: Divi irr
 labbaki neka weens, jo teem irr labba alga no
 sawa darba. Jo kad tee friht, tad uszell
 tas weens sawu draugu; bet wai tam wee-
 nam, kad tas friht, jo ohtra newa, kas
 winnu uszell. Bet kas lauliba saet tas irr
 Deewam paklausigs, tad darra ko Deewa
 lizzis, un ko Deewa leek, tas irraid labbi,
 un kas to darra, tas sawu paschu un zittu
 laimi un lavklahschana wairo. Ar jauneem
 raddineekeem sabeidrohts winna sirds dee-
 nischligi wairak mihlighm nomannischonahm
 atverrahs; weegli tahdam wissadi darbi buhs,
 sinnadams ka winna mihlaka draudsene rohs
 auglus no winna darbeem lihds ar winnu
 baudihs, salda buhs winna dußeschana pehz
 nobeigteem darbeem, jautra winna usmohdi-
 naschana, weeglas buhs wissas behdas un
 dsihwibas-gruhtibas, tam, kam mihliga drau-
 dsene tahs panest un weeglinahrt valihds. Ka
 zella wiham weeglaßa eeschana irraid, kad
 mihsch beedris winnam zellu paishina, un
 eeklich waiadsibahm ar padohmu un paligu
 klahrt irr; jo ilgaki tahds dsihwo, jo wairak
 winnam raddineeki un draugi wairojahs, jo
 wairak winsch mihlo un mihlohts rohp, jo
 wairak winsch mahzahs eeksch wissadeem dsih-
 wo-

wibas nvtikkumeem gudri isturretes; laimiga un preeziga buhs winna dsihwoschana, meeriga winna aissmigschana, sinnadams, fa tomehe dascha affarina us winna kappu kritihs, fa winna wahrdes ne suddihs, bet wehl ilgu laiku kluhs peeminnehts, un fa tas labbums, fo winsch scheit dsihwodams darrjis, fa augliga schela dauds tuhstoschlahrtigus auglus nessihs. — Schahdā fahrtā, kas no mihta Deewa eezelta irr, un zilweku tik augsti warr aplaimoht, effeet Juhs mihti laulati draugi schodeen tikkusch, Juhs effeet to darrhuschi, fo Deews lizzis un Deewa svehtiba arri us Jums buhs, fa us wisseem teem, kas pehz Deewa likkumeem dsihivo un darra. Deewa preefschā effeet Juhs firdis un rohkas dewufchees, Deewa preefscha sohlijuschees weens ohtru mihleht, saderrigi dsihwoht, ar mihestibu, ar padohmu un paligu lihds beidsamahm dsihwoschanas deenahm weens ohtram flaht buht. Deews debbesis irr Juhsu sohlichanas dsirdejis, irr Juhsu salikas rohkas redsejis. Ta saite tahs mihestibas, tahs weenprahribas un faderribas irr zeeti fafeeta, preefsch Deewa un zilwekeem ta fafeeta, fa zilwekeem to ne buhs wairs atraihiht. Juhs no schi deena to zeltu farwas dsihwoschanas fa zelta beedri.neschkirrami kohpā staigafeet, laimigi jeb nelaimigi, pehz Juhsu isturreschanas, pehz ta, fa Juhs paschi saderrigi jeb nefaderrigi dsihwofeet. Lai Deews ne dohd, fa kahds no Jums scho deenu ar affaram peeminn; bet mehs wissi, kas mehs scheit effam, no wissas firds Jums wehlejam un no Deewa luhsam, fa Juhs

Juhs scho Juhsu kahsu-deenu, ja Deerws gribbetu,
 wehl pehz pußfimts gaddeem preezigi ñwinneht
 Deerwam pateikt, ka juhs weens ohtnu mekleju-
 schi un atradduschi effeet, un scho deenu ka to eefah-
 kumu juhsu laimes un labflahschanas peeminneht
 un flaweht warretut. Un schi Deerwa gribbeschä-
 na, schi muhsu firsniga wehleschana teefcham ar-
 ridsan pee jums notiks, kad juhs pehz Deerwa prah-
 ta, pehz Deerwa wahrdā mahzibahm weenprah-
 tigi, mißtig un faderrigi dñshwoseet. Ta mißles-
 stiba irr wiffas laimes un labflahschanas awots
 un eefahkums; tur mißlestiba irraid, tur irraid
 Deerwa froehstiba un schehlastiba, Deerwa un zil-
 weku patifschana. Ta mißlestiba irr lehnprahsti-
 ga un faderriga jeb laipniga. Ta mißlestiba ne
 irr skaudiga, ta ne darra blehdibu, ta ne uspuh-
 schahs. Ta ne turrahß few netiklu, ta ne mekle
 hanu paschu labbumu, ta ne apfkaistahß, ta ne
 gahda us launu; ta ne preezajahß par netaisnibu,
 bet ta preezajahß par pateefibu; ta apflahi wiffu,
 ta tizz wiffu, ta zerre wiffu, ta paness wiffu. Ta
 mißlestiba nekad ne peekuhst, nekad ne suhdahß. Kad
 ic wiffas pasaules leetas, kad gohds, baggatiba un
 dñshwiba suddihß, tad tizziba, zerriba un mißle-
 stiba muhschigi paliks; bet ta mißlestiba irr ta
 leelaka starp teem. (1. Kor. 13 nov. 4 - 13.)
 Schahdu Deerwa wahrdā tik angsti teiftu un fla-
 wetu tikkumu waßaga jums abbeem, mißli laulatt
 draugi! ka fahdu dahrgu stahdirau eeksch juhsu
 firdim dehsticht, kohpt un audsinahrt, ja juhs wi-
 na auglus, meeru, preeku, laimi un labbiklah-
 schanu redseht un bandiht gribbeet. Deerws rad-

disa wihru, fa tam buhs faru seewu ar gudribu,
 mihlestibu un lehnvrahtibu waldiht, winau ap-
 sargaht un pahrstahweht, par winnas waijads-
 bahm aahdaht, ar saweem darbeem un strahda-
 schanahm to waijadisigu usturru velnicht un ar gus-
 dru padohmu winnai paligā nahkt. Kad to dar-
 ra, kad ta isturrabs, tad irraid pehz Deewa
 prahtha seewas galwineeks, winnas fungs un lab-
 bakais draugs. Deewos raddilia seemu fa tai
 buhs mihligi un faderriai ar faru wihru kohpā
 dsihwoht, tahs dsihwibas gruhtibas wianam pa-
 weeglinah, mihligi apkohpt, eeksch behdahm ees-
 preezinah, darriht fas winnas fahrtā peenah-
 fahs un zik spehdama wihra gahdaschana, ruh-
 pes, behdas un darbus saldiht un weeglinah.
 Zauka un kohscha irraid ta aprakstischana, ko
 Sihraks farwa gudribas grahmata no weenas
 gohdigas un labbas seewas dohd. (Mod. 26.)
 Weena mihliga seewa eepreeze faru wihru un
 winnas sinna schana eespirdsina winna kaulus;
 weena seewa fas warr flussu zeest, irr weena
 Deewa dahlvana, un weena ismazita dwehsele
 maksa wairak ne fa wissas leetas; weena kauniga
 seewa irr weena schehlastiba pahr wissahm scheh-
 lastibahm, un ne fahda dahrdiba irr tik zeeniga
 fa weena gaddiga dwehiele. It fa ta faule, fas
 eeksch ta Kunga augstibahm uslezz, tahds irr ar-
 ridsan tas ffaistums weenas labbas seewas farwa
 namma krahfchnumā; fahdas tahs fwazzes, fas
 us to fwehtu lukturi spiht, tahds irr winnas
 ffaists waigs pastahwigā wezzumā. Ar augstu
 sianu un gudribu tapehz mihlais Deewos wihreem
 speh-

spehku, drohschibu, stiprumu dewis, fa tee zaur
 darbeem eefsch tweedreem fawa waiga warretu
 fawu maisti pelnicht un fawas daschadas waisadsi
 bas apgahdahz; feewistahm dewe Deewo jautru,
 preezigu, mihligu firdi, wihrus eefsch behdahm
 kohpt, eelihgsmoht un eepreezinahz; un schi fa-
 weenoschana, schi fabeedroschana darra wissu
 dsihwibu jaiku, gahrdu un faldu. Ta dsihwo-
 dami un darridami, juhs manni mihli! zeenig
 staigafeet pehz tahs aizinaschanas ar fo juhs ef-
 sat atzinati; ar wissu semmoschana, laipnibu un
 lehnprahbibu, panesdami weens ohtru eefsch
 mihlestibas, un tschakli buhdami fargaht to wee-
 nadibu ta garra, zaur to haiti ta meera; weena
 meesa un weens gars. Fa fahds no jums no
 kahda pahrkahpschana pahrsteigts kluhtu, tad
 pamahzeet witau atkal ar mihlestibu un lehn-
 prahtigu firdi. Ne esheet kuhtri eefsch ta fas
 jums jadarra, nesseet labprah weens ohtra na-
 stas, lai juhsu mihlestiba firdsdibbeniga irraid,
 eepreezinajeetees weens ohtru, pasfubbinajeetees
 weens ohtru, dohdeet weens ohtram labbu
 preefschihmi eefsch deerwabihjaschanas, lehnprah-
 bibas un mihlestibas, weens ohtram ar gohdu
 papreefsch dsihdamees, turraltees weens ohtru
 zeenä un gohda un nemmeet to labbi wehra, weens
 ohtru eefsch mihlestibas un wisseem labbeem dar-
 beem pasfubbinaht. Tahs irraid Deewa wah-
 da mahzibas un pehz tahm dsihwodami un darris-
 dami juhs scheitan laimigi un preezigi dsihwofeet,
 un muhschigi pee Deewa debbesis eelihgsmoti
 tapfeet. To mehs wissi jums no wissas firds

wehlejam un no Deewa luhsam, un tas tee-
scham notiks, tik teescham, kà Deewa svehtais
wahrds muhschiga pateefiba irr.

Pehz nolassitas runnas wissi kohpâ kà no wee-
nas muttes dseedaja to jauku dseesmian: Ne
manna pascha gudrib, Deewas mannu laimu
stahda ic. (Stendera jaunâ isskaid. dseesmu grah-
matâ 183.)

Mihelu usminneschana ohtrâ zettorefsni.

- 1) Ta tumfiba.
- 2) Zaurums.
- 3) Zilweks; kas behrns buhdams rahpu, pee-
audsis us diwi kahjahn, un wezs tappis ar
speeki eet.

Zittas mihelas.

- 1) Es diwi esmu weens, no jauneem laudim ap-
fmeets, no wezzeem gohdâ turrehts, labbi tam,
kam manni ne waisag; bet wai tam, kas man-
ni ne mas ne warr bruhkeht?
- 2) Behrns ar manni spehle, dußmigais ar man-
ni reebjahs, bailigais ar mannt fargajahs, un
wahjais ar manni spehzinajahs?
- 3) Kas tekk garr semmi bes kahjahn? kas skreen-
zaur gaisu bes spahrneem?

Grahmatas, kuras scheitan Tselgawā pee
 Grahmatupspeedeja Steffenhagen, Nihges un
 Leepajas pilssataa pee Grahmatupprezzineeleem,
 ka arridsan zittōs pilssatōs pee Bohkbindes-
 reem par to Flahtdrilletu makku ne-eefetas
 Dabbuht warr.

Bankawa, nelaika Dundangas mahzitaja, spreddikur-
 grahmatu. No jauna kreeti pahrraudsita, wairota,
 ir skaidraki un dailaki pahrtaisita. gr. 4. Mitau
 1788 50 wehrd.

Baumbach, Durbes wahzeeschu draudsēs
 mahzitaja, svehtas dseefmas, teem mihi-
 leem latweescheem par labbu farakstitas.
 gr. 8. Mitau 1796.

— — — jauna un masa latweeschu dseef-
 mu-grahmata, kura trihsimts feschdes-
 mits un pezas jaufas garrisas dseefmas,
 ka arri rihta-wakkara-svehtideenas-
 svehiku-atgreeschanas-wakkarehdeena-
 un newesselu lauschu lubgschanas atrohda-
 mas. gr. 8. Mitau 1779. = 10 —

— — — kristiga zilwaka, laika laweschana
 eeksch tahm svehtahm gawenu deenahm.
 gr. 8. Mitau 1780. 16 —

Bihbele, jeb tee svehti Deerwaraksti tahs
 wezzas un jaunas derribas. gr. 8. 1794.

Brandt, Dalbinas mahzitaja, svehta wak-
 farehdeena grahmata, par waijadsignu fa-
 taifischamu us zeenigu svehta wakkarehdees-
 na baudischamu. gr. 8. Mitau 1780. 20 —

Bursi, Glibdenes mahzitaja, behrnu mahziba.
 gr. 8. Mitau 1793 4 —

Dseefmas plaujamā laikā, gr. 8. Mitau 1790. 4 —
 Dullo,

- Dullo, Kabilles mahzitaja, isstahstischana
 taħs tizzibas mahzibas ar jautaschanahm
 un atbildefchanahm par labbu fapraschanu
 farakstita, preefsch mannu latweeschu drau-
 dsi. gr. 8. Mitau 1794. 8 wehrd.
- — — taħs tizzibas mahzibas to Deewa
 rakstu, jeb taħs fwehtas bħibbeles, eeksf
 iħsahm nodallahm farakstitas, par ismäh-
 zischanu no galwas. gr. 8. Mitau 794. 4 —
- Gaddu-grahmata. Pirma, ohtra un tresča
 dalka. Mitau 1797. katra dalka 15 —
- Grass, zelx us to muhschigu labbumu un
 labklahschananu. gr. 8. Riga 1794. 20 —
- Ihsa pamahzischana preefsch weenteefigeem,
 kà teem to eesahkt buħs, kàd tee labprah
 debbesiś tapt gribb. gr. 8. Mitau 1782. 6 —
- Klapmeyer, Wormes draudses mahzitaja,
 Schubarta Kleefelda padohms, wiſſeem
 arrajeem doħts kam truhkums pee lohpu-
 ċhdumeem irraid; ko-latwissa wallodā tul-
 kojis un peelikkumu peerakstijis irr. kl. 8.
 Mitau 1789. 12 —
- Kursemmes jauna un pilniga dseefmu - grah-
 mata, kurrā feschimts un astondesmits
 feschas garrigas jaufas un dauds no jauna
 fataifitas dseefmas kà arri pahtaru - grah-
 mata us wiſſeem laikem, fwehtahm dee-
 nahm un ikweena zilweka wajjadibas, ta
 liħds arri, ta jaufa behrnu - mahziba, jeb
 kafizmus, un tee fwehti eewangeliūm
 wesperu - mahzibas, un zitti fwehti stahsti
 atrastini irr, taħm kursemmes Deewa fweh-
 tahm un kristigahm drauschn par labbu.
 gr. 8. Mitau 1794. 40 —
- Labbi wehrā leekamas, no teem Deewa rak-
 steem falaffitas fwehtas jautaschanas.
 kl. 8. Mitau 1775. 3 — Lat-

- Latweeschu A. B. Z. ta leela. Mitau 1796.
 ta 100 = 1 dabld. 40 wehrd.
- — — ta masa. Mitau 1795.
 ta 100 = 1 dabld. 40 —
- pahtaru-grahmata us wisseem laikeem,
 svehtahm deenahm un ikweena zilweka
 waijadsibas un buhfschanas wisseem kristi-
 geem latweescheem par labbumu fataisita
 un no jauna raksids eespeesta. gr. 8. Mit. 794. 10 —
- Lubgfschana preefsch muhsu zeenigu aug-
 stu Reisaru. gr. 8. 1797. = I —
- Latwisku basnizas grahmata (Kirchenagende.)
 gr. 8. Mitau 1771. = 16 —
- Loder, wahrdi tahs muhschigas dsihwofcha-
 nas, tas irr mahziba no Deewa svechteem
 wahrdeem, kas weenam kristitam zilwe-
 kam ja tizz, un pehz ka tam jadsihwo ja
 tas gribb muhschigi dsihwoht. gr. 8. Mitau
 778. = 8 —
- Maczewski, Ahrlawes mahzitaja, jauna
 spreddiku-grahmata pahr teem svechteem
 eewangeliumeem us wissahm svehtdeenahm
 un augsteem svehtkeem, ar peelikuma.
 gr. 8. Mitau 1793. = 50 —
- Peelikums ihpaschi = 6 —
- Mihli draugi, jeb libkes - spreddikis. gr. 8.
 Mitau 796. = 4 —
- Rosenbergers, nelaika Zelgawas latweeschu
 rihtasmahzitaja, falassischanas pehz gohdi-
 gas jaulas un angligas laika kaweschanas
 pee teem garreem seemas walkareem. gr.
 8. Mitau 1773. = 20 —
- Salamana faktama wahrdu un Sihraka qu-
 drivas grahamatas. Ikweenam latweeschu
 zilwekam par mahzibu un labbumu schah-
 dōs raksids eespeestas, ar leeleeem bohktas-
 weem drikkerts. gr. 8. Mitau 1790. = 10 —

- ar maseem bohksabeem driskehts. gr. 8.
 Mitau 1796. 10 wehrb.
- Schulz, Schaimes mahzitaja, latweeschu
 basnizas-grahmata, (Kirchenagende. gr. 8.
 Mitau 1795. 40 —
- Stakkel dseefmas, jeb dseefmas pee lihku
 rakschanas. gr. 8. Mitau 1796. 2 —
- Stein, jaunas svehtas dseefmas, stahssi-
 schanas un zittas singes. Birmais un oh-
 trais krahjums. kl. 8. Mitau 1776. 20 —
- Stender, nelaika Schrpills un Sunnakstes
 mahzitaja, augstas gudribas grahmata, no
 pasaules un dabbas; taggad no jauna pahr-
 luhkota un wairota no ta jauna Stendera.
 gr. 8. Mitau 1796. 30 —
- — — vildu A B Z. gr. 8. Mitau 1787.
 eefests 8 —
- — — A B Z un lassishanas. gr. 8. Mi-
 tau 1797. ta 100 1 dahld. 40 —
- Ta mahziba, ka tee skohlmeisteri pehz
 scho jauna A B Z teem skohlassbehrneem
 to lassishanu it weegli warr ismahzib.
 gr. 8. Mitau 1797. I —
- — — masa bikkeli. Tas irr svehti stah-
 sti, no Deewa wahrdeem islassiti, un ar
 isskaidrotahm un spehzigahm mahzibahm
 un svehtahm dohmahm istaisiti. gr. 8.
 Mitau 1790. 30 —
- — — Grahmata preesk teem, kas lat-
 wisku wallodu skaidri gribb mahzihies.
 (Vertische Grammatik.) Mitau 1783 40 —
- — — svehtas gudribas grahmatina.
 kl. 8. Mitau 1774. 20 —
- — — Elihses divipadesmit svehtas
 dseefmas latweeschu wallodā pahrtulkotas.
 gr. 8. Mitau 1789. = = 4 —
- Sten.

- Stender, nelaika Sehryills un Sunnakstes
 mahzitaja, jauna un isskaidrota dseesmu
 grahmata, libds ar svehtahm lubgscha-
 nahm, teem latweescheem par svehtischa-
 nu farakstita. 1. daska. gr. 8. Mitau 783. 18 wehrd.
 2. daska. gr. 8. Mitau 792. 6 —
- — — pasalkas un stahsti, teem latwee-
 scheem par islusteschanu un gudru mahzibu
 farakstiti. gr. 8. Mitau 789 20 —
- — — singu lustes. Pirma un ohra da-
 ka. II. 8. Mitau 1789 12 —
- — — tabs kristigas mahzibas grahma-
 ta, teem latweescheem par svehtu isskai-
 drofschanu farakstita. gr. 8. Mitau 1776. 10 —
- Stender, ta jauna Sehryills un Sunnakstes
 mahzitaja, Lustes spehle, no semneeka kas
 par muischneeku tappe pahrwehrstis; un
 weena pasafka no drauga lizsepurra. gr. 8.
 Mitau 1790. 10 —
- — — jauna gadda wehleschanas. 12.
 Mitau 1793. 5 —
- — — jauna gadda wehleschanas, us
 kahrtahm drikkerts, pehz ikkatra gribbe-
 schanas un patikschanas. 1 —
- Stobbe, wesselibas grahmata, latweeschu
 behrneem par mahzibu farakstita. gr. 8.
 Mitau 795. 6 —
- Panvaru grahmata; muischas pamareem
 par mahzibu, wissadus fungu ehdeenus
 gahrdi wahriht un faraisiht. gr. 8. Mitau
 796. 1 dahld. —
- pee ta kappa ta zeeniga G. W. Stendera.
 Mitau 1796. 4 —
- Szernewski, gudra mahzischana preeksch wi-
 feem faimneefkeem un mohdereem. gr. 8.
 Mitau 791. 4 —

Ta ihfa isskahstischana kureā tee mahzibas
gabbali jo faprohtami irr darriti. gr. 8.

1790. Tee gabbali tahs kristigas mahzibas, jo fa-
prohtami darriti no Pohpes mahzitaja. gr.
8. Mitau 1796. 4 wehrd. 8 —

Tee fwehti ewangeliumi, to fwehtu apusulu
grahmatas jeb raksti, stahsti no tahs pec-
dumfchanas, mohzifchanas, mirfchanas,
peezelfchanas un debbes-braukfchanas muh-
fu Kunga un Pestitaja Jesus Kristus, ka
arri no tahs redsamas fuhfchanas ta zec-
niga fwehta Garra, un breefmigas ispoh-
stifchanas ta pilsfata Jerusalemes. gr. 8.

Mitau 1796. 10 —

Unger, muischbas zeema mahzitaja, spreddikis
taī peeminaas deenā tahs preefsch sumts
gaddeem notikkuschas Kurfschu basnizas
eefwehtifchanas turrehts. gr. 8. Mitau

1796. 8 —

Voigt, Selgawas latweeschu wesperas mah-
zitaja, apmeerinafchanas wahrdi, pee
Ubdru Kaspara, Klihwesmuishas gohdiga
waggara kappu teikti. El. 8. Mitau 1796. 4 —

Weenureise weens 1 —

